

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๙๒ คน

ประธานรัฐสภา มีที่ไม่มีสมาชิกมาประชุม ๓๑๓ ท่าน กรมนองประชุมแล้ว ๓๓๑

เปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งคอกที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว คือพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงานของคณะกรรมการวินิจฉัย

ตามที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ (สมัยสามัญ) วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔
ได้ลงมติรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ....
(หม่อมราชวงศ์กฤษณ์ ปราโมทย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา
กำหนดการแปรญัตติภายใน ๓ วัน นั้น บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้วปรากฏ ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมาธิการ ได้เลือกนายเกษม ศิริสัมพันธ์ เป็นประธานคณะกรรมาธิการ
นายบุรุตม์ กมลเวชช เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการ และเลือกนายฉวีจิ จันทรสุนทร เป็นโฆษก
คณะกรรมาธิการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ ร้อยตรี วิรุจน์ พรหมาน
ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้ง นายประสิทธิ์ ศรีอำไพ หัวหน้างานอำนวยความสะดวกเลือกตั้ง กองการเลือกตั้ง
และนายพิสิษฐ์ บุญช่วง เจ้าพนักงานปกครอง ๕ กองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๓. สมาชิกผู้เสนอคำแปรญัตติจำนวน ๑๐ คน คือ

- (๑) นายโอสถ โกศิน
- (๒) นายชวลิต รุ่งแสง
- (๓) นายกระจำจ พัทธมนาวิน
- (๔) นายสุทัศน์ เงินหมื่น
- (๕) นายสมนึก ทองรุ่งโรจน์
- (๖) นายสีหนาท ภาวษา
- (๗) นายสุทิน ไชจิต
- (๘) นายบุญฤทธิ นรทัตฐาน
- (๙) นายสุเทพ เพ็ชรสุบรรณ
- (๑๐) นายเพ็ชรพงษ์ ไซยนิมิต

อนึ่ง คำแปรญัตติของนายสมนึก ทองรุ่งโรจน์ ถือว่าได้ตกไปตามข้อบังคับ ฯ ข้อ ๕๔

๔. ผลการพิจารณา

<u>ข้อร่าง</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีการแก้ไข

นายโอสถ โกศิน
คณะกรรมาธิการ ได้ชี้แจงแล้ว

ขอแปรญัตติไว้
ผู้แปรญัตติขอใจ

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน และนายสุเทพ เหล็กอุรรมณ

ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๐ เป็นดังนี้

"จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์
จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปี
ที่มีการเลือกตั้งที่มิได้สองแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ถ้าจังหวัด
มีราษฎรเกินที่มิได้สองแสนห้าหมื่นคนก็ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัด
นั้นเกินต้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรที่มิได้สองแสนห้าหมื่นคน เกบของที่มิได้สองแสน
ห้าหมื่น ถ้าถึงใช้ที่มิได้ห้าหมื่น หรือกว่านั้นให้นับเป็นที่มิได้สองแสนห้าหมื่น"

นายสุทิน ใจจิก ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่

และวรรคห้าของมาตรา ๕๐ เป็นดังนี้

"จังหวัดหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างน้อยที่มิได้สองคน
จังหวัดใดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินที่มิได้สองคนให้ถือ
ที่จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกิน
ที่มิได้สองคน ในหนึ่งเขตจึงขาดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดในแต่ละเขตเลือกตั้งมี
จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละที่มิได้สองคน

ในกรณีจะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรครบที่มิได้สองคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรแต่ละที่มิได้สองคนเสียก่อน แต่เขตเลือกตั้งที่เหลือที่มิได้สอง
ที่มิได้สองคนให้รวมในหนึ่งเขตเลือกตั้งให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มิได้สอง
เพียงเขตเดียวในจังหวัดหนึ่ง

ในกรณีที่รัฐสภาไม่มีที่ประชุมที่จังหวัดหนึ่งหรือที่ประชุมที่จังหวัดหนึ่ง
แต่มีที่ประชุมที่จังหวัดอื่นให้ที่ประชุมที่จังหวัดอื่นประชุมที่จังหวัดหนึ่ง

นายสีนันท ภาวธา ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสาม วรรคสี่ และ

วรรคห้า ของมาตรา ๕๐ เป็นดังนี้

"จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินที่มิได้หนึ่งคน
ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรได้เกินที่มิได้หนึ่งคน ในหนึ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละ
เขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละที่มิได้หนึ่งคน

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่งได้ลงคะแนนลงคะแนนเสียง
มากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดอื่นแล้วก็ได้ ในจังหวัดนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ที่มีเสียงมากที่สุดจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด
ในจังหวัดนั้น

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่งลงคะแนนลงคะแนนเสียง
ในจังหวัดนั้นได้เป็นอันดับสอง และลงคะแนนในจังหวัดอื่นได้เป็นอันดับหนึ่ง
ผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดอื่นจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนั้น

นายกรณรงค์ จันทน์ประยูรวงศ์ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐

เป็นดังนี้

"จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละจังหวัดที่จะมี ในจำนวนที่
เกิดจากรายการในแต่ละจังหวัดตามหลักกฎหมายระเบียบรายการที่ประกาศใน
ปีสุดท้ายก่อนมีให้มีการเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งในสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดใดมีรายการเกินผู้สมัครรับเลือกตั้งในสภาผู้แทนราษฎร
สภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นให้มีสิทธิ์ลงคะแนนต่อจำนวนรายการ
ผู้สมัครรับเลือกตั้งในสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นไม่เกินจำนวน
ผู้สมัครรับเลือกตั้งในสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ในจังหวัดอื่นที่มีสิทธิ์ลงคะแนนต่อจำนวนรายการผู้สมัครรับเลือกตั้งใน
สภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นไม่เกินจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งใน
สภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น"

จังหวัดหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างน้อยหนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่งลงคะแนนลงคะแนนเสียง
ได้เป็นอันดับสองในจังหวัดนั้นแล้วก็ได้ ในจังหวัดนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ที่มีเสียงมากที่สุดจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด
ในจังหวัดนั้น

จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดหนึ่งที่จะมี โดยจัดในแต่ละเขตเลือกตั้ง
มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละจังหวัดหนึ่งคน

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่งได้ลงคะแนนลงคะแนนเสียง
มากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดอื่นแล้วก็ได้ ในจังหวัดนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ที่มีเสียงมากที่สุดจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด
ในจังหวัดนั้น

ในกรณีที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่งลงคะแนนลงคะแนนเสียง
ในจังหวัดนั้นได้เป็นอันดับสอง และลงคะแนนในจังหวัดอื่นได้เป็นอันดับหนึ่ง
ผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดอื่นจะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนั้น

นายสุทัศน์ เงินหมื่น ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๕๐

เป็นดังนี้

"จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละจังหวัดจะพึงมี ใหล้านวนตามเกณฑ์จำนวนราษฎร แต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนมีพิธีการเลือกตั้งที่ได้สองแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินที่สี่แสนแปดหมื่นคนก็ให้มีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกที่สี่แสนแปดหมื่นคน เกษของที่สี่แสนแปดหมื่นคนถ้าถึงสี่หมื่นห้าหมื่นหนึ่งแสนหรือกว่านั้น ให้มี เป็นสี่แสนแปดหมื่น

จังหวัดหนึ่งให้มีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อยหนึ่งคน

จังหวัดใดมีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ไม่ เกินห้าหมื่นคน

ในชื่อเขตจังหวัด เป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ได้ เกินห้าหมื่นคน ในแฉง เขตจังหวัดอีกเป็นเขตเลือกตั้ง โดเจกต์ในแต่ละเขต

เลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตละ ห้าหมื่นคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ได้ เกินห้าหมื่นคน ให้มีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ได้ เกินห้าหมื่นคน ให้มีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ได้ เกินห้าหมื่นคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ได้ เกินห้าหมื่นคน ให้มีกาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายเทอดพงษ์ ไชยมณี ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๕๐

เป็นดังนี้

"จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละจังหวัดจะพึงมี ใหล้านวน

ตามเกณฑ์จำนวนราษฎร แต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศ

ในที่สุดท้ายก่อนมีพิธีการเลือกตั้งที่ได้สองแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินที่สี่แสนแปดหมื่นคนก็ให้มีกาเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดนั้น เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุก

ที่สี่แสนแปดหมื่นคน เกษของที่สี่แสนแปดหมื่นคนถ้าถึงสี่หมื่นห้าหมื่น

หนึ่งแสนหรือกว่านั้น ให้มี เป็นสี่แสนแปดหมื่น

นายसानนท์ สายสว่าง นายอนุวรรตน์ วันพงษ์ศิริ นายประจวบ

ไชยสาร และนายฉวี จันทระวิเศษ (กรรมาธิการ) ขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
วินิจฉัยการส่งความเห็นในข้อหามาตรา ๙๑ ดังต่อไปนี้ ด้กั้นหลักการหรือไม่
โดยขอสงวนความเห็น แก่ความในมาตรา ๙๑ เป็นต้น

"การ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในผู้สมัคร เลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร ในพื้นที่ออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้งผู้สมัครรับ เลือกตั้ง ใ้ใช้พื้นที่
ที่ตนสมัครรับเลือกตั้งได้แก่พื้นที่ใด ๆ เป็นคณะและใหม่ เลขหมายประจำคณะและคณะ
เพียงเลขหมายเดียวในเขตเลือกตั้งนั้น การ เลือกตั้ง ให้ใช้ชื่อออกเสียงลงคะแนน
โดยตรงและลับ

ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าจำนวนผู้สมัครรับ เลือกตั้งพรรคการเมือง
ซึ่งเขาสมัครรับเลือกตั้งลดลง เหลือไม่ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้สมัคร
ในเขตเลือกตั้งนั้นไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ให้ถือว่า การ เลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งนั้น
เป็นไปโดยชอบ และผู้สมัครรับเลือกตั้งคณะนั้นได้รับเลือกตั้งจำนวนที่นั่งรายชื่อ
ในกำหนดผู้สมัครในมาตรา ๑๑๔ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม"

มาตรา ๒

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายอมร วัณชาติชัย และนายมาตุ บุณนาค (กรรมาธิการ)

ขอสงวนความเห็น โดยให้เพิ่มความมาตรา ๒ เป็นต้น
"บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่แก้ไขการ เลือกตั้งนั้นยังคง
การ เลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่จะมีกฎหมายหลังวันที่ใช้รัฐธรรมนูญ
ให้ถือว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ได้รับการ เลือกตั้ง เมื่อวัน
วันเปิด เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๒๒ ในเขตเลือกตั้งตามระบอบ
กระบวนวงแหวนไทย เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งนั้น
ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการ เลือกตั้งแทนตำแหน่งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรที่ว่างลง ให้ถือว่าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งของเขต
เลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตนเข้ามาแทน"

๕. ได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ....

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกันรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายยุวรัตน์ กมลเวชช)

เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม

พุทธศักราช ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ...."

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ ซึ่งมีคั้งตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในบทเลิกความในมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๐ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดตามก่อนนี้ ที่มี การเลือกตั้งหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นคนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคนก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนห้าหมื่นคน เศษของหนึ่งแสนห้าหมื่นถัดถึงเจ็ดหมื่นห้าพัน หรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสนห้าหมื่น

จังหวัดใดที่มีราษฎรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินสามคน ให้แบ่งเขต

จังหวัดใดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินสามคน ให้ตั้งเขตจังหวัด เป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินสามคน ให้แบ่งเขต จังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตละสามคน

ในกรณีที่แบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบสามคนทุกเขตในโต ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคนเสียก่อน แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่าเขตละสองคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สี่คน ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นสองเขต เขตหนึ่งให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสองคน"

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

"มาตรา ๕๐ ทวิ จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้งกว่าหนึ่งเขตต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้คั่นต่อกัน และต้องจัดอัตราส่วนของจำนวนราษฎรกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีไว้ในแต่ละเขตให้ใกล้เคียงกัน"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๑ ในเขตเลือกตั้งแต่ละเขต ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งใดเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีไว้ในเขตเลือกตั้งนั้น"

มาตรา ๖ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับกับการเลือกตั้งนับตั้งแต่การเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่จะพึงมีขึ้นภายในวันใช้รัฐธรรมนูญนี้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๒๑

.....

.....

ขอเชิญกรรมการวิสามัญเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานรัฐสภา : ท่านประธานกรรมการมีอะไรแถลงหรือไม่ครับ

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กรรมการไม่มีอะไรที่จะ

คิดใจแถลงในชั้นนี้ครับผม

ประธานรัฐสภา : ก่อไปขอให้มีการพิจารณาในวาระที่ ๒ โดยจะพิจารณาเริ่มตนด้วย
ข้อร่าง คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา การอภิปรายจะอภิปรายได้เฉพาะข้อคำ
ข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติไว้ หรือกรรมการสงวนความเห็นไว้
หนึ่ง การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๒ อันพิจารณาเรียงตาม
ลำดับมาตราให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาท ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๔ (๔) ขอเชิญ
เลขาธิการรัฐสภาดำเนินการครับ

นางสาวมิ่งอร อิมโสภา (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม หุหมัทธราช ... ข้อร่าง ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑
ไม่มีการแก้ไข และมาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข และมีการสงวนคำแปรญัตติ

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๓ มีการแก้ไข มีการสงวนคำแปรญัตติไว้ ประเด็นแรก
ของคณะผู้วิ บรมถักฐาน ขอเชิญครับ

(นายบัญญัติ บรมถักฐาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ประธานรัฐสภา : ไม่อยู่ในที่ประชุมครับ ถือว่าคำแปรญัตตินี้เป็นอันตกไป คำแปรญัตติที่ ๒

ของคณะผู้วิ ไจจิด คุ้ม คุณสุทิน ไจจิด คุ้ม เชิญครับ

นายสุทิน ไจจิด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
สุทิน ไจจิด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยโสธร กระผมขอกราบเรียนชี้แจงที่กระผมแปรญัตติไว้
ในวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้าของมาตรา ๕๑ ดังต่อไปนี้ คือแปรไว้ว่า

"จังหวัดหนึ่งไม่มีการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างน้อยสองคน

จังหวัดใดมีการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปไม่เต็มสองคน ให้ถือจังหวัดเป็นเขต
เลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปเกินสองคน ให้แบ่งเขตจังหวัด
ออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตละสองคน

ในกรณีที่ระบง เขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบสองคน
 ทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่ง เขตเลือกตั้งออกเป็น เขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตละสองคน เสียก่อน
 เขตเลือกตั้งที่เหลืออยู่โอบให้แบ่ง เขตเลือกตั้ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใกล้เคียงกับ
 ในจังหวัดหนึ่ง" หากประธานที่เคารพ โดยเหตุผลที่กระผมเสนอขอปฏิบัติแก้ไข เกี่ยวกับจำนวนผู้แทน
 และเขตเลือกตั้งนั้น ความจริงกระผมได้ชี้แจงต่อท่านกรรมาธิการแล้วในชั้นปฏิบัติ แต่เนื่องจาก
 ท่านกรรมาธิการไม่เห็นด้วย กระผมจึงต้องขอท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้อธิบายถึงเหตุผล
 ที่กระผมได้ปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

X เหตุผลประการแรก ในวรรคที่ ๒ ที่ว่าจังหวัดหนึ่ง ๆ ให้มีเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ใกล้เคียงกับ ๒ คน ซึ่งเกินในรัฐธรรมนูญกำหนดไว้เพียง ๑ คน ทั้งนี้ก็เพราะว่าโดยพื้นฐานของสิทธิ
 ของประชาชนคนไทยนั้น สิทธิกันชน ๆ นั้นมีความไม่เท่าเทียมกันกับมากมายหลายประการแล้วทั้งในทาง
 ปฏิบัติและในทางนิติธรรม -----

แต่สิทธิในการเลือกตั้งของประชาชนพลเมืองนั้นเราน่าจะเท่ากับหมด ไม่ว่าจะเป็นผู้มีเงิน
 คนยากคนจน หรือคนอยู่ในสถานะฐานันดรไหนก็ช่าง เมื่อเขาไปดูหากาบัตรแล้ววันที่จะได้มี
 สิทธิเท่ากัน แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วได้กำหนดว่าจังหวัดหนึ่ง ๆ ๓ คน บางจังหวัดก็ไป
 กำหนดครบ ๖ วาอย่างน้อย ๑ คน เกิดความไม่เท่าเทียมกันอย่างโง่งม กระแงของวาระเริ่ม
 ชี้แจงให้ผ่านประชาชนเห็นสั้น ๆ เว้น จังหวัดนครนายกบ้านเกิดของกระแงเอง พอเขาไปดูหากาบัตร
 ได้เสียงเดียว มีผู้แทนได้คนเดียว จะเป็น จะตาย จะหนี จะหายไปไหนก็ไม่สามารถ
 ที่จะไปเรียกใช้ใครได้ แต่ในจังหวัดยศเสอระนาคนเล็กหน่อย ที่กระแงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 อยู่ขณะนี้ มีผู้แทนราษฎรได้ ๓ คน ยังไม่เห็นความแตกต่าง แต่จังหวัดอุบลราชธานีที่อยู่ติดกับ
 กระแงนี้มีได้ ๑๑ คน ๑๒ คน คนอุบลราชธานี คนเชียงใหม่ คนนครราชสีมา ทำไมจึงมีสิทธิ
 เหมือนคนนครนายก คนสตูล คนจังหวัดตราด ด้วยเหตุผลประการนี้กระแงจึงคิดว่า ถ้าเราแบ่งเขต
 เลือกตั้งเป็น ๒ คนแล้ว กำหนดเสียงจังหวัดหนึ่ง ๆ มีผู้แทนราษฎรได้อย่างน้อย ๒ คน ก็จะมีจุดยึดเป้า
 มัญหาในเรื่องความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องการมีสิทธิในการเลือกตั้ง เขตที่กระแงไม่ให้เป็นเขตละคน
 กระแงก็มีเหตุผลจะชี้แจงต่อไปดังต่อไปนี้ ก็เพราะว่ากระแงให้จังหวัดหนึ่ง ๆ มีผู้แทนราษฎร
 อย่างน้อย ๒ คนนั้น ถ้ากำหนดให้ ๑ คนโดยวิธีการ เรียกกันว่า วันแมนวันโหวต (One man one vote)
 นั้นก็เท่าที่จะเท่าเทียมกันได้เหมือนกัน แต่วิธีการ เลือกที่แบ่งเขต เล็กและเป็นวันแมนวันโหวตนั้น
 กระแงไม่ได้เห็นด้วย เหตุที่ไม่เห็นด้วย ก็มีไหมายความว่าความกึกความเหินของพื้นที่เห็นด้วยนั้น
 จะไม่ถูกต้อง ผลกระแงมีข้อคิดงั้นและไม่เห็นด้วย ประการหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งจำเป็นจะต้องชี้แจง
 ต่อหาประชาชนไว้ในรัฐสภาหนึ่งวัน มันมีความจำเป็นที่พวกเราทั้งหลายจะต้องพิจารณาถึงโดยต้อง
 ในรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขนี้แบ่งไปเป็นเขตละ ๓ คน ผู้แปรศูติสียงงานในหนึ่งเขตละคน ละคนเนน
 เขตละ ๑ เสียง ซึ่งถือว่าเท่าเทียมกันตามหลักการที่กระแงชี้แจง แต่ในการแบ่งเขตละคนนั้น
 นอกจากเหตุผลประการอื่น ๆ ซึ่งหากรวมวิชาการก็ดี และหาญผู้อภิปรายที่จะต่อจากกระแงไปถึงดี
 ลงจะมีการได้ชู้ดกัน แต่เหตุผลประการหนึ่งที่กระแงจะกราบเรียนไว้ในที่ประชุมนี้เสียก่อน ก็คือ
 เหตุผลเรื่องความมั่นคง หาญผู้สมาชิกและหาญผู้แทนราษฎรรวมทั้งหลายท่าน ไม่ว่าจะ
 นักวิชาการหรือประชาชน ได้เคยวิพากษ์วิจารณ์ไว้ในสมัยแก้รัฐธรรมนูญเมื่อ ๒ ปีก่อนนั้น และที่
 ยาน ๆ มา ให้เหตุผลวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องการแบ่งเขตการเลือกตั้งนั้นไปหลายแบบ
 หลายประการ แต่เหตุผลหนึ่งที่ยังไม่มีใครนำมาชี้แจงกันจริง ๆ ในกรรมาธิการและในสภาแห่งนี้
 นั่นคือเหตุผลเกี่ยวกับความมั่นคง หาญประชาชนที่เคารพ สักขณะสังคมของหมู่บ้านไทยเราจำนวน
 หลาย ๆ หมู่บ้านนั้น ไม่เหมือนสังคมของยุโรป อเมริกา หรือสังคมของเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งอยู่ที่ใครตัวมัน
 สังคมในหมู่บ้านหรือที่เราเรียกกันว่า โซซิโอแกรม (Sociogram) ของหมู่บ้านนั้น จะคง
 ประกอบเป็นโครงสร้างของไทยโดยเฉพาะ ต้องร่วมมือร่วมแกกันทำงานทำการ

คัดลงชั้นทั่วทิศ มีคนยากทุกฝ่ายทุกคนในหมู่บ้านก็ไปรวมกันทำงานรวมกัน ผู้ใหญ่บ้านก็เกราะ
 คนก็ไปรวมกันไปต่างทางถนนหนทาง ฝนตกน้ำท่วมถนนชาดก็ไปช่วยกันอุ้กช่วยกันทำ ฝ่ายน้ำมันทั้ง
 ก็ต้องที่เกราะเรียกกันไปทำงานรวมกัน และโดยปัจจุบันนั้นโดยนโยบายของรัฐบาล
 ก็มีการทำงานรวมกัน เช่นงาน กสธ. อะไรต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลจากโครงการที่รัฐบาลอยากให้
 ประชาชนได้เริ่มเข้าใจระบอบประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และผลปรากฏว่าตามาก
 ในมีการเลือกตั้งอย่างชนิดใบเซอร์เดียว ลักษณะสังคมโครงสร้างของสังคมหมู่บ้านนั้นจะไ้รับ
 ความกระทบกระเทือนเกิดความแตกแยกกันขึ้น เพียงแต่การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน หลังจาก
 การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแล้ว หรือเลือกกันในปีครั้งหนึ่งไปครั้งนั้นกว่าที่จะเขารวมกันได้อีก
 ก็นับเวลาเป็นปี กระยะจะกราบเรียนทานประชาชน หลังจากการเลือกตั้งที่จังหวัดชัยภูมิมานาน
 เพียงไม่กี่เดือน กระยะก็ไปเยี่ยมหมู่บ้าน ไปถามถึงโครงการต่าง ๆ บาง อะไรบ้าง ได้เคยเห็น
 ผู้ใหญ่บ้านที่เกราะขึ้นมาเพื่อจะปรึกษาว่าจะเสนอโครงการอะไรที่ชุมชนเขา ปรากฏว่ามีมากลุ่มที่
 กระณะก็ไปถามคอกลุ่มหนึ่งว่าทำไมไม่มา อ้าว ก็ผู้ใหญ่บ้านคราวที่แล้ว เขียร เบอรันนั้น กระณะ
 ไม่เขียร เบอรันนั้นกระณะก็ไม่ไป คุณนั้นเขาเขียร เบอรันนั้น กระณะไม่เขียร เบอรันนั้น เกิดความแตกแยก
 กันไปทั่ว การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านก้านั้นก็เหมือนกันโครงสร้างความแตกทราให้ในหมู่บ้าน ทว่า
 การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านก้านั้นมันมีนาน ๆ ครั้ง ๑๐ ปี ๒๐ ปีจนตลอดอายุของผู้ใหญ่บ้าน และ ๑๐ ปี
 ๒๐ ปีตลอดอายุของก้านั้นมันยังไมกระไร แต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีได้ทุกโอกาส
 เลือกไปวันนี้ อีกเดือนหนึ่งใครอาจจะตาย ใครอาจจะลาออกใครอาจจะถูกไล่ออกจากพรรค
 ก็ต้องเลือกใหม่ เมื่อเป็นเช่นนั้นลักษณะสังคมของในหมู่บ้านจะกระทบกระเทือนมาก เมื่อกระทบ
 กระเทือนมาก ๆ จะเป็นเหตุให้เกิดความวุ่นวาย การพัฒนาบระบอบประชาธิปไตยในหมู่บ้านก็
 กระทบกระเทือน การพัฒนาบ้านเมืองที่เจริญก้าวหน้าไปก็กระทบกระเทือน เหตุผลประการนี้
 เป็นเหตุผลประการสำคัญที่สุดซึ่งกระณะไม่ขอแปรตุคติให้มีการเลือกตั้งเป็นวันแ่พวันไหวท หรือ
 เขตละ ๑ คน หรือการเลือกตั้งในระบบโคที่ใหม่เสียทีเดียว กระณะอยากไปประชุาชนนั้นมีสิทธิ
 เหาเทียมกันทุกคนในประเทศไทยอย่างทั่วถาวแล้ว กระณะจึงจำเป็นต้องขอแปรตุคติว่า
 จังหวัดหนึ่ง ๆ ควรมีผู้แทนราษฎรอย่างน้อย ๒ คน นี้เป็นเหตุผลประการที่ ๑

เหตุผลอื่น ๆ ประการที่ ๒ ในจังหวัดนั้น ๆ นะ จังหวัดอื่น ๆ มีผู้แทน ๑ คน
 ตายไปคนหนึ่ง ถูกไล่ออกจากพรรคไปคนหนึ่ง อีกคนหนึ่งยังอยู่ในสภาสามารถทำหน้าที่ที่มีอยู่
 ในระหว่างช่วงที่ว่างผู้แทนนั้น แต่ถาจังหวัดที่มีผู้แทนคนเดียว คนนั้นเกิดสิ้นสมาชิกภาพลงไป

หรือไม่สามารถจะปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภาได้ เป็นบาปกรรมอะไรของคนในจังหวัดที่บังเอิญ
 เราไปเกิดในจังหวัดที่มีคนน้อยหน่อย เขาจึงจะต้องเสียสิทธิในการใช้สิทธิในการต่อสู้เพื่อผลประโยชน์
 ของเขาเองในจังหวัดนั้น ๆ ของคนกลุ่มนั้น ๆ ความเหตุผลที่กระหม่อมกราบเรียนท่านประธานมา
 nderm จึงขอปฏิบัติ และขอให้สภานี้โปรดได้พิจารณาด้วยความรอบคอบ สำหรับท่านที่
 เห็นเป็นอย่างอื่นนั้นกระหม่อมก็เคารพในเหตุผลของท่าน กระหม่อมจะขอพียงจากฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยเสียก่อน
 แล้วก็กระหม่อมจะขอประทานโอกาสให้แจ้งอีกสักครั้งหนึ่ง ขอขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : ครับ ขอให้ส่งวนคำแปรญัตติไว้ในมาตรา ๕๐ คุณสีหนาท ภาษา
 (นายสีหนาท ภาษา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ประธานรัฐสภา : ไม่อยู่ในที่ประชุมนะครับ ถือว่าคำแปรญัตตินี้ตกไป ขอให้
 ส่งวนคำแปรญัตติไว้ คุณกระจาง พันธุนาวิน ครับ เชิญครับ

นายกระจาง พันธุนาวิน สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ
 กระหม่อม นายกระจาง พันธุนาวิน สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตท่านประธานรัฐสภาแสดงเหตุผล
 ประกอบการยืนยันคำแปรญัตติของกระหม่อมในประเด็นสำคัญ ๑ ประเด็น คือ ประเด็นที่ ๑ เหตุผล
 ที่กระหม่อมต้องส่งวนคำแปรญัตติ ประเด็นที่ ๒ เหตุผลที่กระหม่อมมีความเห็นคัดค้านความเห็นของ
 คณะกรรมาธิการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำแปรญัตติของกระหม่อม -----

และเหตุผลประการที่ ๓ คือเหตุผลที่สนับสนุนคำแปรญัตติของกระแสม ซึ่งโดยสรุปก็คือว่าให้มีวิธีการเลือกตั้งแบบ ๑ เขต ๑ คน และให้มีอัตราส่วนจำนวนประชากร ๒ แสนคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน สำหรับในประเด็นที่ ๒ และที่ ๓ ที่กระแสมได้กราบเรียนในหัวข้อนี้ สมาชิกวุฒิสภาท่านอื่น ๆ หลายท่านก็ได้แสดงแสดงความคิดเห็นแปลกกว่าประชุมพิจารณาว่าวาระที่ ๑ ก็คือ ในกรรณการแสดงของคณะกรรมการก็ดี อย่างละเอียดลออและยังมีมีการแสดงข้อดีข้อลบลบกันอีกหลายรูปแบบทั้งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกระแสมจึงจะไม่กล่าวอ้างถึงความคิดเห็นเหล่านั้น ยกเว้นแต่จะมีกรณีจำเป็นในโอกาสต่อไป เพราะว่าจะเป็นการซ้ำซากแต่สิ่งที่กระแสมจะนำมากราบเรียนท่านประธานและที่ประชุมก็คือความเห็นและข้อเท็จจริงสำคัญที่ยังไม่เคยมีการกล่าวถึงน้อยหรือยังไม่มีการกล่าวถึงเลย ฉะนั้นกระแสมจึงกราบขอความเห็นชอบจากท่านประธานและขอความเห็นออกนอกคอกันจากสมาชิกวุฒิสภาได้โปรดพิจารณาเห็นของกระแสมจนตลอดความ

ในประการแรก กระแสมขอกราบเรียนท่านประธานว่า กระแสมรู้สึกหนักใจจริง ๆ ต่อความจริงที่ว่าบัดนี้หลักการในคำแปรญัตติที่กระแสมได้ขอสงวนไว้ได้กลายเป็นสิ่งที่ท่านกระแสมความวิตกกังวลมากของสภานี้ซึ่งที่ประจักษ์ในสื่อมวลชนและประจักษ์พยานแวดล้อมแล้วว่า เป็นกระแสมความคิดข้างมากที่ถูกกำหนดจากฐานอำนาจอันยิ่งใหญ่ของรัฐ แม้มันจะตรงกับกระแสมความคิดความต้องการของประชาชน และมันจะตรงกับผลประโยชน์ของประชาชนหรือไม่ กระแสมยังสงสัยแต่เรื่องนี้ประวัติศาสตร์จะเป็นผู้ตัดสิน ข้อนี้กระแสมหนักใจจริง ๆ แต่อย่างไรก็ตามครบท่านประธานจิตสำนึกที่ถูกต้องหน้าหน้าของกระแสมตามมาตรา ๑๐๖ แห่งรัฐธรรมนูญว่า แม้กระแสมจะเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยโดยการแต่งตั้ง แต่กระแสมก็เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยคนหนึ่งตามรัฐธรรมนูญ กระแสมรู้สึกผูกพันต่อคำปฏิญาณของกระแสม ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งรัฐธรรมนูญที่เรารู้กันอยู่ว่า กระแสมจะปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย กระแสมได้พิจารณาอย่างละเอียดและถ่องแท้แล้วว่า ตั้งแต่คนมาเลยตั้งแต่ได้มีการเสนอการแก้ไขนี้มาว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขที่ท่านผู้เสนอมานี้มิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของปวงชนชาวไทย กระแสมขออ้างคำว่า "ประโยชน์สูงสุด" และเมื่อกระแสมได้ฟังการอภิปรายอันยาวนานในการพิจารณาว่าที่ ๑ นั้น กระแสมก็ไม่มีที่ติคำอภิปรายของท่านสมาชิกวุฒิสภาอย่างละเอียดครบถ้วนทุกคำ ประการกว่ามีท่านสมาชิกเพียงประมาณ ๔ ใน ๑๐ ของจำนวนที่ได้อภิปรายนั้นได้กล่าวถึงอะไร โลกกล่าวถึงความสะดวกหรือความซัดของของผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งในระบอบต่าง ๆ โลกกล่าวถึง

ความสะอาดและความประณีตของเจ้าหน้าที่รัฐบาลที่เป็นฝ่ายจัดการเลือกตั้ง ท่านประธานครับ มีเพียง ๑ ใน ๑๐ เท่านั้นที่ได้กล่าวถึงว่าประชาชนจะโค่นระโยชน์หรือเสียประโยชน์ประการใด นี่เป็นข้อเท็จจริง ดังนั้นกระผมจึงเห็นประจักษ์ชัดตั้งแต่ในการพิจารณาร่างในวาระที่ ๑ แล้วว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้นั้นกระพ้อขึ้นเพื่อความสะอาดของนักการเมืองอาชีพ ซึ่งท่าน รองประธานรัฐสภา คุณอุทัย พิมพ์ใจชน กระผมขออภัยที่ต้องเอ่ยนามท่านด้วยความเคารพที่ได้ แดงตลอดมาว่า มีหัวตั้งประเทศจำนวน ๓,๐๐๐ คนเท่านั้น ถ้าเราโค่นเพียงความพยายามที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในครั้งก่อน ๆ ที่เกี่ยวข้องกันข้าราชการประจำซึ่งมีตั้งล้านคน เราก็จะกล่าวได้ว่า การขอแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้มีลักษณะของความทันสมัยแก่กลุ่มพวกอย่าง ชัดเจนยิ่งไปกว่าครั้งก่อน ๆ กระผมจึงได้ออกความเห็นคัดค้านตั้งแต่วาระที่ ๑ ซึ่งปรากฏใน บันทึกของสภาแล้ว และยังขอยืนยันความเห็นคัดค้านของกระผมว่าถ้ายังเสนอในร่างนี้ไม่ได้เป็นการสนองประโยชน์สูงสุดของประชาชน ท่านประธานที่เคารพครับ และท่านสมาชิกสภา เราคงจำกันได้ว่าในระหว่างการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้เมื่อ ๒ ปีเศษนั้น ท่านนักการเมืองอาวุโส ท่านหนึ่งซึ่งกระผมก็เคารพนับถือท่านเป็นพิเศษได้เปล่งสีหน้าทอหงายออกมา "กูไม่กลัวมัน" ได้สร้างสีสันสะเพื่อนในวงการเป็นอันมาก -----

ในโอกาสที่กระผมเป็นผู้มีอำนาจน้อย ขออนุญาตกล่าวแต่เพียงแนวเบาว่า "ผมไม่กลัวคุณ"
 ทานประธานที่เคารพครับ กระผมได้ติดตามเผ่าทั้งการอภิปรายถกแถลงของคณะกรรมการ
 โดยใกล้ชิด ก็พบความจริงเช่นเดียวกับที่โครงการเรียนทานประธานเทศน์แล้วว่า ความเห็น
 ของท่านกรรมการส่วนมากนั้นกระผมก็เคารพนับถือท่านกรรมการทุกท่าน แต่ความเห็น
 ของท่านส่วนมากนั้นก็นำอยู่ในเรื่องของความสะดวกของนักศึกษา เมืองอาซีทและเจ้าหน้าที่
 ของรัฐ กระผมจึงไม่สามารถที่จะประนีประนอมความลึกซึ้งหาหนทางรมาธิการทั้งหลายได้

ในประเด็นที่ ๒ กระผมขอกราบเรียนเหตุผลที่ความเห็นแตกต่างจากกรรมการ
 ในระบบเรื่องแบ่งเขตเรียงเบอร์ เพราะกระผมเห็นโดยสุจริตใจว่า การแบ่งเขตเรียงเบอร์นั้น
 ไม่ใช่วิธีการ เลือกตั้งที่จะอำนวยผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนผู้ใช้สิทธิ คงเหตุผลต่อไปนี้ ระบบ
 การ เลือกตั้งแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์นั้น ตามที่ท่านเจ้าของรางวัลและคณะกรรมการ เสนอนั้น
 มีข้อบกพร่องที่สำคัญยิ่ง คือเป็นระบบที่เปิดโอกาสให้โชอำนาจามีสินจ้าง เป็นปัจจัยชี้ขาด
 ในการ เลือกผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งส่วนมากของประเทศ ความชอบที่ไว้บริการบ้าน
 โดยท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านหลายครั้งทั้งในสภาและที่กรมการ
 แล้วยังปรากฏชัดมาเป็นลำดับนับแต่การ เลือกตั้งทั่วไปตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๐๔ เป็นต้นมา
 กระผมมีความเห็นว่า ถ้าปล่อยให้ระบบนี้คงติดกันมาอีก ไม่นานนักผู้มีอำนาจ เงินและผู้ที่
 อำนาจเงินพร้อมจะใช้อำนาจเงินเหล่านั้นละเมิดกฎหมาย เลือกตั้งก็สามารถจะสวมเสื้อคลุม
 ของผู้แทนราษฎรอันทรงเกียรติเข้ามาสร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติในสภาในใ้มาเรื่อยๆ
 เขามาสร้างเงื่อนไขของสภามาปฏิบัติให้กัมพูประศรัยของประเทศเรามากขึ้น บอนทำลาย
 ระบบประชาธิปไตย สร้างความเบียดเบียนแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น แล้วในที่สุดระบบประชาธิปไตย
 อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่เราทุกคนปรารถนาและหวังเห็นก็จะดำรงอยู่ได้ด้วยความ
 ยากลำบาก ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอแถลงเหตุผลสนับสนุนวิธีการ เลือกตั้งแบบ ๑ เขต
 ๑ ส.ส. หรือที่เรียกกันโดยสามัญว่า วันแมนวันโหวท ในเฉพาะข้อที่ยังมิได้มีการกล่าวอย่าง
 ชัดเจนในที่ประชุมนี้ก็คือไปนี้ ข้อที่ ๑ ระบบ ๑ เขต ๑ ส.ส. นี้เป็นระบบที่ให้ความเสมอภาค
 สูงสุดในการใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชน กระผมขออนุญาตอ้าง มาตรา ๒๕ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้
 ที่ระบุไว้ว่า "บุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง การใช้สิทธิทางการเมือง ให้เป็นไปตามบทบัญญัติ
 แห่งกฎหมาย" บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นเขียนที่นครบาล เขียนที่สถานี กในเมื่อท่านสมาชิกอาวุโส
 ท่านหัวหน้าพรรคกิจสังคมที่กระผมเคารพนับถือได้ใช้ทรัพย์สินอันสูงส่งของท่านไม่มีใคร
 ติง
 ติงได้ เปิดโอกาสใหม่แก่ใช้รัฐธรรมนูญในวิธีการ เลือกตั้ง ไม่มีใครที่จะหาข้อ
 ที่จะเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ครับในแผ่นดินนี้ท่านผู้เดียว บัดนี้ท่านได้เปิดโอกาสให้แล้ว

ร. ๓/๒๕๖๘ (ส.)

บ้งอร ๕/๒

สภานี้ยังจะไม่ดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคทางการ เมืองอันสูงสุดแก่ประชาชนในโอกาสของ
 นี้หรือครับ ยังจะกลับไประบบเก่าอีกหรือครับ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเชื่อว่าท่านที่
 เป็นสมาชิกรัฐสภานานอยู่นี้ เห็นแล้วนี้น่าจะนึกถึงประวัติศาสตร์ กระทำการใด ๆ ก็ต้องนึกถึง
 ประวัติศาสตร์ว่า วันข้างหน้าอนุชนนี้เขาจะประเมินสถานนี้อย่างไรครับ เมื่อท่านสมาชิกสภา
 มีโอกาสของอย่างนี้ แ่ศควยวิจิติจนาความสิงเลหรือค้ายอคคิ ออกเสียงมีมติให้รื้อฟื้นความ
 ไม่เสมอภาคทางการ เมืองแก่ประชาชนอีก เพียงเพื่อความสะดวกและผลประโยชน์ของนักการเมือง
 อาชีพ ๓,๐๐๐ คน ประวัติศาสตร์จะพิจารณาเราอย่างไร

ร. ๔/๒๖๔ (ส.)

สุจริตรา ๔/1

นางสาวมิ่งอร อิมโธธา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายชุมสาย หัสติน

นายชุมสาย หัสติน สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายฐเกียรติ ประมุขผล

(นายฐเกียรติ ประมุขผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายฐชาติ ประมุขผล

นายฐชาติ ประมุขผล สมาชิกวุฒิสภา : เห็นด้วยครับ

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายฐชีพ ชาญสวัสดิ์

(นายฐชีพ ชาญสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปทุมธานี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

พลเอก เขวง ยิ่งเจริญ

พลเอก เขวง ยิ่งเจริญ สมาชิกวุฒิสภา : เห็นชอบครับ

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายเขวง วงศ์ใหญ่

นายเขวง วงศ์ใหญ่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พะเยา) : เห็นชอบครับ

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

พลเอก เขาวน สวัสดิ์สงคราม

(พลเอก เขาวน สวัสดิ์สงคราม สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

ร้อยตำรวจโท เขาวน สวัสดิ์ศักดิ์ศรี

(ร้อยตำรวจโท เขาวน สวัสดิ์ศักดิ์ศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายประเสริฐ คงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายเขาวลิต สุขสวัสดิ์

(นายเขาวลิต สุขสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรดิตถ์) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ประชาชนไปอย่างแกใจอะไรไม่ได้แล้ว ทุกคำได้ถูกบันทึกไว้แล้ว การออกเสียงที่ประชุมนี้กำลังจะลงกันออกเสียงกับขอยกกำลังจะกลายเป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ภายในอีกไม่กี่นาทีข้างหน้าว่าสมาชิกวุฒิสภานี้ยึดมั่นต่อคำปฏิญาณของตนที่ให้เฉพาะพระบรมราชโองการและในสถานที่ยืนศักดิ์สิทธิ์นี้เพียงใด เขาจะตั้งใจกระทำกร่างก้างก้างความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อผลประโยชน์ของปวงชนชาวไทยเพียงใด ในส่วนตัวของกระผมมัน ท่านประธานครับ กระผมชัดเจนในจิตสำนึกแล้วว่ากระผมจะปฏิบัติอย่างไรในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขนี้

ขอพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คือไป คณะผู้ขึ้น เงินหมื่น ครับ ขอแปรญัตติในมาตรา ๕๐

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :

ท่านประธานครับ ผมขออนุญาต มีอภิปรายพาดพิงถึงผมหลายเรื่องครับ

ประธานรัฐสภา : ครับ เชิญครับท่านครับ

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :

ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านสมาชิกวุฒิสภามีเกียรติซึ่งเหิงนั่งลงไปนั้นคืออภิปรายพาดพิงมาถึงกระผมในทำนองเปรียบเปรยบ้าง และวาทันตรง ๆ บ้าง ว่ากระผมเป็นผู้มีอำนาจวาสนาว่ามีหรือจะเรียกตามศัพท์ของท่าน เป็นผู้ที่มีศรีทษาบารมีและมีอำนาจสนเหลือคณคณคณฟ้าในแผ่นดินนี้ถึงกับมันดาลอะไรให้เป็นที่ไปใดทั้งหมด -----

ฉบับนี้เข้ามา เสนอแก่รัฐธรรมนูญนี้ ท่านมีความสุจริตใจ ส่วนการฉีกการถูกเป็นเรื่องของสภา
ไม่ใช่เรื่องของท่านว่าจะมาฉีกมากถูก ถ้าท่านเห็นว่า ท่านไม่สุจริตใจแล้วท่านจะ เสนอมาทำไม
แก่ไปเองเฉยไม่ดีกว่าหรือ แล้วอีกประการหนึ่งนั้น เป็นสิทธิอันชอบธรรมครับท่านที่จะแก้กันได้
กฎหมายเดี๋ยวนี้นั้นอาจจะเหมาะสมเดี๋ยวนี้นี้ แต่ในอนาคตมันอาจจะไม่เหมาะสม เราแก้กันได้
กระผมเองยังเห็นไปควบกับความคิดและคำพูดของท่านที่บอกวาถูกไม่กลัวมีง นั้นกระผมก็เห็นด้วย
ท่านประธานครับ กระผมจะขอเข้าสู่การแปรญัตติของกระผม กระผมได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๑
ขอแก้ไขข้อความในมาตรา ๙๐ มีความดังต่อไปนี้

"จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะมี ให้คำนวณตาม เกณฑ์จำนวน
ราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการ ทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนที่มีมีการ เลือกตั้ง
สองแสนคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎร เกินสองแสนคนก็ไม่มีการ เลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกสองแสนคน เศษของ
สองแสนคนถ้าถึงหนึ่งแสนหรือกว่านั้นให้นับ เป็นสองแสน

จังหวัดหนึ่งไม่มีการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างน้อยหนึ่งคน

จังหวัดใดมีการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ไม่ เกินหนึ่งคนให้ถือ เขตจังหวัด

เป็นเขตเลือกตั้ง -----

และจังหวัดได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินหนึ่งคน ในแง่เขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละหนึ่งคน

ท่านประธานครับ สำหรับประเด็นที่ข้อแรกนี้นั้น จะสรุปกันไว้เป็น ๒ ประเด็น คือ ประเด็นแรก เรื่องจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกระผมขอแยกจาก ๑ แขน ๕ ทั้งนี้คนมาเป็น ๒ แขนคน กระผมมีเหตุผลสั้น ๆ นิดเดียว เพราะว่าจำนวน ๒ แขนคนนั้น เราก็เคยใช้กันมาจำนวน ๑ แขนคนเราก็เคยใช้กันมา จำนวน ๑ แขน ๕ ทั้งนี้คนเราก็เคยใช้กันมา ยังไม่คำตอบครับว่า จำนวนเท่าไรเหมาะสมที่สุด เมื่อกระผมมาคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ และจำนวนที่นั่งกับจำนวนอาวาเขตของห้องประชุม กระผมเองก็ไม่อยากที่จะให้มาเพิ่มห้องประชุม ไม่อยากที่จะให้เพิ่มเก้าอี้ ไม่อยากที่จะให้เพิ่มสภานหรือว่าสร้างสภาขึ้นมาใหม่ ก็เสียดใจเอาดีกว่าเพิ่มจำนวนประจำชั้น ๒ แขนคนคือผู้แทนราษฎร ๑ คน เพื่อที่จะให้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรน้อยลง ท่านประธานครับ แต่เมื่อกระผมได้ฟังการอภิปรายเมื่อสักครู่ กระผมเกิดความคิดใหม่ กระผมเกิดความคิดในวาระที่ซึ่งลดจำนวนสมาชิกในห้องประชุมลงนั้นนะ ไม่จำเป็นต้องไปเพิ่ม ๒ แขนหรือครับ แขนไหนมันคนก็พอ แต่เราลดอัตราส่วนของท่านสมาชิกท่านางไป แล้วมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากขึ้น จำนวนก็จะไม่ต้องเพิ่มแต่ประการใด ท่านประธานครับ กระผมก็เลยมี ความคิดใหม่แบบนั้น เป็นการเพิ่มเติมจากความคิดเดิม สำหรับความคิดในการแก้ไขเรื่องสิทธิการเลือกตั้งและการแบ่งเขตเลือกตั้งนั้น กระผมจะขออนุญาตรบกวนเวลาสภาแค่เพียงสั้น ๆ เป็นประเด็น ๆ ค้างต่อไปนี้ คือ

ประเด็นที่ ๑ กระผมถือว่าเป็นหลักการสากลที่ต่างประเทศเขาใช้กันมา กระผมขอยกตัวอย่าง อาทิ อย่างประเทศอเมริกา ประเทศอังกฤษซึ่งเป็นแบบแผนของกรุงปกครองแบบประชาธิปไตย แม้กระทั่งประเทศมาเลเซียซึ่งไกล ๆ เราในเขาก็ใช้ระบบซึ่งเราเรียกกันว่า วันแชนวันโหวต กระผมจะไม่อธิบายให้เป็นการยื่นข้อ เพราะกระผมเชื่อมั่นว่า สมาชิกทั้งอยู่ที่ไหนก็คงจะทราบดีในเรื่องเหล่านี้อยู่แล้ว

ประเด็นที่ ๒ กระผมขออนุญาตที่จะอ่านรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๗ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ ซึ่งว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๒๑ ได้บัญญัติไว้ว่า "บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน" มาตรา ๒๔ "บุคคลย่อมมีสิทธิทางการเมือง การไว้สิทธิทางการเมือง ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย" คงจะไม่เสียเวลาที่จะอภิปรายกันมากมาย กระผมเองมีความมั่นใจว่า สิทธิที่ประชาชนจะได้เท่าเทียมกันนั้น ก็คือสิทธิในการเลือกตั้ง ถ้าเรามาใช้วิธีการเลือกตั้งแบบวันแชนวันโหวตแล้ว ท่านประธานครับ ทุกคนในประเทศไทย ไม่ว่าจะอยู่ส่วนใดของประเทศจะมีสิทธิเท่าเทียมกัน คือเลือกตัวแทนของตัวเองได้เท่ากัน

ประเด็นที่ ๓ ท่านประธานครับ กระผมคิดว่าปัญหาการเลือกตั้งระบบวันแรมวันโหวตนั้น จะเป็นการช่วยจัดปัญหาในเรื่องการใช้จ่ายเงินในลักษณะเจ้าบุญทุ่ม ท่านประธานครับ ตัวอย่าง การเลือกตั้งหลายจังหวัดที่ผ่านมาในระยะเวลาใกล้ ๆ นี้ ได้เป็นตัวอยางชัดเจนว่าการใช้จ่ายเงินนั้น ถ้าในระบบวันแรมวันโหวต เจ้าบุญทุ่ม จะทุ่มแข่งกัน จะทุ่มเงินแข่งกัน ยลสุดท้ายประชาชนก็หนักคัดสินใจ ไปเลือกคนที่เขาคิดว่าเขาจะพอทำได้ กระผมคิดว่าระบบนี้จะ เป็นระบบที่สามารถทำให้บรรดา เจ้าบุญทุ่มทั้งหลายต้องคิดมาก คิดมากกว่าจะทุ่มเงินลงไปหรือไม้อาจจะหายแพนกันที่ใกล้คักก็ ประชาชนเลือกคนที่มีความรู้ ความสามารถดี

ประเด็นที่ ๔ ท่านประธานครับ ถ้ามีการเลือกตั้งระบบที่เราเรียกกันว่า วันแรมวันโหวต แล้ว จะเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหน้าใหม่ ที่มีความรู้ ความสามารถและเป็นบุคคลที่ประชาชนรัก ประชาชนชอบ มีโอกาสให้ได้รับการเลือกตั้ง-----

ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อจำกั้เขตเลือกตั้งแคบลงมา ในการหาเสียงนั้นจุดอ่อนของผู้สมัคร
 รับเลือกตั้งที่เป็นคนที่มีความสามารถแต่ขาดทุนทรัพย์ คือไม่สามารถไปแก้ข่าวเมื่อมีการโจมตีได้
 ไม่สามารถไปโต้หัวถึงเหตุที่นั้น แต่คนแจกเงินเขาจะสามารถไปโต้ทุกพื้นที่ถ้าหากมีการโจมตี
 มีการใส่ร้ายป้ายสี ถ้าพื้นที่อำมาเขตมันแคบเข้า คนที่มีความรู้ความสามารถเขาก็จะสามารถ
 ไปแก้ตัวไปชี้แจงกับผู้ข่าวต่าง ๆ ให้ประชาชนเข้าใจได้

ประเด็นที่ ๕ ทานประธานครับ ทานคงจะจำได้ในการเลือกตั้งซ่อมที่จะมีขึ้น

ในจังหวัดนครราชสีมาจำเป็นที่จะต้องเข้ามาเป็นเวลานานกว่าจะปรึกษากฎเกณฑ์กันได้ และขณะนี้
 กระผมเองก็คิดว่าเป็นเรื่องใหญ่สำหรับรัฐบาลพอสมควร เพราะอาณาเขตกว้างใหญ่เหลือเกิน
 ๒๐ อำเภอครับ กระผมเคยลงสมัครดูจะเขาเขตจังหวัดนครราชสีมาเลยตามตัวอำเภอเมือง
 เพื่อที่จะไปออกไปทางถนนสายโชคชัย - เติมอูม เพื่อจะไปจังหวัดอุบลราชธานีใช้เวลา
 ๕ ชั่วโมงเศษ ขีรถในอีกว่า ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ทานประธานครับ ตามมีการเลือกตั้งซ่อม
 อาทิเช่นที่จังหวัดนครราชสีมาซึ่งจะเลือกตั้งเร็ว ๆ นี้จะเป็นการยุ่งยากมากหากไม่ใช้ระบบที่เรา
 เรียกกันั้นว่า วันแมนวันโหวต ทานประธานครับ นอกจากนั้นแล้วยังจะเป็นการสอดคล้องกันกับ
 กฎหมายที่กำหนดให้แต่ละคนใช้เงินได้ไม่เกิน ๑ แสน ๕ หมื่นบาท

สำหรับประเด็นที่ ๖ นั้น เป็นประเด็นที่จะทำใหญ่ที่ถูกรับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร

มีโอกาสทำหน้าที่ของการเป็นตัวแทนประชาชนอย่างแท้จริง เพราะเมื่อเขมันจำกั้เขา
 ความใกล้ชิดกันมาก ทานประธานครับ ประชาชนเขาไม่ต้องการอะไรมากต้องการแต่จะให้
 อยู่ใกล้ชิดกับภคสที่ เขาเลือกไป ต้องการที่จะเห็นหน้าเห็นตาและฟังหาคบคลที่เขามอบอำนาจ
 ให้ไปทำหน้าที่ให้เท่านั้นเอง ประเด็นนี้กระผมคิดว่าจะทำให้ถ้ามีการแบ่งเขตแบบกระผมทราบเริ่ม
 แล้วจะทำให้ประชาชนและผู้แทนราษฎรมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น เมื่อมีความใกล้ชิดกันมากแล้ว
 ประชาชนก็จะมีความศรัทธาต่อผู้แทนของเขา มีความศรัทธาต่อระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย
 ถ้าทานประธานจำได้จังหวัดยโสธรครับ ทำให้ประชาชนจึงไปใช้สิทธิเป็นจำนวน ๘๐ กว่าเปอร์เซ็นต์
 สูงที่สุดในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะว่าประชาชนเขามีโอกาสใกล้ชิดกับผู้แทนของเขาได้เห็น
 ความสำคัญ ได้เห็นภาระหน้าที่ของตัวแทนของเขา เขาจึงไปใช้สิทธิใช้เสียงมาก และขอจะเกี่ยวกับ
 ทำให้ประชาชนกรุงเทพ ฯ จึงไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงน้อยเพราะความห่างเหินของประชาชน
 กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือประชาชนนั้นเข้าใจว่าเลือกใครไปก็แค่นั้น

มันก็ไม่เคยเห็นหน้า จึงทำให้เกิดความที่จะไม่ยอมไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้ง ท่านประธานครับ สำหรับประเด็นในเรื่องการเลือกตั้งแบบวันแวนวันโทวที่เราเรียกกันนั้นก็ไม่ว่าจะไม่เคยใช้ในประเทศไทย ถ้าท่านประธานจำได้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เราก็เคยใช้กันแล้วไม่เคยได้ยินชื่อกฎหรือแต่ประการใด ท่านประธานครับ ส่วนข้ออ้างของบุคคลที่เห็นความเห็นไม่เห็นด้วยในการเลือกตั้งแบบวันแวนวันโทวนั้น กระผมก็พอจะประมวลกันมาได้สั้น ๆ ว่า

ประเด็นที่ ๑ คือเกรงว่าเจ้าพ่อผู้มีอิทธิพลจะเข้ามาในสภา ท่านประธานครับ กระผมกลับไปมองเห็นอีกคนหนึ่ง ถ้าเราใช้ระบบวันแวนวันโทว บุคคลที่เป็นเจ้าพ่อถึงแม้จะเข้ามาในสภาได้ เขาก็จะเล็กเป็นเจ้าพ่อ เพราะอะไร เพราะว่าเขาเป็นเจ้าพ่อนมาก่อน การเป็นเจ้าพ่อเป็นผู้มีอิทธิพลนั้นถ้าประชาชนเลือกตั้ง ถ้าเป็นตัวแทนของประชาชนแล้วเขาจะลดบทบาทความเป็นเจ้าพ่อความเป็นผู้มีอิทธิพลลง -----

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

พลเรือเอก นิพนธ์ ศิริวัชร

(พลเรือเอก นิพนธ์ ศิริวัชร สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายนิยม วรปัญญา

(นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สท.มว.) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายบุญลือ ประจวบเหมาะ

นายบุญลือ ประจวบเหมาะ สมาชิกวุฒิสภา เห็นชอบครับ

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายที จุฑานนท์

นายที จุฑานนท์ สมาชิกวุฒิสภา เห็นชอบครับ

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายบรม ตันเดียร

นายบรม ตันเดียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจ.) เห็นชอบครับ

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

พลเอก บรรจบ มุนาเฑาะ

(พลเอก บรรจบ มุนาเฑาะ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายบรรเจิด สลวีจรรย์

นายบรรเจิด สลวีจรรย์ สมาชิกวุฒิสภา เห็นชอบครับ

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายบรรลือ น้อยมี

นายบรรลือ น้อยมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรดิตถ์) เห็นชอบครับ

นายประเสริฐ ดวงวิชัย (รองเลขาธิการรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) :

นายบรรหาร ศิลปอาชา

(นายบรรหาร ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ในประเด็นแรก อธิการประจำกร ๒ แสนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คนนั้น ถ้าเราถามผู้พื้นฐาน
 กันว่า ตัวเลข ๑ แสน ๒ แสน ๑ แสน ๕ หมื่นคนนั้น มีมาจากไหนกัน มีมาจากความที่คิดว่า
 เกิดจากความเหมาะสมในการที่จะมีผู้แทนราษฎร ๑ คนต่อประชากรเท่าไร กระทบอยากจะ
 กราบเรียนว่า ถ้าเรานั่งเรียบเรียงกันไปในรูปแบบของประชาธิปไตยว่า คั้งเดิมมันมันเป็นกันอย่างไร
 ถ้าคั้งเดิมนั้นถ้าเราจะเอาประชากรทั้งหมดมาประชุมกัน มากุแลกันในงานของประเทศทั้งหมดนั้น
 มันยอมเป็นไปไม่ได้ เมื่อเป็นไปไม่ได้ก็จะต้องยอส่วนกันมาว่าให้ประชาชนเหล่านั้นได้คัดเลือก
 เข้ามาเป็นชั้น ๆ ไป ถ้าเราใช้อัตราส่วน ๑,๐๐๐ ต่อผู้แทน ๑ คน เราจะมีตัวแทนอยู่ ๕๐,๐๐๐ คน
 เศษ ถ้าเราใช้อัตราส่วน ๑๐,๐๐๐ ต่อตัวแทน ๑ คน เราจะมี ๕,๐๐๐ กว่าคน ถ้าเราใช้อัตราส่วน
 ๑ แสนต่อผู้แทนตัวแทน ๑ คน เราก็จะมี ๕๐๐ กว่าคน เพราะฉะนั้นอัตราพวกนี้ครับที่เรียงขึ้นมา
 เรียบ ๆ ก็ขึ้นอยู่กับว่าความเหมาะสมที่เราคิดว่าควรจะเป็นนั้นควรจะเป็นอย่างไรในอัตราความ
 เหมาะสมเหล่านั้นะครับ ถ้าเราถามถึงพิจารณาเห็นว่าเราควรมีตัวแทนของชาวบ้านหรือตัวแทนของ
 ประชาชนนั้นควรจะมีขึ้นอยู่กับจำนวนของประชาชน จำนวนเท่าไรนั้นะครับ ก็ต้องหันมาพิจารณาว่า
 ในสมัยก่อนเราใช้อัตราส่วน ๑ แสน ๕ หมื่นต่อตัวแทน ๑ คน มาเป็นระยะเวลาช้านครับ ตั้งแต่ปี
 ๒๔๘๘, ๒๕๐๐ อะไรโน้นนะครับ เรียงกันมาเรื่อย จนมาถึงในปัจจุบันนี้ เราเคยมี ๒ แสน
 ครั้งหนึ่งครับ แต่ว่าเราใช้ ๕ หมื่นเป็นส่วนใหญ่ กระทบอยากจะเรียนว่าในขณะที่นั้นในระหว่าง
 ปี ๒๔๙๐, ๒๔๙๕ อะไรประมาณนั้น-----

สมบัติของสมมุติฐาน

21

ร. ๓/๒๕๖๔ (ส.)

สุจิตา ๑๑/๑

การคมนาคมที่ไม่สะดวก เราสามารถที่จะมีผู้แทนราษฎร ๑ คนไปดูแลประชาชนหรือไปนำความ
เคืองคร่อนนำปัญหาของประชาชนมาโต้โดยใช้ประชากรแสน ๕ หมื่นคน พอมาถึงในยุคปัจจุบันนี้
ทุกอย่างสะดวกหมดคนละครัว ความสะดวกอะไรต่าง ๆ ก็มีหมด เพราะฉะนั้นการที่เราประชากร
๒ แสนคนอยู่แทนราษฎร ๑ คนนั้นก็ย่อมจะไม่ได้เกิดความเคืองคร่อน ผู้แทนราษฎรหรือตัวแทนนั้น
ก็สามารถที่จะไปนำปัญหาต่าง ๆ เอามาโต้เช่นเดียวกันหรืออาจจะดีกว่าด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้น
อันนี้ก็ถึงเป็นส่วนหนึ่งนะครับ ถ้าเรายังใช้อัตราเดิมนะครับ กระทบอยากจะได้เห็นเพิ่มเติมครับ
ในเหตุผล ถ้าเราใช้อัตราเดิม การเพิ่มของผู้แทนราษฎรนั้นค่อนข้างจะเร็วมาก กระทบจะยก
ตัวอย่างว่าปี ๒๕๑๒ ถึง ๒๕๒๖ ๑๔ ปีละครับ เรามีผู้แทนราษฎร ๒๕๒๒ นั้นผู้แทนราษฎร ๒๑๕ คน
พอ ๒๕๒๖ คือพยามยามนี้มีผู้แทนราษฎร ๒๒๔ คน เราเพิ่มขึ้นมา ๑๐๕ คน เพราะฉะนั้นจำนวน
เหล่านั้นะครับ ถ้าเรานิ่งพิจารณาเห็นว่า การเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญที่ด้วยตัวอย่างนี้ มันจะทำให้
อัตราการเพิ่มเป็นไปอย่างนี้เรื่อย ๆ ถ้าเราใช้อัตรากระทบจะยกตัวอย่างนะครับ ว่าเราใช้
อัตรา ๑ แสนคนอยู่แทนราษฎร ๑ คน ถ้าเราใช้แบบนี้อัตราการเพิ่มนั้นจะรวดเร็วยิ่งใช้
แสน ๕ หมื่นคนอยู่แทนราษฎร ๑ คน อัตราการเพิ่มก็ยิ่งเร็วอยู่ แต่ถ้อยอย่างว่าเราใช้ ๒ แสนคน
อยู่แทนราษฎร ๑ คนนั้น อัตราการเพิ่มนั้นจะช้าลง เพราะฉะนั้นอันนี้ก็คิดว่าถ้าเราจะปล่อยกัน
ไว้นะครับ โอกาสที่จะแก้รัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย และเราก็ต้องคิดว่า รัฐธรรมนูญจะต้อง
อยู่ตลอดไป ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วจึงหวังนะครับที่กระทบคิดว่าควรที่ต่อมาพิจารณาหนักเห็นว่าเรา
ควรจะใช้กันจำนวนเท่าไร อัตราประชากรอยู่แทนราษฎร ๑ คนนั้นควรจะเป็นอัตราเท่าไร
ซึ่งกระทบเห็นว่าอัตราที่ควรจะเป็นไปได้ในขณะก็คือ ๒ แสนคนอยู่แทนราษฎร ๑ คน ถ้ากระทบ
จะยกตัวอย่างว่าในปี ๒๕๒๖ เอาเกณฑ์ทุกอย่างของปี ๒๕๒๖ เป็นตัวตั้ง ในอัตราผู้แทนราษฎร
๑ แสน ๕ หมื่นคนทุกอย่างเป็นตัวตั้งนั้นะครับ ถ้าเราจะใช้ ๒ แสนในปี ๒๕๓๐ เราจะมีผู้แทนราษฎร
เท่าไร เราจะมีผู้แทนราษฎรประมาณ ๒๕๔ คน โดยประมาณนะครับ ๒๕๔ คน ก็อยู่ในเกณฑ์ซึ่ง
เหมาะกับผู้แทนราษฎรเหล่านั้นนะครับจะนำปัญหาของประชาชนนั้นมาชี้แจงแถลงต่อสภาโดยง่าย
ค่อนข้างจะทั่วถึง หลายคนนะครับอาจจะคิดว่ายังมีผู้แทนราษฎรมากเท่าไรก็ยิ่งดี อันนั้นเป็น
เหตุผลที่เป็นอย่างนั้น คือยังมีมากเท่าไรนั้นก็ยิ่งจะดีเจาะลึกไปในส่วนของประชาชนได้
มากยิ่งขึ้น แต่ว่าในระยะเวลาที่เรามีอยู่จำกัดในการประชุมสภาหรือในการที่จะนำปัญหาต่าง ๆ
เข้ามาเพื่อที่จะให้รัฐบาลได้รับหรือว่าเอามาแก้ไขกันในสภานั้นมันมีเวลาน้อยจำกัด

ร. ๓/๒๕๓๘ (ส.)

สัจจิรา ๑๑/๒

เพราะฉะนั้นผู้แทนราษฎรจำนวนที่พอสมควรเท่านั้นจะครบจึงจะสามารถทำได้โดยมีประสิทธิภาพ
 มากยิ่งขึ้น ยิ่งมากเท่าไรก็ได้หมายความว่าทำงานนั้นได้มีประสิทธิภาพหรือรวดเร็วยิ่งขึ้น
 มีได้ครบ ถ้าขยับเกินไปก็ไม่ดีอีกเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจุดกลางที่เหมาะสมนั้นก็ควรจะเป็นจุด
 ตรงนี้ครบ ๒ แสนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คนต่อตัวแทน ๑ คน เพราะฉะนั้นอันนี้ครบ เหตุผลเหล่านี้
 นะครับก็ระดมความคิดจากระดมเห็นเหมาะสมว่าควรจะมีประชากร ๒ แสนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คน
 รวมทั้งเหตุผลของการคมนาคมที่สะดวกกันทุกด้านทุกแห่งทุกมุมแล้วในอดีตการคมนาคมที่ไม่สะดวก
 เราก็คงมีได้ในผู้แทนราษฎร ๑ คนต่อประชากร ๑ แสน ๕ หมื่นคนอาจจะต้องขึ้นเขาลงห้วย
 อะไรกันมากมายนะครับ เรายังเห็นผู้แทนไปเอาบัญชีหากันมาได้-----

๑๒/๑

- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประชุม วัชรเพียร
 นายประชุม วัชรเพียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ครวท) : เห็นชอบครับ
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลอากาศโท ประคัม พลชาติ
 (พลอากาศโท ประคัม พลชาติ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประทีป กวีทาเวช
 (นายประทีป กวีทาเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลอากาศโท ประทีป เกศนาวิ
 (พลอากาศโท ประทีป เกศนาวิ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประเทือง คำประยอม
 นายประเทือง คำประยอม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : เห็นชอบครับ
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลเรือเอก ประเทือง วงศ์จันทร์
 (พลเรือเอก ประเทือง วงศ์จันทร์ สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
 (นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประพททธิ์ ๗ นคร
 นายประพททธิ์ ๗ นคร สมาชิกวุฒิสภา : เห็นชอบครับ
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลเรือโท ประพันธ์ กฤษณจันทร์
 พลเรือโท ประพันธ์ กฤษณจันทร์ สมาชิกวุฒิสภา : งดออกเสียงครับ
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลเรือเอก ประพันธ์ จันทวิรัช
 (พลเรือเอก ประพันธ์ จันทวิรัช สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลอากาศเอก ประพันธ์ ชูปะเทมัย
 (พลอากาศเอก ประพันธ์ ชูปะเทมัย สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : ร้อยตรี ประพาส สิมประพันธ์
 ร้อยตรี ประพาส สิมประพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย) : เห็นชอบครับ
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประภักดิ์ โสขสุน
 (นายประภักดิ์ โสขสุน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)
- นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลอากาศเอก ประภา เวชปาน
 (พลอากาศเอก ประภา เวชปาน สมาชิกวุฒิสภา ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นางสาวป้งอร อิมโອชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประภาส จักกะพาก
 นายประภาส จักกะพาก สมาชิกวุฒิสภา : เห็นชอบครับ
 นางสาวป้งอร อิมโອชา (เลขาธิการรัฐสภา) : นายประมวล สภาวสุ
 (นายประมวล สภาวสุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนคร ศรีอยุธยา) ไม่อยู่ในที่ประชุม)
 นางสาวป้งอร อิมโອชา (เลขาธิการรัฐสภา) : พลตรี ประมวล อติเรกสาร
 (พลตรี ประมวล อติเรกสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ขั้นตอนในขณะนั้นที่กระแสมักความมันจะดีที่สุดคือขั้นตอนที่เราก้าวไปสู่เขตละ ๒ คนก่อน แล้วแบ่งเขตละ ๑ คน ถ้าทำอย่างนั้นะครับในปัจจุบันนี้เราจะมี จากแบ่ง ๒ บาง ๑ บางนี้ เราจะมีเขตละ ๑ คนนับถึง ๔๒ เขต ในรูปแบบที่กระแสมว่านั้นะครับ เขตละ ๒ คนนั้น ๑๔๑ เขต เมื่ออีก ๕ ปี ๑๐ ปีข้างหน้า อีกระยะข้างหน้าเมื่อประชาชนพร้อมเมื่อไร เขาใจค่อนข้างจะดีถ้วนแล้ว เราก็คอยเริ่มแบ่งกันอีก เราก็กมาแบ่งจาก ๒ คนนั้นเป็นเหลือ ๑ คน ๑ คนนั้นมียูอยู่แล้วไม่ได้ห่างแล้วครับ เพราะฉะนั้นเมื่อแบ่งไปอย่างนี้แล้วผลต่าง ๆ มันก็จะเริ่มดีขึ้น ประชาชนจะเริ่มเข้าใจ แต่ถ้าเราเริ่มจาก ๓ แล้วไป ๑ พื้นที่ละครับ บางครั้งก็อาจจะมีคนที่ไม่พอใจกันบ้าง อาจจะไม่มีพวักกันบ้างตามแต่จะคิดกัน แต่ถ้าเมื่อแปรผู้ติดกันไม่ได้อย่างนี้ ก็แปรก้าวมาอีกขั้นหนึ่งก็คือมา ๒ คน เพราะฉะนั้นอันนี้กระแสมคิดว่าถ้าเราสามารถที่จะก้าวไปในจุดเวลานี้ได้ก็เชื่อว่าการพัฒนาทาง การพัฒนาในรูปแบบประชาธิปไตยที่เราร่วมหวังกันไว้นั้น มันเริ่มที่จะเข้าไปสู่จุดคนมาปลายทางที่เราต้องการ กันทุกคนในที่นี้ และสิ่งทีทุกคนมีความมันถูกต้องที่สุดนั้น แนวทางนี้กับวาทที่กระแสม เชื่อว่าจะ เป็นแนวทางที่จะก้าวไปสู่รูปแบบที่สมบูรณ์แบบที่ทุกคนต้องการได้ กระแสมขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ขอไปกรรมาธิการที่ขอแปรผู้ติดที่ขอสงวนไว้ คุณมารุต บุณนาท ศรีปนายมารุต บุณนาท (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระแสมในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อยขอแปรผู้ติดเฉพาะมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง กล่าวโดยสรุป กระแสมขอแปรผู้ติดในเรื่องจำนวนของราษฎร ๒ แสนคนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คนตามที่โคมิเพื่ออนสมาทิกหลายท่านโคแปรผู้ติดไว้แล้ว และโคอภิปรายไปแล้ว กระแสมขอเรียนว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยทุกประเทศจะกำหนดจำนวนผู้แทนราษฎรไว้ ๒ แบบ แบบแรกกำหนดโดยถือจำนวนราษฎรจำนวนหนึ่งต่อผู้แทน ๑ คน แบบที่ ๑ แบบที่ ๒ จะกำหนดไว้ในอัตราตายที่ว่าจะมีผู้แทนราษฎรอย่างน้อยเท่าโคอย่างมากเท่าโค เช่น ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๑๓ มาตรา ๑๑๑ ของเราก็คือกำหนดไว้ว่าต้องมีผู้แทนราษฎรอย่างต่ำ ๒๕๐ คน อย่างสูงไม่เกิน ๓๐๐ คน การกำหนดทั้ง ๒ แบบนี้ก็ยอมจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของบ้านเมืองตามลักษณะของสังคมและตามเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสมขอกราบเรียนโคโยย ๆ ว่า จากประวัติของรัฐธรรมนูญของเรา จะเห็นโคว่าโคมีการเปลี่ยนแปลงบ้างตามสมควร เช่นในรัฐธรรมนูญการปกครองชั่วคราว ปี ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๓๕ โคบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ ในวาระกฎ ๑ แสนคนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คน ซึ่งขณะนั้นเรามีประชากรอยู่ประมาณ ๑๒,๕๑๐,๐๐๐ เศษ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๔ มาตรา ๕๑ ก็ยังคงกำหนดจำนวนราษฎร ๑ แสนคนต่อผู้แทน ๑ คน ขณะนั้นประชากรโคเพิ่มขึ้น ๑๓,๑๕๖,๐๐๐ คนเศษ

ต่อมาในรัฐธรรมนูญปี ๒๔๘๐ ได้มีประชากรเพิ่มขึ้นอีก ๔ แสนคนเท่านั้น คือเป็น ๑๗,๔๕๒,๐๐๐ คน แต่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ประชากรเพิ่มขึ้น ๒ แสนคนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คน แต่ต่อมาในรัฐธรรมนูญปี ๒๔๘๒ ก็ได้ ในขณะที่มีประชากรถึง ๑๘ ล้านคน และรัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๑ ก็ได้ ซึ่งขณะนั้นมีราษฎรถึง ๓๓ ล้านคน ก็กลับมาสู่ระบบเดิม คือมาตรา ๘๗ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๔๘๐ และมาตรา ๘๓ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๔๘๑ กำหนดให้ประชากร ๑ แสน ๕ หมื่นคนต่อ ส.ส. ๑ คน แต่ต่อมาในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๐๗ มาตรา ๑๑๑ ตามที่กระผมได้กราบเรียนเมื่อสักครูแล้วว่า ได้มีบัญญัติเป็นพิเศษ คือได้กำหนดไว้ ๒๔๖ คน ไม่เกิน ๓๐๐ คน โดยถือจำนวนราษฎรที่เป็นเกณฑ์ในขณะนั้นซึ่งมีราษฎรประมาณ ๓๓ ล้านคนเศษ พยานประธานที่เคารพ จะสังเกตเห็นว่าการที่ได้มีกำหนดไว้ใหม่จำนวนราษฎรจำนวน ๑ แสน ๕ หมื่นคนก็ดี ๑ แสนคนก็ดีที่อยู่แทนราษฎร ๑ คนนั้นก็เป็นการวางรัฐธรรมนูญในขณะนั้นตามสภาพของบ้านเมือง ในขณะที่ใช้รัฐธรรมนูญปี ๒๔๘๕ นั้นได้กำหนดราษฎรเพียง ๑ แสนคนต่อผู้แทน ๑ คน ก็เพราะเหตุว่าการคมนาคมยังไม่สะดวกขึ้น การติดต่อระหว่างอำเภอ หมู่บ้าน ตำบลยังเป็นไปด้วยความยากลำบาก จึงจำเป็นต้องกำหนดไว้เช่นนั้น -----

แค่เมื่อบ้านเมืองได้เจริญขึ้น ก็น่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลงไป กระทั่งคิดจากจำนวน
 อัคราประชากรของเราในขณะนี้เป็นที่น่าวิตกว่า ตัวเลขปรากฏชัดว่า เรามีประชากร
 ถึง ๕๐ ล้านคนเศษ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๕ นั้น เรากำลังพยายาม
 ลดอัตราประชากรให้เหลือเพียงอัตราร้อยละ ๑.๕ ซึ่งขณะนี้เราทำได้แล้ว ๑.๖ ซึ่งเป็นที่
 คาดหมายว่า เราจะมีประชากรเพิ่มขึ้นในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า เป็น ๖๕ ล้านคน ในอัตรา
 ครองครัวละ ๒ คน มีบุตร ๒ คน แล้วมีประชากรเพิ่มขึ้นประมาณปีละ ๑ ล้านคน เพราะฉะนั้น
 จึงเป็นที่สังเกตเห็นได้ว่า เมื่ออัตราประชากรได้เพิ่มขึ้นเช่นนี้ เราก็จำเป็นต้องกำหนด
 จำนวนผู้แทนให้สอดคล้องกับจำนวนประชากร ถ้าหากเปรียบเทียบเมื่อนางประเทศ ในประเทศอินเดีย
 ซึ่งเป็นประเทศที่เป็นประชาธิปไตยประเทศหนึ่ง มีประชากรเกือบ ๑,๐๐๐ ล้านคน แต่มีผู้แทนราษฎร
 เพียง ๕๐๐ คน ซึ่งเขาสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ ประกอบด้วยถ้าเราได้คำนึงถึงการคมนาคมในขณะนี้
 การคมนาคมติดต่อกันระหว่าง ตำบล อำเภอ หมู่บ้าน ย่อมได้รับความสะดวก ผู้แทนราษฎรและท่าน
 ย่อมสามารถที่จะไปมาและให้ความช่วยเหลือราษฎรของท่านได้อย่างง่ายขึ้น เพราะฉะนั้นหากจะ
 กำหนดจำนวนประชากร ๒ แสนคนต่อผู้แทนราษฎร ๑ คน ก็เป็นการเหมาะสมในสภาพการณ์ปัจจุบัน
 ทั้งเป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องอัตราประชากร กระผม
 ขอถือเหตุผลต่าง ๆ ที่เพื่อนสมาชิกได้อภิปรายกันแล้วหาเวลา เป็นเหตุผลส่วนหนึ่งด้วยครับ
 ขอพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ต่อไปกระผมขอมิกล่าวฝ่ายข้างน้อย ขอสงวนความเห็น
 ดอกเตอร์อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ และคุณประจวบ ไชยสาส์น เวชีย ดอกเตอร์อนุวรรตน์ครับ
 นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง กระผม อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
 จังหวัดบุรีรัมย์ ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ท่านประธานครับ กระผมเองนั้นคิดใจเฉพาะ
 จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่ในประเทศไทย โดยเหตุผลที่กระผมเห็นว่าจำนวนสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทยนั้น เวลาที่มีการเลือกตั้งมักจะมีปัญหาใหญ่ ๆ อยู่ประมาณ ๓ ประการ
 ประการแรกที่มีปัญหาก็คือว่า ผู้ที่มาใช้สิทธิในการเลือกตั้งนั้นมักจะถูกล่าวักถึงว่า
 ประชาชนไม่สนใจในการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย มาใช้สิทธิการเลือกตั้งน้อย

ประการที่ ๒ ก็มักจะโหมว่ากระทรวงมหาดไทยทำอะไรเขียนสามะโนคร้วไม่ไค้ความ
คือว่าว้ายไปหมด ทะเขียนสามะโนคร้วถึงเวลาจะเลือกตั้งกันก็ จั๊ยหัวชนปลายอะไรว้าย
ประการที่ ๓ ก็มักจะบอกว่า การแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นก็ว้ายอีกเช่นเดียวกัน
ด้วยเหตุผลทั้ง ๓ ประการนี้ และประสบการณ์ที่ตัวเองได้ประสบมา และได้ไค้
เคยเห็นการกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในต่างประเทศ ก็มีมากกว่าครึ่งหนึ่งในประเทศ
ระบอบประชาธิปไตยที่กำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นจำนวนที่แน่นอน กระธม
ชอบกตัวอย่างประเทศในทวีปอเมริกา ก็คงจะคงมีประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งกำหนดจำนวน
สมาชิกรัฐสภา หมายความว่า วุฒิสมาชิกก็กำหนดแน่นอน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็กำหนดแน่นอน
อย่างเช่น จำนวนวุฒิสมาชิกในสหรัฐอเมริกาจะเห็นก่อนขาง ถ้าเราจะยกตัวอย่างอเมริ
รัฐหนึ่งใหม่วุฒิสมาชิกเพียง ๒ คน มลรัฐแคลิฟอร์เนียมีประชากรประมาณ ๒๔ ล้านคน ก็มี
วุฒิสมาชิก ๒ คนมาจากถารเลือกตั้ง มลรัฐอลาบามาที่มีประชากรประมาณ ๔ แสนคน ก็มี
วุฒิสมาชิก ๒ คนเหมือนกัน เขาก็คงไม่มานั่งคิดขกกันมอกว่า วุฒิสมาชิกคนหนึ่งอีกมลรัฐหนึ่ง
คงรับผิดชอบคนตั้ง ๑๒ ล้าน แล้ววุฒิสมาชิกมลรัฐอลาบามาต้องรับผิดชอบคนแค่ ๒ แสน
ไม่เห็นเขาพูดกันนะกรับ ตั้งแต่ตั้งสหรัฐอเมริกา มา ในขณะที่เกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่แก้กฎหมายรัฐธรรมนูญ เขาก็กำหนดให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๔๓๔ คน จนกระทั่งถึงบัดนี้ -----

X

กระผมมาอยู่ในประเทศไทย ก็ยกตัวอย่างประเทศที่เราจะเรียกว่าเป็นประเทศแบบประชาธิปไตย หรือไม่ก็ตาม ประเทศอังกฤษก็กำหนดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ ๖๕๐ คน เขาก็ปกครองมาด้วยดี จนกระทั่งสมัย รัฐธรรมนูญก็ไม่มี เขาก็ทำมาได้ เขาก็ทำอย่างเราเป็นระบอบ ประเทศอินเดีย ประเทศเล็ก ๆ นี่เป็นระบอบ เขาก็คงจะใหญ่กว่าอินเดีย เขาก็กำหนดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้แน่นอน ๕๒๖ คน ขยับเขามาอีกเป็นระบอบ ผู้แทนกำหนดไว้แน่นอน ๕๑๑ คน แล้วก็มาประเพณีในอินเดียที่ส่วนใหญ่ก็กำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้แน่นอน เพราะฉะนั้นกระผมก็เห็นว่า สำหรับประเทศไทยก็อย่างที่ท่านกรรมาธิการเสียงข้างน้อย กระผมต้องขอเรียนถาม คือท่านรัฐมนตรี มาพูดได้พูดไว้ว่า ในกฎหมายไทยนั้นก็เคยกำหนด เคยกำหนดไว้ว่าอย่างน้อยให้มี ๒๕๐ อย่างมากให้มีไม่เกิน ๓๐๐ แลกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เราเรียกว่าเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดนั้นก็ยังมีไม่เกิน ๓๐๐ คน แล้วก็ยกเลิกไป กระผมได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประเทศไทยนั้นควรจะมี ๓๐๐ คน อย่างที่ท่านผู้ประยูกต์จากรัฐสภาภาค ก็คือคุณ หลอกพงษ์ โชนนันทน์ โคนอกว่า กลัวว่าการเจริญเติบโตของประชากรแล้วจะทำให้เพิ่มจำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรมากขึ้นทุกที ๆ ก็อาจจะเป็นปัญหา และการที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจั้น ๆ ก็ไม่ได้แก้ปัญหอะไรของบ้านเมืองมากนัก แต่วิธีการอย่างนั้นบอกว่าเป็นการเหมือนกับคุมกำเนิด ใหม่ในโตซ่า ก็เพิ่มประชากรเสีย ๒ แสนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน แลของกระผมเองนี่ เรียกว่าเป็นการกำหนดให้แน่นอนเลย เราจะไปไหนประเทศไหนในเวลาเราตาม แม่น้ำรัฐมนตรี บางท่านกระผมก็เคยได้ยิน เวลาไปงานสถานที่ เขาถามรัฐมนตรีว่า ท่านรัฐมนตรีครับ ของท่าน มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกี่คน ท่านตอบไม่ได้อะครับ ท่านประธาน ตอบไม่ได้ว่าเรามีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรกี่คน แม่น้ำแค่รูบาอาจารย์ที่สอน ถ้าไปให้อาจารย์ที่สอนกฎหมายรัฐธรรมนูญ ๗ ก็บอกไม่ได้ว่า ปัจจุบันนี้เรามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกี่คน มีวุฒิสมาชิกกี่คน ก็ออกไปบอกเขา เขา ผู้แทนมีกี่คน ผู้แทนมีเท่าไรกันคน วุฒิสมาชิกก็มี ๓ ใน ๔ ของผู้แทน ตอบไม่ได้ กระผมก็เห็นว่า ประเทศไทยนี้เราควรจะจำกัด ๓๐๐ เหตุผลของกระผมนะครับ ท่านประธานครับ ๓๐๐ กระผมคิดว่า การเลือกตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่จะถึงนี้มีการเลือกตั้งทั่วไปนั้น คิดว่าประชากรจะต้องเพิ่มอีกเท่าไร จะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มอีกกี่เท่าไร ในอัตราที่เราคิดกันตามปกติในขณะนี้ คือ ๑ แสน ๕ หมื่น คนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน กระผมจะไม่ไปคำนึงถึงหรือกลัวว่า ๑ แสน ๕ หมื่นมา

อย่างไร ๒ แขนงอย่างไร ๑ แขนงอย่างไร เอาหลักเกณฑ์ที่เราได้ปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ว่า
 ๑ แขนง ๕ ที่มีคนอาสาสมัครสถานูแพนราษฎร ๑ คน ในปี ๒๕๓๐ จะมีสมาชิกสถานูแพนราษฎร
 เพิ่มได้อีกกี่คน ก็คำนวณแล้วเห็นได้อีก ๒ คน จาก ๓๒๔ ก็เป็น ๓๓๐ จำนวนตัวเลข ๓๓๐
 มันก็ไม่สอดคล้องกับ จำนวนประมุข ในโคมิเจตนาอะไรเลย ไปถึง พ.ศ. ๒๕๓๐ พอลืมเรื่องนี้
 เราก็จะโคโจใจงาย ๆ ว่า สมาชิกสถานูแพนราษฎรของเรามี ๓๓๐ ก็คือปี พ.ศ. ๒๕๓๐
 แล้วที่สำนักผู้สื่อกก็ต้องการเพิ่มลดประชากรอาสาสมัครสถานูแพนราษฎรนั้น ไหวว่าจะเพิ่มเป็น
 ๒ แขนงหรือเท่าไรก็แล้วแต่ มันจะกระทบกระเทือนสถานภาพที่อยู่ในปัจจุบัน ก็คิดว่าหากเรา
 กำหนด ๒ แขนงมันก็เข้าสมาชิกสถานูแพนราษฎร ๑ คน แล้ว สถานภาพของวุฒิสมาชิกจะต้อง
 เปลี่ยนแปลงไป เพราะว่าจำนวนสมาชิกสถานูแพนราษฎรจะลดจาก ๓๒๔ เหลือ ๒๕๘ ปีสุดท้ายก็
 จะต้องเกิดว่าวุฒิสมาชิกที่แต่งตั้งมาแล้วจะท้ออย่างไร แต่ขอกระหม่นนี้โคก่าถึงถึงเรื่อนี้ไว้แล้ว
 ถ้ามานกว่าเราใหม่ ๓๓๐ คนในการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๓๐ จำนวนวุฒิสมาชิกที่ถึงอยู่แล้วไป
 กระทบกระเทือนในสถานภาพที่เป็นอยู่ -----

ในขณะเดียวกันเมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปมี ๓๓๐ เราได้เลือกตั้งวุฒิสมาชิกเพิ่มขึ้นมาอีก ๒๔๐ เพิ่มขึ้นอีก ๓ คนเกิน ๒๔๖ คน ที่ก่อนกระเด็นแรก ที่กระเด็นเห็นว่าควรจะทำหนดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นจำนวนแน่นอน แล้วก็มีจำนวน ๓๓๖ คน

ประเด็นที่ ๒ ที่กระเด็นเห็นว่าควรจะมีจำนวนแน่นอนก็ถือทำให้เกิดการทำสำมะโนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งขึ้นเหมือนในอารยประเทศทั้งหลายที่เขาทำกัน ไม่ใช่เราที่แต่สำมะโนครัวที่เราเรียกกันว่า ทะเบียนราษฎรอย่างเดียว ในทางประเทศนั้นเขาขึ้นสำมะโนประชากรสำหรับผู้มีสิทธิที่จะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยเฉพาะ ไม่ใช่ทั่วกันทะเบียนสำมะโนครัว คนที่มีสิทธิหรือไม่สิทธิก็ไปตั้งสำนักงานทะเบียนแห่งนี้ จะไปคัดทะเบียนสำมะโนครัวที่ไม่คัดทะเบียนสำมะโนครัว ไปดูสิทธิว่าตัวเองจะมีสิทธิเลือกตั้งไหม ก็ไปตั้งสำนักงานทะเบียนที่มีสิทธิการเลือกตั้งหรือไม่ จะได้เป็นแบบอย่าง จะได้ไม่ยุ่งยาก ใครที่มีอายุครบกำหนดที่กฎหมายกำหนดว่ามีสิทธิการเลือกตั้งก็ไปลงทะเบียนเอาไว้ที่เขายกเอาไว้ในรีจิสเตอร์ (Register) เมื่อผู้มีสิทธิที่จะไปลงคะแนนก็จะเกิดสำมะโนประชากรของผู้มีสิทธิที่จะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ประการที่ ๓ เราเลิกเสียที่จะเอาเขตเลือกตั้งไปผูกพันกับเขตการปกครอง ในอารยประเทศปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น การเลือกตั้งเราไม่ได้ผูกเขตเลือกตั้งไว้กับเขตการปกครองเหมือนประเทศในซึ่งเราไม่ยอมเปลี่ยน จะเลือกตั้งที่ไหนก็เอาเขตปกครองเป็นเขตตั้งไว้เป็นหลักอยู่เสมอ แต่ในประเทศปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นก็มีเขตเลือกตั้งของเขาเอง เขตปกครองจะเป็นอย่างไรก็ตามไป แต่เขตเลือกตั้งนั้นเป็นเขตที่อยู่แน่นอน ใครจะมาเปลี่ยนเขตเลือกตั้งเป็นอย่างไรนั้นเป็นอย่างไรไม่ได้ เพราะมันกำหนดเอาไว้แน่นอนแล้ว ความใดเปรียบเสียเปรียบ การใช้อำนาจของพรรคการเมืองในระหว่างที่อำนาจก็กระทำไม่ได้ เพราะมันกำหนดเอาไว้แล้ว เพราะฉะนั้นประการที่มีอยู่เท่าไร เขาก็จะขยายเขตการเลือกตั้งนั้นไปตามจำนวนประชากร ที่อย่างประเทศไทยนี้มี ๕๐ ล้านคน ก็เอา ๓๐๐ ไปหาร ได้มี ๖๐ ล้านคนที่เอา ๓๐๐ ไปหาร มันก็อยู่ในเขตเลือกตั้งนั้นอยู่ตลอดเวลา ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนเขตการปกครองนั้นไม่เปลี่ยนแปลง เวลาเปลี่ยนจังหวัดมันก็เปลี่ยนไป เวลาแยกอำเภอมันก็เปลี่ยนไป เวลาแยกตำบลมันก็เปลี่ยนไป เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นประการที่ ๓ ที่กระเด็นได้กราบทูลขึ้น

ร. ๓/๑๖๖๘ (ส.)

กระผมจะไม่พูดหรือไปฟ้องอำมาตย์ในตัวบท แต่ว่าตัวหลักการมันก็เป็นเรื่องเดียวกันคือ เรื่องของวันแรมวันไหว้ท กระผมขอสงวนเรื่องนี้ด้วยเหตุผลอันสำคัญ และซึ่งหลาย ๆ ท่านก็โลภก็โลภพูดก็ไปเรื่อยแล้ว แต่ในส่วนที่หาพบก็ไปแล้วกระผมก็คงจะพูดว่าอย่างน้อยที่สุด อย่างสั้นที่สุด แต่กระผมจะเขียนในประเด็นอื่น ๆ ซึ่งหลายท่านก็อาจจะมองข้ามไป หลักสำคัญที่สุดที่กระผมอยากจะขอเรียนนั่นก็คือ เพื่อจะสถาปนาประมุขฐานระบอบประชาธิปไตย ในบ้านเมืองของเราใหม่ลงไป ถูกหลักการ เชื้อชาติเกียรติยศของประเทศไทยและของสภา ในคุณนี้เอง กระผมมีเหตุผลมา ในเรื่องของความมั่นคงนั้น ทรรศนะมีความมั่นคงได้ ก็เพราะมีพื้นฐานโดยตรงมาจากประชาชน จากแผนของประชาชนในท้องถิ่น ผู้หนึ่งตั้ง อยู่ในเขตที่มีเมือง ๑ แขนง ๕ หมู่บ้าน สร้าง ปู่ต้นฐานของตัวเรา กับใช้ประชาชนที่ติดกันอยู่จะได้เป็นขั้นบันไดที่ต่อเนื่องกันไปนาน เมื่อคุณเห็นสิ่งนี้เองก็มาเวลานั้นก็ย่อมจะหาให้เกิด ทรรศนะ เมืองที่มั่นคง เมื่อพรรคที่มีนักกระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยจะมีคนกล้าไปด้วย หลักอันที่ ๒ ก็คือ เรื่องหลักของประชาธิปไตย หรืออุดมการณ์ของประชาธิปไตย

นี่เองจะกับ ไทยอาชีพที่กระผมก็เป็นนักเรีรูฐศาสตร์ เป็นอาจารย์ทางรัฐศาสตร์และ รัฐประศาสนศาสตร์ โฉมชีวิตอยู่ในประเทศไทยรวมกันก็ประมาณ ๔๐ กว่าปี อยู่ทางประเทศ เดียว ๑๐ กว่าปี ทางประเทศที่กระผมอยู่นั้นขึ้นประเทศที่เราพูดกันว่าเป็นแบบประชาธิปไตยบ้าง เป็นลูกพระราชาธิปไตยบ้าง ได้เงินบ้าง ไม่เงินบ้าง แต่ทุกประเทศที่กระผมอยู่เขาก็จะลั่นกันกับ ประชาชนในหลักการเรื่องนี้เป็นหลักการสำคัญมาก เพราะว่านี่เป็นหลักการที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ของเราเองในมาตรา ๒๐ หักออกว่า ประชาชนชาวไทยต้องมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน คน ๑ คน ก็เลือกคนหนึ่งได้ ๑ คน อย่างนี้ประชาชน ๑ คน เลือกคนหนึ่งได้ ๑ คน นั่นคือความเสมอภาค ความในเสมอภาคอันนี้มา แก่ถึงเหล่านี้เป็นเรื่องของความเป็นความตาย เป็นเรื่องของอุดมการณ์ ซึ่งผู้ที่ดีแล้วเพื่อระบอบประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์และโดยสมบูรณ์ในเรื่องนี้ก็มานานแล้ว เพราะฉะนั้น กระผมอยากที่จะเขียนว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่เราจะต้องต่อสู้ ทรามโค่นที่เราอยากจะทำว่า เราจะเป็นประชาธิปไตย วิธีนี้หลายท่านบอกว่าจะเป็นเรื่องแปลกของใหม่ หากไม่โต เรื่องนี้เรากำลังกันมาแล้ว หากที่เขาหลายครั้งแล้วด้วยนะครับ แล้วที่หาทั้งหลายก็โลภก็ไปเรื่อยไปแล้ว กระผมจะไม่คงพูดอีก

๒๕

อีกเรื่องคือเป็นเรื่องของการ เชิดชูเกียรติของประเทศไทย ประเทศของเรา เป็นเอกอภราชมานาน เมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้ เรามักถือว่าเราเป็นประเทศ ๑ ใน ๓ ประเทศในเอเชียที่เป็นเอกอภราช เมื่อตอนวันที่สิ้นสงครามโลกครั้งที่ ๒ เราเป็นประเทศเดียว ที่เป็นประชาธิปไตยอยู่ในขณะนั้นในวันนั้น เรามีอายุของความเป็นประชาธิปไตยมาถึงวันนี้ ๕๓ ปีเศษแล้ว เราจะมีว่าแต่ตอนหน้าของหนังสือในเรื่องของเขเลือ่อกครั้ง กอนลับเรากันไม่ได้ เดียงกันนะครึ้ม เมื่อมี ๒๕๒๕ เรากั้ใช้วิธีเลือกทางอ้อม ตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ มา เรากั้เลือก

X ทางทง นมบเขลละคนนี้มา ~~ครั้ง~~ ครั้ง เป็นระยะเวลาประมาณ ๑๑ ปี แต่เกิดมีคนไปอ้างในอ้างนี้ แล้วยกกลายเป็นรวมเขลจริงหวัค เลขสร้างปัญหาถึงแก้มักนับเป็นกมมา ถ้าหากระดิกถึง ความเกาในอูคักเรากั้ไม่มีปัญหาหรือครึ้มที่จะเลือ่อกถึงเขลละคน เรากั้ไม่เคยมีปัญหามาหาเริ่มมีปัญหามาเมื่อเราไม่ใ้ใช้เขลเลือ่อกถึงที่ละคนต่างหาก อันนี้กระดิกจะเรียนขึ้นนี้ว่าเรากั้ควรจะใจหลักการสากล หลักการอันนี้ประเทศต่าง ๆ ประมาณ ๕๐ เปอร์ เซ็นต์ของโลก เรากั้ใ้ใช้อย่างนี้ ประเทศที่เจริญแล้วทางประชาธิปไตยก็ใ้ใช้อย่างนี้ ประเทศที่ล่าหลัง เพิ่งมาเป็นประเทศเอกอภราชเมื่อ ๒, ๓ เดือนมานี้ เมื่อ ๒, ๓ ปีมานี้ เรากั้ใช้วิธีนี้แล้วเรานี้ก็รับ จะไม่มีความภาคภูมิใจ ไม่มีเกียรติภูมิของเราเองหรือที่ที่จะสร้างระบอบประชาธิปไตยขึ้นมั่นคงถกักการ ที่กันเป็นของดี ที่ส่วนรวมเป็นที่ยอมรับกันใ้ครึ้ม กระดิกจึงขอเรียนว่าที่ขอสงวนไว้นี้เป็นเรื่องของความมั่นคง เรื่องของหลักประชาธิปไตย และเรื่อกของเกียรติของประเทศไทย ในช่วงที่ ๒ กระดิกจะเรียนขอใจมาของวันนี้

กระดิกขอกราบเรียนขอใจใจ กระดิกขอความกรุณาต่อวงการเรียนแทนอาจารย์ไมละสามละวงและครึ้ม แล่ขอกราบเรียนคำขวัญความเคารพของแทนอาจารย์ลึกลุขย์ ปราโมช ที่พวกเรานี้ทั้งหลายก็เคารพ เรากั้เรียกแทนว่าเป็นเสาเอกของประชาธิปไตย เมื่อวันทีแทน เสนอออกแก่รัฐบรรณมูลนั้น พวกนี้ใ้ลึกลุขย์บ้านช่วยอีกว่า-----

ร. ๗/๒๕๖๔ (ส.)

ขอลองเขียนรวมเข้าใหญ่ ๆ พวกใหญ่นั้นไม่เอา แต่ว่าส่วนจะแจะ เป็นเขตกบิลได้นั้น
 หานไม่ว่าจะลับ หานไม่ว่า แคว้นพวกนี้พวกเราหลายคนจึงเชื่อว่าท่านชกแกมาเป็นตัวหนึ่งคือ
 ๕-๕ ขอนี้ก็หมายความว่ายัง เปิดโอกาสให้อีกบ้างก็ไปกองทอดสมคว จะเปลี่ยนแปลง เล็ก ๆ น้อย ๆ
 ละไรทานก็ไม่ว่า คอยเหตุนี้พวกเราทั้งหลายจำนวนหนึ่งอย่างน้อยนะครับจึงสมมติให้ยอมรับ
 หลักการไปในวาระที่ ๑ กระผมก็คิดว่าข้อนี้คงจะเป็นความจริง ขึ้นเมื่อถึงเวลานั้นแล้วนะครับ
 พอไปถึงชั้นกรรมาธิการและที่นอกสถานที่ กระผมก็หากจะเขียนวางก็จะให้พวก เสาวรี เขาไท
 เสาวรีทำ พวกไม่ระบงทั้งหลายนี้ครับ ก็ขอไม่ใคร่ครับ แนม ต้องแก้ไขเป็นไปตามที่
 หานอาจารย์คิดทศานอินยันไว้ทุกตัวอีกนะครับ อย่าไปแก้อย่างอื่นนะครับ ไม่ใคร่ครับ
 เคียงมันจะโมกษานอย่างโน้นอย่างนี้ครับ อันนี้ก็เลยเลิกกันไปให้หาขึ้นมาในทางปฏิบัติ เพราะฉะนั้น
 กระผมอยากจะเรียนว่าคงจะต้องขอความกรุณาจากท่าน และท่านก็คงจะยืนยัน แล้วกระผมก็เห็นว่า
 พักหน้าอย่าว่า หานก็เลยพูดอย่างนั้นคงจะยอมให้พวกเราทั้งหลายนี้ได้ประพฤติกักมัน้าง
 โศกโศเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ อะไรกันบ้างนะครับ ตามที่กระผมเองก็โศกโศไว้ในลักษณะที่ว่า
 เป็นเขตกบิล กระผมเห็นว่าท่านคงจะปล่อยให้ผู้ที่ทรกของท่านลงคะแนนตามความคิดเห็นตลง
 คนเองจะโศใหม่ กระผมก็คิดว่าเรื่องนี้นะครับ ก็ทั้งหลายพวกที่บอกว่าพรรคพวกจะมีทิศทางใดอย่างหนึ่ง
 คือแต่ละพรรคจะรับพรรคจะมีทิศทางไปว่า สมาชิกของพรรคก็ตกลงมคืออย่างนี้ อย่างนี้ สมาชิกวุฒิสภา
 ก็ควรจะลงมคืออย่างนั้นเลยนี้นะครับ กระผมก็คิดว่าเรื่องนี้นะเราไม่ใคร่ละเขตกบิล เรื่องนี้เป็นเรื่อง
 ที่เราจะหาหนทางออกที่ดีที่สุด ที่ถูกหลักการที่สุด และไม่ใช้เป็นการมยวชของพรรคใดพรรคหนึ่ง
 แต่กระผมกลับไปขอใจคำว่าเขตกบิลคือเพื่อเกียรติภูมิของประชาชาติของเราเองนะครับ
 ว่าอย่างไร จะแก้ทั้งนี้แก่ให้ถูกเสียจะดีไหมครับ อันนี้กระผมอยากจะเรียนขอว่าน่าจะแก้
 ให้ถูกนะครับ ในสมัยนี้เราชอบพูดกันว่า การแก้รัฐธรรมนูญมันยากเหลือเกิน ขาดกันหลายครั้งแล้ว
 ไม่น่าจะเร็ว ก็เป็นเช่นนี้เพราะว่าสมาชิกบางส่วนก็มีกระหาคึงไปถึงว่าวุฒิสมาชิกบางส่วนนั้น
 จะเรียกร้องขอเพิ่มอำนาจ จะขอการแทน (Regradn) คือขอเรามีเพิ่มอำนาจมากขึ้น มีละนั้น
 โยขอแทน แก่ท่านจะเห็นว่าครั้งนี้วุฒิสมาชิกและส.ส. จำนวนไม่ใช่น้อยไปเคยมีกรรมาชขอ
 เพิ่มอำนาจวุฒิสมาชิก วุฒิสมาชิกก็ขอเพิ่มอำนาจตัวเอง แคว้นคราวนี้วุฒิสมาชิกและส.ส. เหล่านั้น
 ขอไปเป็นประชาธิปไตยขึ้น ขอไปเป็นเขตกบิล สิ่งซึ่งท่านทั้งหลายยอมรับว่าเป็นกรรมาการ
 สิ่งซึ่งท่านทั้งหลายไปปฏิบัติมาแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และเมื่อท่านทศานอินยันแล้วและเราทศาน
 ไปเห็นในตัวอย่างนี้แล้ว ทำไมท่านจึงจะไม่รับอีกแล้ว อันนี้กระผมสงสัยเขตกบิล

ทำ

ร. ๓/๒๕๐๘ (ฉ.)

ที่วิ ๑๘/๒

สำหรับข้อที่ข้อเสียของระบอบเขตละคนนั้น เท่าที่กระผมได้ลองรวบรวมดูนั้น ข้อเสียไม่มี มีแต่ข้อดีกับข้อสงสัย ข้อที่อ้างว่าน่าจะไม่ได้ แต่ที่จริงก็ไม่ค่อยเหตุผลเช่นนั้น กระผมได้เรียนแล้วถึง ข้อดีของมันในเรื่องของหลักการ เป็นประชาธิปไตย หลักของการ เสริมประชาธิปไตย

๑. หลักประชาธิปไตย

๒. หลักในการส่งเสริมความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างประชาชนกับผู้นำราษฎร

แน่นอนที่สุดครับ ผู้นำราษฎรทุกคนอยากจะใกล้ชิดประชาชน ถ้าเรามีประชาชนที่เราจะใกล้ชิดเพียง ๑ แสน ๕ หมื่นคน ยอมดีกว่าจะต้องใกล้ชิดกับราษฎร ๕ ล้านคน ซึ่งก็ไม่ควรจะใกล้ชิดกันได้อย่างไร ๕ ล้านคนก็ทำกันไปไม่ทั่วถึง ถ้าเราได้อยู่แทนในเขตรับนั้น ก็จะใคร่ความทุกข์ ความสุข ความเห็น และปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้าเราทำอย่างนั้นละครับ กระผมเห็นว่าเราจะมีพรรคการเมืองที่มั่นคง เราใคร่ขอเท็จจริงใกล้ชิดกัน เราจะไม่ตอมารับลัทธิว่าเกิดอยู่ไม่อยู่ เกิดมีกลุ่มประชาชนที่เด็กหรือเยาวชนที่ต้องคิดกัน เพราะว่าอะไร น้องผู้ไทยที่ไม่มีผลการจะรับประทาน เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นได้ก็เพราะเหตุว่าขณะนั้นสมาชิกสภาแทนของเรา นั้นจำนวนมากเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเมือง กระผมได้เช็คจากข้อมูลทั้งหมดหลายได้แจ้งไว้แก่ทางรัฐสภา ปรากฏว่าสมาชิกของเราะหรับที่มีตัวอยู่ในปัจจุบันนี้ ๓๒๓ ท่านนั้น เป็นผู้ที่อยู่ในเขตลำเภอมือง และเขตกรุงเทพมหานคร เสีย ๒๓๕ ท่าน อยู่นอกอำเภอมือง คืออยู่ต่างอำเภอไปเพียง ๘๘ ท่าน คิดเป็นเพียง ๒๕ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ค่ายเหตุนี้ผลเมืองของเราจึงอันเดอร์ รีพรีเซนต์ชัน (Under representation) ขอลูกบาศก์ทางวิชาการ แปลเป็นไทยก็เรียกว่าประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ในชนบทประมาณ ^{คือคือ} ~~๕๐-๖๐~~ เปอร์เซ็นต์ เช่นนี้ก็มีผู้แทนอยู่ในสภาเพียง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ อย่างนี้ละครับ ถ้าเรากระจายเขตลงไป ท่านทั้งหลายก็จะต้องไปสร้างฐาน ท่านจะต้องมีพรรคพวก มีประชาชนที่สนับสนุนท่าน ทั่วประเทศ ทั้งจังหวัด ถ้าเป็นเช่นนั้น ความทุกข์ความยากของประชาชนเราจะมีรู้ได้โดยรวดเร็ว และนี่แหละครับที่เป็นหลักการสำคัญของประชาธิปไตย -----

กระผมได้เรียนแล้วในอีกอย่างหนึ่งข้อของผมก็คือการส่งเสริมความมั่นคงและเสถียรภาพของระบอบการเมืองอันนี้ได้เรียนแล้ว ซึ่งนอกจากจะช่วยเหลือเสถียรภาพการเมืองของระดับประเทศแล้วยังจะไปช่วยเหลือให้เกิดเสถียรภาพทางการเมืองและส่งเสริมการพัฒนาทางการเมืองของระดับการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยก็ขอเวลานี้เราอนุญาตแทนเล่นทีเดียวก็อยู่ที่ระดับ ระดับประเทศ เราก็ยังไม่ค่อยจะได้พัฒนาระบบการเมืองของเราในระบบเทศบาล ระบบสุขาภิบาลต่าง ๆ อย่างนี้เป็นต้น นี่ก็เป็นข้ออย่างหนึ่งที่ระบบเขตเดียวเขตละคนจะช่วยให้

ประการที่ ๔ เปิดโอกาสให้แก่ผู้สนใจการเมืองที่มีคุณภาพ แต่มีทุนทรัพย์น้อยจะได้ลงไปแข่งขันได้เพราะว่าเขตมันเล็ก ถ้าเขตใหญ่จะครบ ผู้ที่สนใจทางการเมืองมีคุณภาพ แต่มีทุนทรัพย์น้อยนั้นก็สู้เขาไม่ได้จะครบประการที่ ๕

ประการที่ ๕ พรรคจะพยายามคัดเลือกคนในลักษณะที่ว่าหากคนที่เก่งที่สุดในแต่ละเขตลงไปแข่งกันจะไม่สามารถใช้ระบบอื่นได้ อันนี้กระผมก็ขออนุญาตจะครบทุกไปก็อาจจะกระเทือนใจบางท่านที่เวลานี้ก็หนักหนังสือพิมพ์บางท่านก็ที่มีชื่อเสียงเขาก็เรียกว่า "ระบบกระเท่ง" ภาษากลางประเทศเขาก็เรียกว่า ระบบเกาะชายเขือ ถ้าภาษาไทยอาจจะแปลได้จะไม่เรียบร้อยกว่านั้นครับ คือต้องอาศัยการกระเท่งเข้าไปเป็นหมู่ อาศัยทีมเข้าไปเพื่อจะได้ตามกับเขาไปด้วย แทนที่จะเป็นเขตละคนแล้วก็สู้กันโดยเปิดเผยเขตหนึ่งมี ๕ พรรคเข้าแข่งกัน ๕ คน ๕ คนเราก็เอา สู้กันภายใน ๕ คนครับ ไม่ใช่เราเขตละ ๓ คน ๕ พรรคมี ๑๕ คนเราก็เป็นคนแถมได้ครบ

ประการที่ ๖ ข้อของผมก็คือส่งเสริมให้พรรคการเมืองเองเป็นสถาบันที่เป็นประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีรากฐานอยู่กับประชาชน ป้องกันภาวะการครอบงำ และการยึดครองอำนาจภายในพรรค อันนี้ก็เป็นประเด็นหนึ่งซึ่งกำลังจะเกิดขึ้น และก็ควรจะได้คิดกันอย่างไร เราจะสร้างระบบพรรคการเมืองที่เป็นฐานกว้างจริง ๆ หรือว่าจะเป็นระบบพรรคการเมือง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้มีการคิดอันธพาลอำนาจพรรคได้ครับ ข้อที่อีกอย่างหนึ่งก็คือว่าท่านทั้งหลายก็ออกไปแล้วหลายคนก็ชื่อว่า เขตเล็กการเลือกตั้งขอมก็ขอมทำง่ายทั้งผู้มีภรรยาเองก็สมัครง่าย พรรคเองก็สมัครง่ายแล้วก็เห็นบางท่านบอกว่า ถ้าเกิดเขตเดียวคนเดียวตายไปแล้วจะทำอย่างไร ก็เลือกตั้งซ่อมภายใน ๕๐ วัน แล้วก็อย่าลืมนะครับเราทำงานกันในระบบที่มีสมัยประชุม เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะตายในสมัยประชุมแล้วเลือกตั้งไม่ทันไม่มีโอกาสจะได้เลือกตั้งมันก็สั้นเหลือเกิน

แล้วถ้าเราสามารถปรับปรุงกลไกในการเลือกตั้งซ่อมได้เร็วกว่าภายใน ๕๐ วันนี้เราอาจจะทำให้ภายใน ๑๕ วัน เราควรจะทำให้ภายใน ๑๕ วัน ดังนี้เป็นต้น

ประการที่ ๔ ที่เป็นข้อดี ก็คือการส่งเสริมความสามัคคีภายในพรรคเองกระผมได้สัมภาษณ์ผู้ใหญ่คุณแล้วได้ฟังความคิดเห็นของ ส.ส. หลายท่านแล้วการที่ท่านช่วยกันไปเลือกเป็นทีมมันนะครับ ตอนต้นมันก็สามัคคีกันดีอยู่ครับ แต่ตอนท้าย ๆ มันก็มันเพราะว่ามีการตั้งคั้งตั้งเดียวอะไรกันเกิดขึ้นนะครับ แล้วท่านทั้งหลายก็ต้องกลายเป็นศัตรูทางการเมืองกันไปโดยไรเหตุ แต่ที่ท่านแบ่งกันลงคนละเขตแล้วเรื่องนี้ไม่เกิดขึ้น เพราะท่านต้องไปอยู่กับคู่ต่อสู้ พรรคอื่น ไม่ใช่ไปเที่ยงกันเองกับคนพรรคเดียวกัน อันนี้เป็นข้อดีที่กระผมนับได้ ~~๕~~ ข้อกระผมต้องขออนุญาตท่านประธานว่าจะขออนุญาตลูกอีกสักเล็กน้อยในแง่ที่ว่าข้ออื่น ๆ ที่อ้างกันว่าข้อเสียมัน ที่จริงไม่ใช่ข้อเสีย ที่จริงเป็นข้อหวังโยแสดงความรักว่าจะทำไปไม่ได้ จะไม่ดีจะอะไรทำอะไรต่าง ๆ ซึ่งในวิชาจิตวิทยาเรียกว่าเป็นข้ออ้างลอย ๆ เป็นข้ออ้างที่เลื่อนลอย ข้ออ้างซึ่งมีประโยชน์แอบแฝงอยู่แล้วไม่กล้าพูดออกมาได้เต็มปาก กระผมอยากจะเรียนว่าข้ออ้างเหล่านี้ก็บอกว่า เขตเล็กทุ่มเงินได้จ่ายกระผมไม่เลี้ยงว่าเขตเล็กทุ่มเงินได้ง่าย แต่ก็จับได้งานนะครับมีคน ๕ คนลงสมัครในเขตเดียวกัน มีเบอร์ ๒ เป็นเจ้านู๋ทุ่มนี้ครับ

เบอร์ ๑๙ เบอร์ ๓๙ เบอร์ ๔๙ เบอร์ ๕ ช่วยกันจับ จับโค่นะครับ จับโค่นะนั่นป้ายก็ยังได้ครับ เพราะว่าท่านคำนวณแล้วว่าป้ายละ ๕๐๐ บาท ๓ แสนบาทก็ ๑,๐๐๐ ป้าย ถ้าเกิน ๑,๐๐๐ ป้ายเมื่อไรก็เกินแล้วไปแจ้งความจับโค่นแล้วนะครับ อันนี้ละครับที่จะทำให้เรามีสมาชิกสภาผู้แทนที่มีเกียรติที่หาเสียงด้วยวิธีการที่ถูกต้องไม่ใช่วิธีทุ่ม ทุ่มนะทำให้ใครกระผมไม่เลี้ยง แต่ทุ่มแล้วจะถูกจับโค่นครับ

ประการที่ ๒ เขตเล็กจะสามารถใช้สิทธิพลชู้เชื้อ อันนี้ก็เหมือนกันก็ได้มีผู้พูดแล้วว่า ชู้เชื้อ นี้ก็ชู้เชื้อได้ แต่ชู้เชื้อนี้เราก็ต้องนึกอยู่รวมขอมชนนะขอกรรม วันหนึ่งฝ่ายที่มีอิทธิพลน้อยไม่ใช่เป็นนักเลง แต่คนนี้จะถูกนักเลงกดขี่ไปได้นานสักเท่าไร คนเขาก็ต้องมีสิทธิปัญญาเขา เขาก็จะต้องเลือกคนที่ช่วยเขาได้ คนที่มีความดีอยู่ใต้ตัวของเขาเอง -----

ร. ๓/๒๕๓๘ (ช.)

เขาวงกต ๒๐/๑

ประการที่ ๑ ที่เป็นที่ขบขันโยกเยกซึ่งหลายท่านได้พบแล้วเมื่อตะกั้น ท่านรัฐมนตรีเทอคพิเชษฐ์ก็พูดว่า ถ้าแก่เป็นเซตละคนแล้วจะต้องแกมาตรา ๕๕ ด้วย อันนี้กระผมขอเรียนตามตรงว่า ไม่ต้องแกมาตรา ๕๕ เพราะวามตรา ๕๕ บกฤหัสถ์เป็นคณะ ซึ่งภาษาไทยเราเขียนว่าเป็นคณะ ภาษาอังกฤษในตำรารัฐศาสตร์เขาเขียนคำว่าพาร์ตี (Party) ซึ่งไม่ได้แปลว่าเอกพจน์ หรือพหูพจน์ มันเป็นคอลเลกทีฟ นาม (Collective noun) จะมี ๑ คนหรือจะมีหลายคนก็ได้เป็นพาร์ตี พาร์ตีละ ๑ คนนะครับ แล้วก็ในปัจจุบันนี้ถ้าอันนี้ผิด การเลือกตั้งที่เท่ากันมาแล้วก็ผิด เพราะเหตุว่า เวลานี้เรามีอยู่ ๕ จังหวัดซึ่งเราส่งผู้แทนได้คนเดียวก็คนเดียว คณะละ ๑ คนนะครับ อันนี้ความรู้สึกของกระผมว่าไม่มีความจำเป็นจะต้องแก และด้วยเหตุนี้ก็ตั้งขอท่านรัฐมนตรีเทอคพิเชษฐ์ช่วยลงคะแนนให้แก่เซตละคนด้วยนะครับ

ประการที่ ๔ ระบบเซตเล็กอาจจะเป็นภาพทำลายระบบพรรค เป็นไปไม่ได้ครับ ระบบเซตเล็กนี้ครับเป็นการเสริมสร้างระบบพรรค กระผมได้เรียนแล้วว่าประเทศต่าง ๆ ที่มีประชามติทางการเมืองเมื่อมาตั้งที่ยาวกว่าเราไปหลายร้อยปีและที่สั้นกว่าเรา เขาก็ปรากฏว่ามีพรรคการเมืองที่เข้มแข็งได้โดยไร้ระบบพรรคเดี่ยว เราไม่ต้องไปยกตัวอย่างอังกฤษ อเมริกา หรือตัวอย่างสหรัฐฯ สิงคโปร์ อะไรนั่นละครับ เขาก็เซตเดี่ยว รวมกระทั่งปามัว นิวซีแลนด์อะไร ประเทศซึ่งล้าหลังมาก ๆ ประเทศแอฟริกาที่ป่าเถื่อน เหลือหลายมหาวิทยาลัยเขาก็เซตละคน เขาก็มีความมั่นคง เกิดเฉพาะในส่วนนี้ เขาก็มีความมั่นคงของเขาได้ครับ

ประการที่ ๕ เกรงว่าจะมีการแข่งขันกันระหว่างผู้ยิ่งใหญ่ อันนี้ก็ไม่ต้องกลัวครับ ผู้ยิ่งใหญ่ก็หักเขตกันได้ ง่ายเสียอีกครับ ไม่ต้องเผชิญหน้า ไม่ต้องยกทีมใหญ่มาประจัญหน้ากันให้พญาเพชรพลอยลำบากไปด้วยนะครับ อันนี้ละครับก็คิดว่าจะเป็นประโยชน์ได้

ประการที่ ๖ กระผมได้เรียนแล้วเป็นเรื่องที่ว่าทางโยกเยกจะเลือกใครกันแน่ไม่ที่อันนี้ก็ไม่วางใจนะครับ ไม่จริง

ประการที่ ๗ การเปลี่ยนวิธีเลือกตั้งม็อบ ๆ จะทำให้ประชาชนสับสน อันนี้ก็มีหลายท่านพูดที่เป็นข้อห่วงโยกเยกที่ปราศจากมูลความจริง เพราะมันไม่มีวิธีไหนที่จะง่ายที่สุดแล้วที่จะเลือกเอา ๑ คน สมมติว่า ๕ คนเลือกเอา ๑ คน สมมติว่า ๖ คนเอา ๑ คน สมมติว่า ๑๒ คนเลือก ๓ คน อย่างนี้ครับมียากที่หน้าทั้งหลายก็แค่แปรชู้ตักันไว้ว่าจะเอาปลาคุณกันไปใครปลาใครกลางคณมาอย่างนี้มันคนละคนมันจะตั้งคณมาอย่างนี้ มันก็จะไปเลือกเอาเซตละคนไปนะครับ

ประการที่ ๘ ในส่วนที่ว่ามหาดไทยจะแบ่งเขตได้ลำบากนั้นก็โยกเยกอะไร เพราะก็ได้ห้ามมาแล้ว และในกฎหมาย กทม. ที่โค่นไปแล้วนั้นก็เซตละคนนะครับ เซตเดี่ยวแสนเดียวก็ยังเลือกได้ไม่มีปัญหาละครับตั้งนี้เป็นกัน กระผมถึงอยากจะเรียนและต้องออกกราบเรียนวิงวอนและต้อง

ร. ๓/๒๕๒๔ (ส.)

ขออภัยท่านอาจารย์ที่กระผมได้พูดผิดคงไปคิดว่าท่านเองท่านพูดบอกว่ายอมให้มีการแปรรูปคดีได้
 ส่งเสริมหรืออย่างเดียวใหม่จะเป็นเซต ๆ ก็แล้วกัน อย่าให้เป็นเซตใหญ่ก็แล้วกัน ท่านยอมรับว่าอย่างนั้น
 และด้วยความเคารพเป็นอย่างยิ่ง กระผมก็อยากจะเรียนว่าขอโทษท่าน คือเวลานี้ลูกทีมต่าง ๆ ของท่าน
 นี้ครับ บอกว่าท่านอาจารย์นี้ ท่านอยากได้ตามที่เสนอมาทุกตัวอักษร ใครไปเปลี่ยนไม่ได้ ท่านโกรธแน่
 นี่เขาพูดกันอย่างนี้ กระผมอยากจะทำถวายแทนหลาย ๆ คนในสภามีรวมทั้งในรัฐสภานี้ก็คงจะอยากเห็นว่า
 ท่านมีความหมายตามที่ท่านได้พูดไว้ตามเดิมจริง ๆ ครับ ขออภัยครับ

ประธานรัฐสภา : ต่อไป คุณขุนทอง ภูนิเวศน์ ครับ ที่ส่วนความเห็นไว้ร่วมกับ
 คุณมารุต มุนานาค เกี่ยวกับกรรมาธิการครับ

นายขุนทอง ภูนิเวศน์ (กรรมาธิการ) : ครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 คณะกรรมาธิการครับ ได้ส่งส่วนคำแปรญัตติไว้ร่วมกับคุณมารุต มุนานาค กรรมาธิการคนหนึ่ง ในประเด็น
 จำนวนประชากร ๒ แสนคนอยู่แผนราษฎร ๑ คน เหตุผลต่าง ๆ เพื่อสมาชิกก็กรรมาธิการก็
 ได้ส่งไว้ได้แถลงต่อสภาไปตรงกัน แต่มีส่วนซึ่งแปลกกับกระผมอยู่นั่นหนึ่ง ซึ่งกระผมจะขอเสริม
 สักเล็กน้อย กระผมมีความเห็นว่า อันผู้แทนราษฎรนี้มีการกิจมากมาย คือทำหน้าที่เป็นตัวแทนของตัวการ
 ได้แก่ปวงชนชาวไทย ภารกิจของผู้แทนราษฎรนี้มีจิตใจอะไร ๆ เป็นงานของ
 ผู้แทนราษฎรทั้งนั้นที่จะทำให้ประชาชนได้รับความอยู่เย็นเป็นสุข ความโลภ ความสุขทางใจก็เป็นหน้าที่
 ของผู้แทนราษฎร ซึ่งราษฎรเขาไม่ทุกข์ทางใจมาหากต้องปลุกทุกข์ทางใจให้เขา ซึ่งถือว่าเป็นภาระหน้าที่
 กระผมถึงบอกว่าไม่ใช่ภารกิจหลักอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นความเป็นผู้แทนราษฎรนั้นจึงมากมาย
 เหลือล้น นี้ผู้แทนราษฎรจำเป็นจะต้องมีกันช่วยเหลือเพื่อทำงานให้มีประสิทธิภาพ ถ้าผู้แทนราษฎรจะมี
 คนช่วยเหลือนั้นก็เรียกว่าคือมีเลขานุการช่วยเหลือ ถ้าเราจะมองด้วยความเป็นธรรม อารยการก็คือ
 หรือตำแหน่งบางตำแหน่งก็ทำงานไม่ได้มากมายเหมือนผู้แทนราษฎร แต่ท่านก็มีเลขานุการ
 ผู้จัดการบริษัทเล็ก ๆ บริษัทเล็ก ๆ บริษัทเล็ก ๆ มีเลขานุการช่วยเหลืองานเหล่านั้นถึงกว่าพันไปตามควร
 เมื่อพูดถึงประเด็นนี้ถ้าเราจะพิจารณาผู้แทนราษฎรของไทย นี้ควรจะมีเลขานุการเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ
 เพื่อสนองต่อเจตนารมณ์ของราษฎรได้ เราก็ต้องควรคิดในแง่ของกรรมาธิการของประเพณีว่า

ถ้าเรามีผู้แทนราษฎรมาก ๆ นี้ เราจะเอาเงินมาจากไหน กระผมก็คิดว่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก็เอาเขตของจำนวนประชากร ๒ แสนคนผู้แทน ๑ คน และจะให้ผู้แทนราษฎรอยู่เป็นจำนวนจำกัด - ความคิดอันนี้ได้ค่อนข้างจะทำงานดีที่สุดในสมัยนี้โดยมีผู้ช่วยเหลืออันนั้นจะเกิดขึ้นได้ในงบประมาณ กระผม จึงได้สงวนคำแปรญัตติ ๒ แฉกนี้ไว้ และกระผมคิดว่าไปอีกว่าในเมื่อเราถือเอาเขตจำนวนของผู้แทนราษฎร ๒ แสนแล้วนี้ สักวันหนึ่งในอนาคตเมืองไทยเราไม่ควรจะมีประชากรที่พอเหมาะพอดี ไม่เทียบกันตายประมาณสักเท่าไร กระผมก็คิดว่าคงไม่เกินประมาณ ๕๐ ถึง ๑๐๐ ล้านหรือว่า สักที่สุดก็คือ ๔๐ ล้าน ถึงวันนั้นจะวันใดวันหนึ่งเราควรจะต้องกำหนดผู้แทนราษฎรตายตัว พอเหมาะที่สุด ก็คือประเทศไทยนี้ควรมีผู้แทนราษฎร ๓๐๐ คนตายตัว และจะนำไปสู่การแบ่งเขตหรืออะไรก็ตามแต่ จะมีเขตละคนสองคนอะไรก็ตามแต่ความเหมาะสมมันจะเกิดขึ้น สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ถ้าเราจะยึดมั่นว่า ผู้แทนราษฎรนั้น สภาผู้แทนราษฎรนั้นคือกลไกหลักในระบอบประชาธิปไตย ผู้แทนราษฎรจะคงทำงานสนองเจตนารมณ์ของประชาชนให้ได้ในฐานะเป็นตัวแทนรออค์การ การมี จะทำอย่างนั้น เราจะต้องมีกำหนด เป้าหมายที่แน่นอน ไม่โดยหมายความว่า เราจะทำอยู่อย่างนี้ ผู้ช่วย ผู้แทนราษฎรมีความจำเป็นอย่างไร แต่จะเป็นไปได้อย่างไรจะต้องกล่าวดังจำนวนผู้แทนราษฎร แล้วเอา งบประมาณที่มีอยู่ใช้อยู่ขณะนี้ไปเป็นงบประมาณส่วนหนึ่งให้เรามีผู้ช่วยผู้แทนราษฎร แล้วเราจะทำงาน ในหน้าที่ของเราได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระผมจึงขอสงวนคำแปรญัตตินี้ไว้ มีท่านสมาชิกบางคน ท่านบอกความนี้ยังมีปัญหาสำหรับผู้แทนราษฎรขณะนี้ เราเขียนกฎหมายไว้ว่าอย่างไรก็ได้ครับ รัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ใหม่ฉบับนี้ใช้ตั้งแต่การเลือกตั้งปี ๒๕๓๐ ก็ได้ หรือจะเขียนว่าให้มีผลเลือกตั้งเฉพาะ การเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ก็ได้ ไม่ได้มีอะไรที่จะมากระทบกระเทือนเลยครับ เราทำทุกอย่าง ในขอบเขตของกฎหมาย ในความคิดกระผมจึงขอสงวนคำแปรญัตตินี้ ก็แล้วแต่ท่านสมาชิกจะเห็นควาย ไม่เห็นควายก็ไม่เสียหาย เพราะนี่คือความคิดเห็นโดยสุจริตใจ และเป็นความคิดที่เป็นสังคมนิยม

ขอขอบคุณครับ
 ประธานรัฐสภา : คือไป กรมราชทัณฑ์ฝ่ายข้างน้อย คุณประจวบ ไชยสาส์น
 ที่แปรญัตติไว้ครับ คุณประจวบครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น (กรมราชทัณฑ์) : การเวียนหน้าประธานรัฐสภา
 ที่เคารพ กระผม นายประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ สมาชิกรัฐสภา
 ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมในฐานะที่เป็นกรมราชทัณฑ์เสียงข้างน้อย ได้สงวนคำแปรญัตติไว้

ในประเด็นสำคัญ ๒ ประการ

ประการแรก นั่นก็เกี่ยวกับเรื่องจำนวนของสมาชิกสภาแทนราษฎรซึ่งได้ส่ง
คำแปรญัตติไว้ เช่นเดียวกับท่านคอกเตอร์อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ คือให้มีจำนวนสมาชิกสภาแทนราษฎร
ตามตัวตลอดเวลาก็คือจำนวน ๓๓๐ คน โดยไม่ถือเกณฑ์จำนวนประชากรเป็นเกณฑ์ โดยถือจำนวนเต็ม
ของสมาชิกสภาแทนราษฎรให้มีจำนวนตลอดเวลาไป คือ ๓๓๐ คน ส่วนเหตุผลที่ประกอบคำแปรญัตติ
สำหรับประเด็นนี้ท่านคอกเตอร์อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ โศภิตาจารย์แจ้งต่อท่านประธาน และ
ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ทราบไปแล้ว กระผมก็คงจะไม่ได้ใช้ ในอยากจะรบกวนเวลาของรัฐสภา
แห่งนี้ในประเด็นนี้กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ประเด็นต่อไปที่กระผมได้ส่งวงไว้ ก็คือ
ประเด็นในเรื่องการจัดการแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งท่านผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เขานำนั้น ได้เสนอ
ให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญ ก็รัฐธรรมนูญเดิมนั้นกำหนดให้มีการรวมเขตการเลือกตั้ง
ทั้งจังหวัด ซึ่งกระผมได้เคยอธิบายไว้ในรัฐสภาในวาระแรกแล้วว่า กระผมคิดว่าไม่ก่อให้เกิด
ความเป็นธรรมและไม่ก่อให้เกิดความเสมอภาค ซึ่งท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติซึ่งส่งวงคำแปรญัตติไว้
หลายท่านได้อภิปรายในประเด็นแล้ว ฉะนั้นจึงให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ ให้มีการ
แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็นเขตละ ๓ คนเป็นเกณฑ์ และถ้ามีประชากรมากกว่าเกณฑ์จำนวน
สมาชิกที่จะได้ ๓ คนก็ให้มี ๒ คน และ ๑ คนและจังหวัดใดให้มีผู้แทนราษฎรอย่างน้อย ๑ คน
ซึ่งกระผมก็ได้ประทานกรรมาญ์ในวาระแรกแล้วว่า ถึงแม้ระบบนั้นนี้ไปก่อให้เกิดความเสมอภาค
ซึ่งท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายไปแล้ว

ทราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผมคิดว่าหลักการสำคัญในระบอบประชาธิปไตย
 นั้นเราน่าจะถือหลักการ ๓ ประการที่สำคัญ ก็คือเรื่องหลักการในเรื่องเสรีภาพ
 ซึ่งเสรีภาพของปวงชนชาวไทยนั้นไม่ว่าจะเป็นเสรีภาพในเรื่องการแสดงความคิดเห็น
 ในการพูด การกระทำอะไรต่าง ๆ นั้น กระผมคิดว่าเมื่อเรามีการปกครองในระบอบ
 ประชาธิปไตยแล้ว เราก็ควรจะมีเสรีภาพในการที่จะแสดงออกหรือการกระทำต่าง ๆ
 ตามกฎหมายได้ ซึ่งขณะนี้บ้านเมืองของเรานั้นก็มีเสรีภาพพอสมควรแล้ว และหลัก
 ประการสำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นก็คือหลักของ
 ความเสมอภาค ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านกรรมาธิการเสียข้างน้อยซึ่งสงวนไว้
 โค้อว่ารัฐธรรมนูญมาตรา ๓๑ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาค แต่ในขณะเดียวกัน
 รัฐธรรมนูญมาตรา ๔๑ ของเรานั้นจะกำหนดวิธีการแบ่งเขตการ เลือกตั้งให้รัดกุมขึ้น
 กระผมโดยประธานทราบเรียนท่านประธานไปในวาระแรกแล้ววาระผมไม่เห็นด้วย
 ก็ออกกฎหมายรัฐธรรมนูญเรามันจะรัดกุมเอง ก็ระหว่างมาตราที่ว่าด้วยประชาชนปวงชน
 ชาวไทยมีความเสมอภาคตามกฎหมาย ความเสมอภาคตามกฎหมายนั้นกระผมก็เข้าใจว่า
 ทุกคนนั้นควรจะมีเสมอภาคเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไรในระบอบนี้ ไม่ว่าจะเป็น
 เรื่องการเสียภาษีอากร เรื่องอะไรต่าง ๆ นั้น ก็ควรจะมีเสมอภาคเท่าเทียมกัน
 ใ้กับการปฏิบัติตามกฎหมายเท่าเทียมกันทุกประการ แต่พอมาถึงการ เลือกตั้ง การแบ่ง
 เขตการ เลือกตั้งนั้นเรากลัวจะแบ่งให้คนไม่เสมอภาคกัน ซึ่งท่านกรรมาธิการ ประธานไทย
 นี้จะต้องขอเอ่ยนาม คือ คอกเตอร์อนุวร รัตน วัฒนพงศ์ศิริ โลกชาว่าขณะนี้เรานั้นไปคิด
 อยู่กับเขตการปกครองจึงเป็นอุปสรรค ซึ่งอุปสรรคนั้นไม่ใช่อุปสรรคที่แท้จริง แต่เป็นสมมุติ
 สมมุติที่สังจะ หรือสมมุติทางอุปสรรคที่เราสมมุติกันขึ้นมาแล้วเราก็คิดสมมุติขึ้นนั้น
 ท่านประธานที่เคารพครับ ในเมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นแบบหลักหลักการในระบอบ
 การปกครองประชาธิปไตยนั้นว่าจะให้คนมีความเสมอภาคกันโดยเท่าเทียมกัน เหตุไฉน
 ใยเจ้าเราจึงจะไม่กำหนดเขตการ เลือกตั้งให้มีความเสมอภาคกัน ซึ่งกระผมจึงใคร่ปฏิบัติ
 สงวนค่าแปรชู้ติไว้ว่า ให้มีการแบ่งเขตเลือกตั้งออกแต่ละ ๑ คน หัวว่าชาวต่างชาติ
 แต่ในการประชุมคณะกรรมการของเรานั้นก็ให้ท่านข้าราชการประจำเป็นผู้รับผิดชอบ
 หางดำเนินการ งานทะเบียนราษฎร เข้ามาร่วมประชุมด้วย ก็คือหาหาอันขึ้นก็กรรมการปกครอง
 และหาบรองอธิบดีกรมการปกครอง ก่อนให้กรรมาธิการเราจะได้พิจารณาเรื่องนี้เพื่อไม่ให้
 เกิดอุปสรรคและมีปัญหาต่อผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย ถ้าเราออกกฎหมายมาแล้วถ้าผู้ปฏิบัติจะมีปัญหา
 อุปสรรคของในเรื่องทางเทคนิคนั้น หางกรรมาธิการก็ใคร่สอบถามความมั่นใจ หางเจ้าหน้าที่

ประจำคือท่านอธิบดีกรมการปกครองและท่านรองอธิบดีกรมการปกครองซึ่งเป็นกรมวิชาการ
 อยู่ด้วยว่า ในทางปฏิบัตินั้นท่านมีความซัดซ่องประการใดหรือไม่โดยการที่เราจะแบ่งเขต
 การเลือกตั้งออกเป็นเขตละ ๑ คน จะโดยถือเกณฑ์ประชากร ๓๐๐ คน พาร์จำนวน
 ประชากรทั้งประเทศ ออกมาเท่าใดแล้วเราก็แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็นเขต เขตละ
 ๑ คน เท่า ๆ กัน ก็ได้รับคำยืนยันอย่างมั่นใจเหมาะ และมั่นใจจากท่านกรมวิชาการซึ่ง
 เป็นฝ่ายปฏิบัติหรือเป็นฝ่ายข้าราชการประจำ ซึ่งจะกลองนำเอาพระราชบัญญัติหรือเอา
 กฎหมายรัฐธรรมนูญนี้ไปออกเป็นพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง เพื่อที่จะควบคุมค่าในการ
 เลือกตั้งให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ในเมื่อเราได้รับคำยืนยัน
 เช่นนั้นว่า การแบ่งเขตเลือกตั้งทั่วราชอาณาจักรแบ่งออกเป็น ๑ คน เขตละ ๑ คนนั้น
 ขอมสสะดวกและจ่ายตายนอเจ้าหน้าที่ยุติปฏิบัติ จึงทำให้กรมวิชาการเสียช้าน้อย
 มีความมั่นใจว่า ถ้าแบ่งเขตออกเป็นเขตละ ๑ คนแล้วจะทำให้เกิดความสะดวกสบาย
 แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ท่านประธานที่เคารพครับ แต่กระนั้นก็เคารพในแนวความคิดหรือ
 อุปสรรคแล้วก็ขอของข้าราชการประจำผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย -----

ก็คือว่าราชการประจำมาเป็นกรมวิการโดยท่านอธิบดีกรมการปกครองนั้น ท่านก็บอกว่าจะมีจิตใจ
 อดุร้ายก็เขียงแตกแต่ในกรุงเพมหานทร เพราะว่าเขตในกรุงเพมหานทรนั้นเป็นเขตเมือง รูปแบบการ
 ปกครองกรุงเพมหานทร และชุมชนกรุงเพมหานทรนั้นมีลักษณะแตกต่างกับชุมชนในชนบทโดยสิ้นเชิง
 ซึ่งเขตชุมชนเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเพมหานทรนี้มีการขยายตัวเพื่อการค้าตามพระราชกรณ
 ฑ์เกล้าจะสูง และนอกจากนี้เขตภูมิศาสตร์ในกรุงเพมหานทรนี้มีลักษณะไม่เหมือนกันจังหวัดก็คือว่า
 อาจจะมีรอย อาจจะมีรั้วมีอะไรก็แล้วแต่จะกัน มีถนนหนทางอะไร ซึ่งเป็นลักษณะสังคมเมือง ท่านก็บอกว่า
 น่าจะมีอุปสรรคอยู่บ้าง ท่านประสานที่เคารพครับ กระผมก็เคารพในความถูกต้องของนาย กุญแจบุรีของกระผม
 จึงยกเวเนกรุงเพมหานทรไว้ คำว่า เวเนกรุงเพมหานทรไว้ กระผมในแง่เขตการเลือกตั้งใน
 กรุงเพมหานทรนั้นออกเป็น ๑๒ เขต โดยให้ถือเกณฑ์ประชากรในกรุงเพมหานทรนั้นแบ่งออกเป็นเขตละ
 เท่า ๆ กัน ส่วนจะเห็นเท่าใดนั้นก็เอาจำนวนประชากรตั้ง แล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ที่จะมีมีคือ ๓๐๐ คน แล้วก็นำจำนวน ในกรุงเพมหานทรนั้น แต่ละเขตนั้นก็จะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 โดยที่มีจำนวนใกล้เคียงกันมีจำนวนเท่าใด ก็ในแง่เขตออกจะเป็น ๓ คน อาจจะเป็น ๔ คนก็สุดแล้วแต่
 หากประชาชนที่เคารพครับ เหตุผลประการสำคัญก็คือกระผมจำเป็นหรือมีแนวความคิดที่ว่าจะแบ่งเขตในภูมิภาคนั้น
 ออกเป็นเขตละ ๑ คนทั้งสิ้น เวเนกรุงเพมหานทรนั้นกระผมก็มีเหตุผล เพราะว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่
 กำลังจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นก็ยังมีลักษณะถึงแยกออกหลักการใหญ่ว่า ให้รวมเขตการเลือกตั้งจังหวัดเป็น ๑ เขต
 แต่โดยทางปฏิบัติหรือหลักการในหลักการขอล่ะ จริง ๆ แล้วก็มี ๓ ลักษณะครับ หากประชาชนที่เคารพ
 ก็คือว่าในจังหวัดใดที่มีผู้แทนราษฎรเพียง ๑ คนนั้น จังหวัดนั้นก็เท่ากับมีผู้แทนราษฎร ๑ คน ก็คือแตกต่างกัน
 จังหวัดที่มีผู้แทนราษฎร ๓ คน ๔ คน ๕ คน หรือ ๑๐ คน แล้วในกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ยังเขียนไว้
 อย่างชัดเจนว่า ในกรุงเพมหานทรนั้นให้แบ่งเขตออกเป็น ๓ เขต เขตละเท่า ๆ กัน หากประชาชนที่เคารพครับ
 ในเมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้เรากำลังกำหนดไว้เช่นนั้น ก็เท่ากับว่าเราใช้หลักการเวเนในเรื่องการ
 รวมเขต ถ้ารวมเขตแล้วกรุงเพมหานทรสมควรที่จะเป็นเขตเดียวหรือไมครับ หากประชาชนที่เคารพ แต่
 ทำไมรัฐธรรมนูญที่เราประกาศใช้มาตั้งแต่พุทธทศกัศรศ ๒๕๒๐ นั้น เราจึงได้แบ่งเขตกรุงเพมหานทรออก
 เป็น ๓ เขต ทั้งนี้ก็จะเป็นเพราะว่าปัจจัยในเรื่องโครงสร้างของสังคมเมือง คือสังคมกรุงเพมหานทรนั้น
 มีความแตกต่างกับสังคมในต่างจังหวัด ด้วยประการเช่นนี้กระผมจึงได้เอาขอยกไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้
 มาวางไว้ในคำแปรญัตติของกระผม ซึ่งจะมีผลโดยตรงกับมาตรา ๕๕ หากประชาชนที่เคารพครับ เนื่องจาก
 การเสนอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญที่เสนอเข้ามาสู่
 สภาผู้แทนราษฎรนั้น ในหลักการและเหตุผลแล้ว มีความประสงค์ที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงในมาตรา ๕๕
 ดังนั้นจึง เป็นอุปสรรคของคณะกรรมการในกรรพญัตติในชั้นกรรมาธิการของคณะกรรมการสภาว่า ไม่มีการถกเถียง

อ้างเหตุ อ้างผลกันว่า ถ้ามีการปฏิบัติออกไปในลักษณะนี้จะเป็นการตีความตรา ๕๕ แล้วน่าจะไม่มี
 ขอบข่ายหลักการที่รับมาจากรัฐสภาถือในวาระ ๑ ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านดอกเตอร์อมร รักชาติชัย
 ประธานใหม่เพื่อความถูกต้องเคยถามท่าน ท่านไปขอชี้แจงไปแล้วว่า จริง ๆ แล้วเจตนารมณ์ของอยู่ที่
 ท่านได้ยื่นเสนอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญนั้น ท่านก็ไม่มีความประสงค์ที่จะผลักดันแนวความคิดของนาย
 ธรรมาสีการ หรือท่านสมาชิกพรรคการใด แต่อย่างไรก็ตามกับท่านประธาน เพื่อให้ถูกต้องในหลักการ
 และเหตุผล กระผมจึงขอขอยกเว้นในวาระทนายของการปฏิบัติของกระผมนี้ ให้กรุงเขมรแทน
 ว่าจะมีมากกว่า ๑ คนนี้ไปเป็นต่อยกเว้นในมาตรา ๕๕-----

ซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องว่าเราไม่ควรให้รัฐธรรมนูญใหม่ขัดแย้งกันระหว่าง มาตรา ๕๕ กับ มาตรา ๕๑ นี่เป็นเหตุผลของถ้อยแถลงที่ส่งมากำปรามรัฐสภาในเรื่องนี้ ทางประธานที่เคารพครับ นอกจากนั้นถ้อยแถลงยังมีความเห็น และมีความเชื่อไว้ในเมื่อทุกคน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านสมาชิกวุฒิสภา วุฒิสภาก็ตาม นักวิชาการ พ่อค้า ประชาชน นายธนาคาร นักหนังสือพิมพ์ ทุกคนในเวลานี้ในเมืองนี้ไม่มีใครปฏิเสธว่า การแบ่งเขตเลือกตั้งใหม่ในเขตละคน แล้วให้ทุกคน ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นได้มีสิทธิเสียงเท่าเทียมกันเสมอภาคกัน แต่ในขณะเดียวกันก็มีหลายท่าน บอกว่าไม่ชอบ ไม่ถึงเวลา มีปัญหา มีอุปสรรคต่าง ๆ นานานั้น กระทบคดีคำสั่งเหล่านี้ น่าจะไม่ไอบ่เป็นความจริง น่าจะเป็นเพียงคำอธิบายความจริงเท่านั้นครับ ทางประธานที่เคารพ ถือเป็นเพียงคำอธิบายหาเหตุผลให้แก่ตนเอง แต่สำหรับตัวกรรมนั้นทางประธานครับ ในเมื่อมันจริงแล้ว มันถูก มันต้องแล้ว ทำไมละครับ ทำไมเราคงไม่ปฏิเสธ ถ้ายานเมืองนี้ ถ้าเราเริ่มจากสิ่งที่ถูกต้องเป็นหลักการเป็นสังขมรม นั่นก็เท่าที่ว่าเราให้คณะกรรมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่เราเข้าไปครั้งหนึ่งแล้ว แต่ถ้าเราเริ่มในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เราพยายามจะหาหาเหตุผลอธิบายเพื่อที่จะอธิบายความในใจอุปสรรคและปัญหาของตัวเอง หรือ พยายามที่จะเบี่ยงเบน ความจริงต่าง ๆ นั้น กระทบคดีความจะไม่เป็นสิ่งที่ถูกต้องนี้ คำว่าประธานที่เคารพครับ ถึงแม้ว่าวิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญนี้จะไม่ใช่หลักการสำคัญในระบอบการปกครองประชาธิปไตยก็ตาม แต่กรรมก็คือว่าเป็นหนทางนำไปสู่การปกครองประชาธิปไตย เป็นวิธีการที่นำไปสู่ความถูกต้องในหลักการ ก็คงจะเปรียบเสมือนของคสมเด็จ สมเด็จพระเจ้าโคตพวงษาเพ็ญทุกขกิติยาโคนลาภยวีร์ อุดจาว อุดน้ำ จนรงการปฐมสมม แต่ก็ไม่เชื่อว่าวิธีการที่จะนำไปสู่สังขมรมใด ท่านก็ได้เลือกมัน จนได้คิดมันนั่นก็คง จะเปรียบเหมือนในระบอบการปกครองประชาธิปไตยของเราได้ใช้วิธีการที่ผิดเพื่อจะนำไปสู่ สังขมรมในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตย เราได้ใช้วิธีการที่ผิดหนทางที่ผิดนั้นยอมจะนำไปสู่หลักการที่ถูกต้องนั้นคงจะเป็นไม่ใช่ครับ ทางประธาน ทำไมละครับท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระทบจะชอบเพราะทราบแน่แท้หาท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกคน ว่าเราอาจจะรู้ๆ เราน่า จะยอมรับความจริงถึงสิ่งที่ท่านเมืองของเราแน่นอนจะเริ่มต้นในสิ่งที่ถูกต้อง ถูกหลักการ จารีตไว้ในประวัติศาสตร์ว่าสมาชิกวุฒิสภาผู้ได้กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ได้เริ่มต้นในสิ่งที่ถูกต้อง เมื่อวันหน้าวันหลังบ้านเมืองของเราไม่ประสบความสำเร็จรุ่งเรืองในระบอบการปกครอง ประชาธิปไตยเป็นวัฒนธรรมประเทศที่ถูกต้อง ลูกหลานของเราจะโคตของสรรเสริญ โดยเฉพาอย่างยิ่งหาประธานรัฐสภาซึ่งท่านเป็นหัวเรือใหญ่ในสภาสมัยนี้ท่านก็คงจะโคตจารีต ไว้ในประวัติศาสตร์ แล้วนอกจากนั้นหาท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทั้งหลายก็คงจะได้รับคำสรรเสริญ

ร. ๓/๒๕๒๘ (ฉ.)

รุจิรา ๒๘/๒

รุจิรา ยินยอมจากลูกหลานของเราที่จะเกิดขึ้นมาในภายภาคหน้า ตามประธานที่เคารพครับ ในฐานะ
ที่กระผมเป็นสมาชิกที่ได้มาจากการเลือกตั้ง กระผมได้เข้าสังกัดกลุ่มเวลาที่กระผม
สำเร็จการศึกษามาเป็นเวลาเกือบ ๒๐ ปีเช่นกัน กระผมสนใจทางการเมืองตลอดเวลา กระผม
เล่นการเมืองและเข้ามาดูเวทีการเมืองนั้นตั้งแต่กระผมเองยังไม่มีสิทธิ์ลงสมัครรับเลือกตั้ง ได้
ไปตระเวนหาเสียงโดยวิธีถูกรและแบบอย่างต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ยุคหขคกร ๒๕๑๒ ที่บ้านเมืองเรามี
การเลือกตั้งโดยวิธีรวมเขตทั้งจังหวัด แต่ว่าตัวโกรสัวมัน ก็หมายความว่าเบอร์โกรสัวมัน
ซึ่งในตอนนั้นกระผมอายุเพียง ๒๒ ปีแหม โด่กระเวนไปช่วยหาเสียงเลือกตั้งในจังหวัดต่าง ๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดใหญ่ ๆ เว้น จังหวัดชลบุรีราชธานี และจังหวัดอุตรราชธานีนั้น กระผม
เห็นใจเหลือเกินครับ ตามประธาน เห็นใจท่านสมาชิกที่จะต้องกระเวนนอนไปบนรถหรือนอนไปบน
บางกึ่งก็ไปนอนคาตามดบนรถแถม หรือว่าความลำบาก เพราะว่าจะอยากจะไปให้ประชาชนเห็นหน้า
ทุกบ้านทุกเมืองนั้น -----

แต่ด้วยอุปสรรคในเรื่องสภาพนิติศาสตร์และเขตการเลือกตั้งมันใหญ่เกินไปไม่ทันทำไปได้ ซึ่งจะทำให้
 การแข่งขันกันในยุครัฐบาล เมื่อมีการเลือกตั้งในปีพุทธศักราช ๒๕๑๘, ๒๕๑๙, ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๒
 ที่ผ่านมานั้น เราได้ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง ดังที่เรากำลังจะแก้ไขรัฐธรรมนูญในขณะนั้น กระณ
 กษ์เองเห็นอุปสรรคเช่นเดียวกันกับหวนประชาน ถึงแม้เราจะขอแก้ไขในเลือกตั้งกันแล้ว แต่บางเขตนั้น
 ภายประธานคงคิดว่าบางเขตนั้นมีถึง ๒ อำเภอ เช่น เขตของกระณเองสมัยถึง ๘ อำเภอ ปี ๑ ถึง
 ระยะห่างจากอำเภอสุดท้าย สุดท้ายอีกหนึ่งไปอีกทีหนึ่งนั้นเป็นระยะห่างกันถึง ๑๐๐ กิโลเมตร
 หวนประชานที่เกาะพริก ในระยะเวลาเลือกตั้งสั้น ๆ ที่ผ่านมานั้นเราก็คงยากจะออกไปยังประชาชน
 ในหัวถวนเขานัน แต่เนื่องจากยกกระทรวงแยก ๒ คน ถึงที่กระทรวงเกษียณมี ๕ อำเภอ ๑ ถึงนั้น
 เพียง ๒ คนจะรับ ภายประธาน ถ้า ๓ คนแล้วบางเขตนั้นมีถึง ๑๐ อำเภอกลับ ภายประธาน
 ในรัฐสภาใหญ่ ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตจังหวัดที่ไม่มีประชากรไม่หนาแน่นนั้นเขตที่ทำการปกครองนั้น
 กว้างใหญ่ไพศาลเหลือเกินสำหรับหวนประชาน กว่าจะหาหมู่บ้านจนครบ ต้องกระเวลาไปเป็นระยะห่าง
 ดินไกลเหลือเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระณเองก็ทราบอยู่แล้วในสิ่งที่ภาคใต้มีประชาชนกระจัดกระจายอยู่กับ
 ในจุดเป็นกลุ่มเป็นก้อน หรือแยกแยกจากตางบางส่วนของประชาชนจะอยู่คนส่วไปสถานที่ไหนจะไปไหน
 นั้นก็พูดแตงั้น เป็นอุปสรรคเหลือเกินกับหวนประชาน ถ้าเราแบ่งให้เป็นเขตเทียบเขากับ เขตเทียบ
 ย่อมจะมีโอกาสที่จะไปพบปะประชาชนพูดจาปรึกษาหารือได้ทั่วถึง ซึ่งเหตุผลที่กระณเองเชื่อว่าหาสมาชิก
 ของพรรคเทียบที่ลาขาดใจไปจนหมดแล้ว ประเด็นสำคัญที่อยากจะย้ำกับหวนประชานก็คือว่า ผู้แทนราษฎรนั้น
 น่าจะเป็นผู้ที่ได้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนโดยทั่วถึงกัน โดยมีกรวิศาสตร์วิจารณ์ในพิธีกรรม
 กรรมวิธิการต่าง ๆ นานาว่า ถ้าเราไม่แก้เลือกตั้งกันเดี๋ยวนั้นผู้แทนราษฎรก็ถูกควบคุมโดยประชาชน
 ซึ่งกระณเองประสงค์จะเห็นว่าถูกต้องที่สุดครับ ผู้แทนราษฎรนั้นจะคงถูกควบคุมโดยประชาชน
 โดยปกติอีก ถ้ามันเขตกว้างใหญ่ไพศาลเกินไป ประชาชนที่มีไม่โอกาสที่จะควบคุม ไม่มีโอกาสที่จะ
 แสดงความเห็นเป็นของตัวเองสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทั่วถวนเขานัน แล้วการออกเขียนเขียนถวนเขานัน
 ประจามันในทุกหนทุกแห่งนั้นเป็นอุปสรรคเหลือเกินกับหวนประชาน ถ้าเราแก้ไขจำกัดให้เลือกตั้งกันเขานัน
 ผู้แทนราษฎรย่อมจะมีโอกาสได้รับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ นานาจากประชาชน รองเรียนปัญหาต่าง ๆ
 เขานันถึงผู้แทนราษฎรนั้น แล้วเราก็สามารถที่จะกลับไปสู่จุดปัญหาอันไ้คงง่ายและไกล หวนประชาน
 ที่เกาะพริก ในฐานะที่กระณเองเป็นผู้ที่โต้วกันเลือกตั้งนั้นว่าประชาชน กระณเองมีความเห็นว่าการ
 อยากรจะเป็นเจ้าของผู้แทนราษฎรเหลือเกินกับ หวนประชาน แล้วนอกจากนี้ไ้เห็นความกตัญญูอันองว่า
 ถ้าเขตเขานันนี้เขากว้างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่มีถวนเขานัน มีถวนเขานันเหมือนสภาจังหวัด

สุจริต

มีความหมาย ไม่อย่างนั้น ท่าน ผู้ใหญ่ท่าน หรือใครก็ตาม วิจารณ์ของดิฉันก็จะขึ้นมาเป็นผู้แทนราษฎร ถูกต้องที่สุดครับ ถ้าผู้ใดใกล้ชิดประชาชน ประชาชนให้ความนิยม ช่วยเหลือ เป็นขวัญใจของประชาชน กระทั่งคิดว่าคนนั้นก็ควรจะเป็นผู้แทนราษฎร แต่ในขณะที่เกี่ยวกับ ถ้าเราแบ่งเขตออกให้ใหญ่ขึ้นเราจะใช้อัตราเฉลี่ย ก็คือว่าเราจะไม่ดูเฉพาะเขตหรือเฉพาะจุด ๆ โดยเอาอัตราเฉลี่ยนี้ก็สามารถที่จะมาเป็นผู้แทนราษฎรได้ ถ้าเราแข่งกันกันใบเขตจำกัด แล้วใครได้รับความนิยมสูงสุด คือมีสิทธิลงคะแนนได้ ๑ คะแนนนั้น เราก็จะโดยออกคนในท้องถิ่นนั้นมาเป็นตัวแทน มาเป็นปากเป็นเสียง แต่ถาเราแบ่งเขตใหญ่ใหญ่เราจะได้เป็นเพียง ไม่ใช่ตัวแทนที่แท้จริง คำว่า "ตัวแทนที่แท้จริง" นี้ ท่านประธานที่เคารพพร้อมเป็นความหมายอีกสิ่งในระบอบประชาธิปไตย ถ้าเราไปดูแผนที่ไม่แท้จริงของประชาชนมาหนึ่งในสภาแห่งนี้ กระผมก็ถือว่าความประสงค์ เจตนารมณ์ ความต้องการ พฤติกรรม การแสดงออกของสมาชิกเหล่านั้น ก็ย่อมจะวัดเมื่อนอกจากความประสงค์ที่แท้จริงของประชาชน ถ้าประชาชนใกล้ชิดได้ควบคุมผู้แทนราษฎรเหล่านั้น เจตนารมณ์ ความประสงค์ที่แสดงออกมาในส่วนลึกของหัวใจนั้นย่อมจะเป็นความประสงค์ หรือเจตนารมณ์ของประชาชนโดยแท้จริง

จำนวนประชากรคือ ส.ส. ๑ คนนั้น เนื่องจากการเกรงกันว่า ขณะนี้จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นะครับ ก็จะมีผลกระทบต่อกว่า ส.ส. ที่มีอยู่ในสภา กระผมอยากกราบเรียนว่า ความจริงแล้วนี้ อัลตราส่วน ๒ แสตนด์ตาม ๑ แสตน ๕ หมื่นคนก็ตาม ๑ แสตนด์ก็ตามมันได้มีการใช้มาแล้ว อีกประการหนึ่ง ก็คือว่า ถึงแม้ว่าไม่มีแนวโน้มว่า จำนวนประชากรจะเพิ่มขึ้นและจะมีผลกระทบต่อจำนวน ส.ส. ในสภาที่จริงนะครับ แต่กระผมคิดว่าก็จะไถ่เรียนชี้แจงว่า มีสิ่งที่ควรพิจารณาอยู่ ๑ ประเด็นด้วยกัน

สำหรับในประการแรกที่เดี่ยวนะครับ กระผมเองไม่ยากใจหากให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้คิดถึงเหตุการณ์ที่มันใกล้ หรือนานเกินควรก็ เช่น ๓๐ ปี ๕๐ ปีข้างหน้า เป็นเพราะเหตุว่าในทางความเป็นจริงแล้ว รัฐธรรมนูญของไทยเกือบหมดมันมีอายุไม่ยืนยาวถึงขนาดนั้นนะครับ แล้วก็รัฐธรรมนูญที่ขึ้นก็ควรจะเปิดโอกาสให้มีการแก้ไขกันไต่กลางพอสมควรนะครับ นี่ประการหนึ่ง

ในประการที่ ๒ กระผมเองเมื่อพูดถึงประการแรกมาแล้วนี้ ก็ไม่ยากใจหากให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ดูที่ภาคภูมิใจของเราว่าจะกระทบในรุ่นเราชุดเราแต่ฝ่ายเดียว กระผมเชื่อว่าบุคคลรุ่นหลังจะมีสิทธิที่มีความสามารถที่จะสามารถยกใช้รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามวิวัฒนาการและสภาของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้

ในประการที่ ๓ กระทบมีความเห็นว่าสิ่งใดก็ตามที่ถือปฏิบัติกันคืออยู่แล้ว และเป็นธรรมเนียมอยู่แล้ว ไม่มีเหตุมาถึงขั้นวิกฤติ ก็ไม่จำเป็นจะต้องแก้ไขบ่อย ๆ นะครับ เพราะฉะนั้น การที่เราใช้ระบบประชากร ๑๕๐,๐๐๐ คนต่อ ส.ส. ๑ คนนั้น กระทบคิดว่าเป็นการเหมาะสม ไม่จำเป็นจะต้องแก้ไขให้เป็นอย่างอื่นนะครับ นั่นประการหนึ่ง

อีกประเด็นหนึ่ง ในเรื่องของการแบ่งเขต เรียงเบอร์นั้นนี้ กับกรณีที่ว่าจะเขตเดียว เบอร์เดียวหรือไม่ ในฐานะเป็นนักรัฐศาสตร์คนหนึ่งนั้น กระทบเห็นว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่าไรนัก นั่นอันหนึ่ง อีกอันหนึ่งก็คือเกี่ยวกับเรื่องระบบพรรคกันนี้ แต่ที่จริงระบบแบ่งเขต เรียงเบอร์นั้นจะสร้างพรรคมากกว่าเขตเดียว เบอร์เดียว มันจะเป็นเบี้ยหัวแตกไปหมดนะครับ สำหรับเขตเดียว เบอร์เดียว

ในประการที่ ๓ ไม่มีใครปฏิเสธว่าเขตเดียว เบอร์เดียวนั้นเป็นระบบในชั้นอุดมคติที่ดีทีเดียว แต่สำหรับประเทศไทยนี้ กระทบอยากจะทำไว้ในกรณีประเทศไทยนี้ครับ ต้องรู้จักประเทศไทยในมาก ๆ คือในสภาพของสังคมไทยนี้ ความเหมาะสมของบทไหน ที่สำคัญที่กระทบเห็นและเป็นห่วงอย่างยิ่งก็คือว่า เป็นห่วงในเรื่องการเผชิญหน้ากัน เพราะว่ารัฐธรรมนูญที่แยกจากกันครับ แล้วก็มีมันไม่เป็นที่ยอมรับของคนนี้ มันคงอยู่ไม่ได้มานานเท่าไร เพราะฉะนั้นกระทบคิดว่าน่าจะหาความร่วมมือร่วมใจกันได้ ขอพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายประสพ บุรหาคัม (กรรมาชิก) : ท่านประธานที่เคารพ กระทบ ประสพ

บุรหาคัม ในฐานะกรรมาชิกว่า กระทบใครขอเรียนที่แจ้งประเด็นวันแรมวันโทหก เขตละคน ท่านประธานที่เคารพครับ การที่ท่านผู้มีเกียรติได้แปรญัตติมาตรา ๕๐ เขตละคนนั้น ถ้าตามข้อเท็จจริงตามหลักการแล้ว ท่านผู้มีเกียรติก็มีสิทธิ์ที่จะแปรได้ แต่ที่นี้ว่าถ้าแปรแล้วผลจะไปกระทบกับกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตราอื่นหรือไม่ อันนี้ละครับเป็นสิ่งที่กรรมาธิการเสียดายมากกวัดทวงไขว่ มาตรา ๕๕ เขาพูดคำว่า "คณะ" ครับ คำว่า "คณะ" น่าจะหมายถึง ~~๒-๓-๔~~ ^{๕๐ คน} ขึ้นไป ถึงจะเรียกว่าคณะ แต่ที่ท่านผู้มีเกียรติครับ ถ้าเราอ่านมาตรา ๕๐ เขาก็บอกว่าการจัดตั้งอย่างน้อยมีผู้แทนได้ ๑ คน กระทบอยากฝากท่านผู้มีเกียรติว่ากฎหมายทุกฉบับนั้นนี้ ไม่สามารถที่จะเขียนให้ครอบคลุมทุกประเด็นได้ จะต้องมีส่วนยกเว้นครับ คำว่า "คณะ" ในมาตรา ๕๕ นั้น มาสู่มาตรา ๕๐ เบอร์ละ ๑ คน เขตละ ๑ คนนั้น จังหวัดละ ๑ คนนั้น หมายถึงเป็นข้อยกเว้นครับ เพราะฉะนั้นนี้ละครับ เป็นสิ่งที่เราวิตกกังวลว่า ถ้าเราจะเอา เขตละคนวันแรมวันโทหกแล้วนี้ ลูกหลานเราที่เกิดมาข้างหลังว่าเวลาเขาไปอ่านว่า

มาตรา ๕๕ บอกว่าเป็นคณะ แต่ทำไมมาตรา ๕๐ เราถึงเป็นวันแรมวันโทศครับ นี่เป็นประเด็นแรก
ครับ ท่านประธาน

แล้วสำหรับประเด็นที่ ๒ เรื่อง ๒ แสนคน อย่างที่ท่านกรรมาธิการได้พูดถึงเมื่อตะกี้
ครับว่า เมืองไทยเราก็คือเมืองไทย สภาพการเมืองเมืองไทยก็คือสภาพการเมืองเมืองไทยครับ
เราไม่สามารถที่จะเอาสังคมเมืองไทยนั้นไปเปรียบเทียบกับสังคมต่างประเทศ อย่างบางท่านบอกว่า
ประเทศอังกฤษนั้นเขาวันแรมวันโทศมานานแล้ว แต่ท่านประธานครับ ว่าประเทศอังกฤษเขามี
ผู้แทนราษฎรอยู่ในสภาตักทอกันมาตั้งแต่ ๒๐๐ ปีครับ หันมาดูประเทศไทยเราว่า ประเทศไทยเรามี
ประชานิยมไทยเกิดมาแล้ว ๕๐ ปีก็จริง -----

< แต่ผู้แทนราษฎรที่มานั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรแล้วไม่ตั้ง ๒๐ ปีนี้ละครับ ประมาณ ^{สิบห้า ถึง สิบแปด} ปีเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นจุดนี้ละครับ เป็นจุดที่ว่าวันแฉกวันไหวศัศหรือไม่ว่าในสภาผู้แทนราษฎรไทยปัจจุบันนี้ กรรมการผู้ทรงเลียงส่วนใหญ่นอกกว่ายังไม่สมควร แล้วอย่างน้อย ๆ ก็อีกสัก ๒๐ ปีข้างหน้าละครับ ในเมื่อว่าภาวะการเมือง แล้วทุกอย่างของประเทศไทยเราพัฒนาไปเหมือนประเทศอังกฤษ เหมือนประเทศอเมริกาละครับ เมื่อนั้นแหละครับถึงจะมีความเหมาะสม ท่านประธานครับ พอมาถึงประเด็น ๒ แสคนนั้นละครับ ถ้าเราเพิ่มจำนวนประชากร ๒ แสคนแล้วผู้แทนราษฎรจะต้องลดลง ท่านประธานครับว่า สังคมไทยปัจจุบันนี้ละครับว่า คนไทย ๕๐ ล้านคนนี่ ต้องการรวมกันสองนะครับ มาในการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยเราเดี๋ยวนี้เราไม่เรียกว่าประเทศคือพัฒนาครับ เราเรียกว่าประเทศกำลังพัฒนา เห็นไหมครับ ท่านประธานว่าเดี๋ยวนี้เรามีผู้แทนอยู่ ๓๒๕ คนแล้วอีก ๑ เหลือ ๓๒๓ ท่านนี้ละครับ แล้วเรายังคงตั้งสมาชิกเข้ามาอีก ๑ ใน ๔ นะครับ หมายความว่าเดี๋ยวนี้เราเห็นว่าผู้แทนราษฎรเราไม่เพียงพอ มันสมองจากผู้แทนราษฎรไม่เพียงพอในการที่จะบริหารประเทศครับ เราถึงตั้งทางวุฒิสมาชิกเข้ามา เพื่อที่จะมารวมกันสอง เพราะฉะนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๖ นะครับ ซึ่งเขียนไว้ชัดแจนว่าทางวุฒิสกั ท่านผู้แทนราษฎรก็ดี ท่านก็เป็นตัวแทนของวงชนชาวไทยครับ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ละครับ เป็นประเด็นที่กรรมการผู้ทรงเลียงข้างมากที่จะยกเข้ามาให้เห็นครับ เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอตอบสั้น ๆ เพียงเท่านี้ครับ ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติครับ ในมาตรา ๓ นี้เราได้อภิปรายกันมาจนกระทั่งแจ้งพอสมควรแล้ว ก็อาศัยข้อบังคับการประชุมข้อ ๕๔ ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะมีข้ออภิปรายใดหรือไม่ครับ มีอะไรประท้วงไหมครับ

(นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) โต้ขึ้นและยกมือขึ้น)

นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : ท่านประธานครับ

กระผมขออาศัยข้อบังคับสภาข้อ ๕๔ ขออภิปรายสักเล็กน้อยครับ

ประธานรัฐสภา : ผมคิดว่าได้อภิปรายมาพอสมควรแล้วนะครับ ผมขอมติ

× นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : นั้นมันเป็นเรื่อง

ผู้ทรงเลียงค่าแปรจุดศักร์

ประธานรัฐสภา : อันนี้อยู่ในอำนาจที่ผมปรึกษาได้นะครับ ท่านครับ ผมจะขอมติ

จากที่ประชุมว่า ที่ประชุมเห็นสมควรจะมีการอภิปรายใดหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย

โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วย โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

(นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) โค่นและยกมือขึ้น)
 ประธานรัฐสภา : ครับ ท่านจะประท้วงอะไรครับ เญ๊ยครับ ประท้วงข้อบังคับฉบับนี้ครับ
 นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : ครับ ผมขอประท้วง
 แผนกคดีสิทธิตามข้อบังคับข้อ ๘๓ ครับ ท่านประธานรัฐสภาครับ มันต้องให้เหลือผู้ตกก่อนชกครับ
 ก่อนที่จะลงมติครับ

ประธานรัฐสภา : ข้อบังคับข้อ ๕๕ ถ้าประธานเห็นว่าลัทธิปรายกั้นมาหลวมแล้ว
 จะขอมติที่ประชุมว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : อันนั้นมันอีกอย่างหนึ่งครับ
 อันนั้นมันคนละเรื่องกันครับ ท่านประธานครับ

ประธานรัฐสภา : การวินิจฉัยข้อบังคับนี้ครับ เป็นสิทธิของประธาน แล้วก็ตาม
 โปรดสังเกตนะครับว่า ผมไม่ยกมือคัดค้านเลยนะครับ เพราะว่าที่ประชุมนี้โดยคะแนนเสียง
 เกือบเป็นเอกฉันท์ คือเห็นว่าควรปิดอภิปรายได้แล้ว และยังมีมาตราอื่นอีกครับ คุณชุมพลครับ
 เราได้ลงมติไปแล้วครับ คือไปนี้ผมจะขอมติจากที่ประชุมนะครับ

X (ประธานรัฐสภาให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

(นายประเทือง วิจารณ์วีระา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) โค่นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : ประท้วงข้อบังคับฉบับนี้ครับ

นายประเทือง วิจารณ์วีระา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) : ท่านประธานครับ
 กระผม นายประเทือง วิจารณ์วีระา ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก พรรคชาติไทย ในฐานะ
 สมาชิกรัฐสภา กระผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บท กฎจะลงมติ กระผมขอให้ท่านประธาน
 ได้ใช้ดุลยพินิจก่อนครับ

ประธานรัฐสภา : ครับ เห็นด้วยครับ โปรดกรุณาเข้าห้องประชุมนะครับ องค์ประชุม
 ต้องกึ่งหนึ่งนะครับ ครับ ท่านเจ้าหน้าที่กรูณานับองค์ประชุมครับ
 (เจ้าหน้าที่ได้ออกไปนับองค์ประชุมแล้วเสกขตต่อประธานรัฐสภา)

ประธานรัฐสภา : เจ้าหน้าที่คนหนึ่งของประชุมแล้วและครับ ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมมี ๓๑๘ ท่าน เกินกว่าครึ่งแล้วนะครับ ต่อไปจะเป็นการลงมติในมาตรา ๑ สำหรับประเด็น ในวาระที่มีอยู่คงจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกจะโหวตตามร่างเดิมหรือจะไม่มีการแก้ไข ถ้าที่ประชุมลงมติว่าควรคงไว้ตามร่างเดิม ประเด็นที่เกี่ยวกับการแก้ไขคงไปทั้งหมด ถ้าเห็นว่าการมีการแก้ไข ผมก็จะถามมติที่ประชุมว่าควรจะแก้ไขตามกรรมาธิการ หรือว่าตามที่ทางกรรมาธิการ หรือตามสมาชิกได้แปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติไว้ตามข้อบังคับ ข้อ ๖๐ เตรียมลงคะแนนนะครับ ท่านผู้ใดเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิม ในวาระที่ ๓ นี้ โปรดยกมือขึ้นครับ ตามร่างเดิมและครับ เอาในข้อที่นะครับ ในขั้นแรกนี้จะถามว่าจะคงไว้ตามร่างเดิมหรือจะไม่มีการแก้ไข เพราะเหตุว่า มาตราที่กรรมาธิการได้แก้ไขและมีท่านผู้ขอแก้ไขไว้หลายประเด็นด้วยกัน ครับ เชิญครับ

นายสุทิน ใจจิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุทิน ใจจิต ผู้แปรญัตติ แถวกระผมไม่โหวตทั้งอะไรละครับ มีความเข้าใจผิดครับ ที่ท่านประธานถามนั้น ทางพวกกระผมนี้ คำว่า "ร่างเดิม" เมื่อมีนั้นควรจะไม่ยก ร่างเดิม ของกรรมาธิการ บางคนอาจจะตีไปว่าเป็นร่างเดิมของกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว ต้องขอ คำอธิบายที่ชัดเจนกับพวกเราอีกหน่อยครับ

ประธานรัฐสภา : ขอบคุณมากครับ เอาให้ชัดเจนอีกทีนะครับ คือมาตราที่ กรรมาธิการแก้ไข เพราะฉะนั้นขั้นแรกกระผมจะถามมติจากที่ประชุมว่าที่ประชุมเห็นควรคงไว้ ตามร่างเดิม คือไม่มีการแก้ไขเลย หรือว่าจะให้มีการแก้ไข ถ้าที่ประชุมเห็นว่าการมีการแก้ไข จะโหวตตามข้อไปว่า การแก้ไขนั้นจะเป็นการแก้ไขตามความเห็นของกรรมาธิการ หรือว่าตาม ความเห็นของท่านผู้แปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติไว้ตามข้อบังคับ ข้อ ๖๐ ข้อบังคับ ข้อ ๖๐ ในกรณีความเห็นที่ประชุมมี ๒ ฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณี ความเห็นที่ประชุมมีเกิน ๒ ฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด อันนี้พอเข้าใจไหมครับ ครับ เชิญครับ คุณสุสานต์ครับ

นายสุสานต์ สหายสว่าง (กรุงเทพฯ) : ท่านประธานที่เคารพ ที่ท่านประธาน ว่าก็มีเหตุมีผล แต่ความร่างเดิมนั้น ไม่มีสมาชิกผู้ใดเลยแสดงว่าที่กรรมาธิการแก้ไขมีในถูก ควรจะยึดตามร่างเดิมจึงจะมีประเด็นขึ้น เพราะฉะนั้นประเด็นเอาที่จะให้สั้นและเป็นประโยชน์ ก็ใครเห็นด้วยตามกรรมาธิการแก้ไข ถ้าไม่เห็นด้วยก็ตามผู้แปรญัตติ และตามผู้แปรญัตติของใคร ก็ว่าตามขั้นต่อไป กระผมขอกราบเรียนด้วยความเคารพ เพราะไม่มีสมาชิกผู้ใดเลย ยกกว่า ขอร่างเดิมเลยนี้ ที่กรรมาธิการเติมยกเอาไว้อย่างมีนัยในถูก แต่หาที่หาว่าไปนั้นมันก็ถูก แต่มันอ่อนไปครับ

ประธานรัฐสภา ก็ยังมีชีวิตอยู่และมีชื่อหลายทางและครบ คุณसानท์ครับ
 เพราะวาเรื่องนี้ คือ การแก้ไขอย่างที่ท่านเสนอมากที่สุด คือหมายความว่า ถ้าเห็นด้วยตามกรรมาธิการ
 แล้วที่ท่านสมาชิกมากกว่าเห็นด้วยมากกว่าเสียงไม่เห็นด้วย จะให้อื่นอีกไปเลยหรือครับ ก็สุดแท้แต่
 นะครับ แต่ผมว่าคงจะไม่เป็นไปตามข้อ ๖๐ ผมเห็นด้วยในประเด็นแรกที่ว่า สำหรับมาตรา
 ไม่มีใครพูดสนับสนุนเกี่ยวกับการคงไว้ตามร่างเดิม เพราะฉะนั้นก็เห็นว่าควรมีการแก้ไขนะครับ
 ส่วนการมีการแก้ไขนะ ผมว่าถ้าจะเป็นอรรถมิใช่ข้อบังคับข้อ ๖๐ คือ เราจะใคร่กระนั้นเสียว่า
 สนับสนุนกรรมาธิการฝ่ายข้างมากมีเท่าไร สนับสนุนฝ่ายข้างน้อยแต่ละคนมีเท่าไร เอาอย่างนั้นดีไหม
 ครับ ตามข้อบังคับข้อ ๖๐ เรียบร้อยดี ชอบพระคุณมากครับ เอานะครับ คงลงจะว่า ขอถามมตินะครับ
 ท่านผู้ใดเห็นด้วยตามที่กรรมาธิการแก้ไข โปรดยกมือขึ้นครับ นับให้ทีละครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๓๐๔ คน)

ประธานรัฐสภา ประเด็นที่ ๒ นะครับ ท่านผู้ใดเห็นด้วยตามที่ ดอกเตอร์กระจง
 พันธุ์นาวัน ขอแปรญัติไว้ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๓ คน)

ประชาชนรัฐสภา : ประเด็นที่ ๓ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของคณะผู้ทูล
เงินหมื่น ไพรคณมณีขึ้นครั้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประชาชนรัฐสภา : ประเด็นที่ ๔ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของคณะผู้ทูล
กรับ ไพรคณมณีขึ้นครั้น
(มีสมาชิกยกมือ ๔ คน)

ประชาชนรัฐสภา : ประเด็นที่ ๕ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของคณะผู้ทูล
กับคุณตุนทอง กรับ ไพรคณมณีขึ้น
(มีสมาชิกยกมือ ๖ คน)

ประชาชนรัฐสภา : ประเด็นที่ ๖ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของ
ดอกเตอร์อนุวรรตน์กับคุณประจวบ กรับ ไพรคณมณีขึ้นครั้น
(มีสมาชิกยกมือ ๑๕ คน)

ประชาชนรัฐสภา : ประเด็นที่ ๗ ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของดอกเตอร์อมร
กับคุณสุรพันธ์ กับดอกเตอร์อนุวรรตน์ กรับ ไพรคณมณีขึ้นครั้น
(มีสมาชิกยกมือ ๔ คน)

ประชาชนรัฐสภา : ขอคะแนนครั้น
นายสุทิน ใจจิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม สุทิน ใจจิต ผู้แปรญัตติ ประเด็นของกระผมไม่เหมือนใคร เลขนะครั้น ท่านประธานไม่ได้ถาม
นะครั้น

ประชาชนรัฐสภา : เอา ตามที่ได้ครั้น
นายสุทิน ใจจิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) : ของกระผมนี้จึงขออีกหนึ่ง
๒ คนแล้วความจริงกระผมต้องอภิปรายเสียยกกันแล้วยังไม่ได้อภิปราย กระผมขอท่านประธานไว้
ท่านประธานไม่อนุญาต ขอกระผมสัก ๕ นาทีได้ไหมครั้น

ประชาชนรัฐสภา : อภิปรายจบไปแล้วครั้นคุณสุทินกรับ เอาว่าใคร เห็นด้วยกับ
คำแปรญัตติของคุณสุทิน กรับ ไพรคณมณีขึ้นครั้น
(มีสมาชิกยกมือ ๖ คน)

ประธานรัฐสภา : พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ

เห็นด้วยกับกรรมาธิการ ๓๑๔ เสียง

เห็นด้วยกับคอกเตอร์ระจาง ๓ เสียง

เห็นด้วยกับคุณสุทัศน์ ไม่มี

เห็นด้วยกับคุณเทอดพงษ์ ๔ เสียง

เห็นด้วยกับคุณมารุต ๖ เสียง

เห็นด้วยกับคอกเตอร์อนุวรรตน์ ๑๕ เสียง

เห็นด้วยกับคอกเตอร์อมร ๔ เสียง

เห็นด้วยกับคุณสุทิน ๖ เสียง

เป็นอันว่าในวาระแรกที่ประชุมเห็นชอบกับกรรมาธิการทั้งมาตรา ๖๖ ไปครับ

ท่านเลขาธิการครับ

นางสาวนงอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๔ ไม่มีกรรมาธิการ

แต่มีผู้แปรญัตติขอสงวนและมีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๔ คุณสีนันทน์ ฤกษ์ยา ขอแปรญัตติ สงวนความเห็น

อยู่ใหม่ครับ

(นายสีนันทน์ ฤกษ์ยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ประธานรัฐสภา : ไม่อยู่ ตกไปนะครับ ต่อไป คุณประจวบ ไชยสาส์น ครับ

ขอสงวนความเห็นโดยในคอกเตอร์ทั้งมาตรา เชิญครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ เพราะว่าเนื่องจาก

กระผมได้คิดแล้วไปรวมกับมาตรา ๕๐ วาระหนึ่งไปแล้วครับ ฉะนั้นจึงไม่มีคำชี้แจงครับ

ประธานรัฐสภา : ครับ ขอบขอบคุณ ต่อไปครับท่านเลขาธิการครับ

นางสาวนงอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๕ มีการแก้ไข

มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

ประธานรัฐสภา : คุณชวลิต รุ่งแสง ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง เชิญคุณชวลิตครับ

นายชวลิต รุ่งแสง สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชวลิต รุ่งแสง

ในการขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมของกระผมนั้นในข้อเท็จจริงของกระผม แต่เดิมในกระผมต้องการ

เห็นว่าประชาธิปไตยนั้นได้ผ่านกันมาหลายยุคหลายสมัย เป็นการเลือกตั้งส่วนมากก็ถือเอาตัวบุคคลเป็นหลัก ต่อมาก็ได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ถือว่าพรรคเลือกคน คนเลือกพรรค ไม่แบ่งเขต คือเป็นเขตใหญ่เบอร์เดียว คือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ต่อมาก็มีอุปสรรคเป็นอันมาก คือได้มองเห็นว่าการเลือกตั้งแบบรวมเขตนั้นมีปัญหามากมายในการจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก ในการเลือกตั้งซอมก็มีปัญหา ในด้านค่าใช้จ่าย -----

นายसानนท์ สายสว่าง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๕ นี้ แก้ไขมาตรา ๕๑ ร่างเดิมของท่านผู้อาวุโสที่เดิมเคารพทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิและเคารพมานานแล้ว

X ไม่ใช่เคารพเดี๋ยวนี ท่านใครร่างไว้ว่าให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสืข้อออกเสียงลงคะแนน

X เลือกตั้งผู้มีครบรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น" หมายความว่า

X "แบ่งเขตเรียงเบอร์ แล้วกรรมาธิการก็ไปเติมอีกพรรคหนึ่งข้างหน้ว่า "ในเขตเลือกตั้งแต่ละเขต" เข้าไป แล้วจึงข้อความร่างเดิม กระผมในฐานะกรรมาธิการ เสียงข้างน้อยก็แปรญัตติไม่ต้องการครบ รวมความว่าแบ่งเขตก็เอา แต่ขอให้รวมเบอร์ เบอร์ เดียว แต่ว่าวันนี้กระผมได้เห็นกิริยาน่าเคารพ ของท่านผู้อาวุโส เรียบร้อยตามที่กระผมจะเอาตัวอย่างมาตั้งแค่นั้น แม้แต่คอกเคอร์มอร์ ขอเอ่ยชื่อ อภิปรายท่านยังงมกิลไว้คอกเคอร์มอร์ แทน นารักและนาเคารพอย่างยิ่งครับ กระผมไหวท่านก่อนครับ

ท่านเป็นลักษณะผู้ใหญ่ที่เราควร จะเชิดชูแล้วให้ความเคารพทศวัน แล้วกระผมก็เห็นดี เสียงข้างมาก ของท่านกรรมาธิการ ท่านไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติของกระผม เหตุที่กระผมสงวนไว้ก็มาเห็นร่าง ของท่านผู้อาวุโสที่กระผมเคารพ แล้วลักษณะของท่านก็สมแล้วที่กระผมจะเคารพ คือท่านเดิน ๓ ขา คา ๒ ชั้น พัน ๒ ชุดแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมไม่คิดใจครับ แปรญัตติของกระผม กระผมขอถอนครับ

ประธานรัฐสภา : ขอบคุณครับ ถอนแล้วนะครับ คอกเคอร์มอร์รตนไม่มีอะไร ถอนไปหมดแล้วนะครับ

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดบุรีรัมย์ พรรคชาติไทย ในฐานะกรรมาธิการ เสียงข้างน้อย กระผมคงไม่มาหาเสียงในสภานี้แล้วก็ถอนนะครับท่านประธาน เพราะกระผม มาจากกรรมาธิการ เลือกตั้ง เพราะฉะนั้นจับใคร ไม่ค่อยจะเป็น ท่านประธานครับ ที่เรามาพูดกันในมาตราี้ ก็พูดเกี่ยวกับวิธีการ เลือกตั้ง กระผมหวังว่าท่านประธานก็คงจะเข้าใจว่า เมื่อมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ กระผมก็ต้องขอประธานโทษด้วยที่ต้องอ้างว่าวุฒิสมาชิกทั้งหมดไม่มองเห็นว่าการ เลือกตั้งโดยใบรายชื่อลงคะแนนเสียงรวม เขตรวม เบอร์นั้น จะ เป็นวิธีการที่จะสร้างความมั่นคง ให้กับระบอบการปกครองประชาธิปไตย เป็นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็เพื่อสร้างสถาบันทางการเมือง หรือสร้างพรรคการเมืองให้เจริญเติบโตขึ้น มีความมั่นคงมากขึ้น และประการสุดท้าย เป็นประการที่ข้านักย้ำหนาวว่า ให้ประชาชนเลือกพรรค ไม่ใช่เลือกคน กระผมศึกษาความคิดเห็น ของวุฒิสมาชิกในตอนที่มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อ ๑ ครั้งที่แล้ว กระผมมีความคล้อยตามและก็เห็นด้วย ว่าพรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค แต่พอมาถึงบัดนี้วิธีการ เลือกตั้งที่เรายังไม่ทันจะแก้ไข เลยครับ เราจะมาวินิจฉัยแล้วว่าการ เลือกตั้งโดยวิธี รวมเบอร์ กับนั้นมันขัดกันไม่ตีเสียแล้ว ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญ ที่ออกมานี้เพิ่งได้ทดลองใช้เพียง ๒ ครั้งครับท่านประธาน ครั้งแรกทดลองใช้ที่จังหวัดของกระผมเอง

คือจังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งมีอยู่ ๑๒ อำเภอ กับ ๒ กิ่ง ซึ่งก็เล็กกว่าจังหวัดนครราชสีมาที่เพียง ๔ อำเภอ การเลือกตั้งแบบทั้งจังหวัดเบอร์เดียว ถึงแม้ว่าจะมีผู้สมัครเพียงคนเดียวที่อยู่ในลักษณะที่เป็น รวมเขตเบอร์เดียว ก็ไม่ได้มีปัญหอะไร เหมือนกับที่เรามาโหวตขั้วกันอยู่ในสภาแห่งนี้ ไม่ปรากฏว่า ได้มีการยิงกันตายในจังหวัดบุรีรัมย์แม้แต่คนเดียว ซึ่งตรงกันข้ามที่บอกว่าการรวมเขตเบอร์เดียวแล้ว ไอ้คนที่เต็งหนึ่งถูกยิง ไอ้คนที่เต็งสองก็ได้เป็น ท่านประธานไม่คงดูไกลหรือครับ รวมเขตเบอร์เดียว อีกแห่งหนึ่งคือที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งเรารู้ว่าจังหวัดนครปฐม เพชรบุรี นั้นก็เป็นจังหวัดที่ค่อนข้างจะ พูดถึงว่า ไร่ไรเดียว มันก็ง่ายนิดเดียว จังหวัดนครปฐมนั้นผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียง ๒ คน ท่านประธานก็คงจำได้ ถ้าไอ้คนหนึ่งมันเต็งอยู่ไปคนเดียว อีกคนหนึ่งมันก็เป็นแล้วผู้แทนราษฎร โดยอัตโนมัติ กวาทัวร์อาจจะจับได้ก็เห็นสมาชิกภาพในการ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนสมันี่ไปแล้ว แต่เหตุการณ์มันก็ไม่เกิดครับท่านประธาน แต่ไอ้ที่บอกว่าจะแบ่งเขตเรียง เบอร์แล้วมันจะไม่ตายนั้น กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานก็คงจะจำได้ -----

ที่สมุทรปราการ เรียงเบอร์ครบ คุณเองยังขาดคนกระทั่งปัจจุบันนี้ เรียงเบอร์ที่จังหวัดเพชรบุรี
 กำนันของที่ใกล้ศูนย์หายไปควย เอ็ม ๑๖ ก็เรียงเบอร์ครบ ไม่ใช้รวมเบอร์ เพราะฉะนั้นเหตุผล
 ต่าง ๆ ที่เราพูดมานี้ก็ระดมว่ามันอยู่ที่ความนึกคิดของนักการเมืองของแต่ละคนของพรรค
 การเมืองของแต่ละพรรค ซึ่งโคลาคคะ แนวลประโยชนทางการเมืองของคนนั้นมันจะให้
 ประโยชน์มันไหนจะเสียประโยชน์ โคมมีโคค่างถึงหลักเกณฑ์หลักการต่าง ๆ ที่เราไปปฏิบัติมา
 ในรัฐสภาแห่งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผมต้องขอกราบประทานโพหาสมาธิคุณวิเศษทั้งหลาย
 ที่โคมีหลักการลุ่มการที่กระผมกราบเรียนไปแล้ว ๓ ข้อเมื่อกี้ เดียวนี้เราเพิ่งใช้เพียง
 ๒ จังหวัดที่ดูทางมันก็จะไปดี ลักษณะการทำให้สถานการณ์มันก็จะไปดี แต่ยังไม่ทันไร
 X เลยเราเอาจังหวัดนครราชสีมาไปเปรียบเทียบแล้วว่ามันมี ๒ อำเภอกับ ๒ กิ่งอำเภอ
 มันมีไม่ว่าง พานประชาชนลงมองด้วยความเป็นธรรม ฝูงด้วยความสุจริตจริง ๆ ว่าจังหวัด
 นครราชสีมา สมมติว่าในปี ๒๕๑๐ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องลงสมัครรับเลือกตั้ง ๑๔ คน
 ในจำนวน ๑๔ คนนั้นแบ่งความรับผิดชอบในจำนวน ๒๒ อำเภอกับ ๒ กิ่ง คนหนึ่งมีถึง ๒ อำเภอ
 ครึ่งพันประชาชน เพราะมันรวมเบอร์มันรวมจังหวัด การหาเสียงถึงง่ายไม่ต้องไปเรียกทั้ง ๑๔ คน
 นรอกลับ อันนี้ฝ่ายพรรคชาติไทยเบอร์ ๑ คาโปสเตอร์ก็ถูกครบถ้วนประชาชน ไม่ต้องไปเรียงเบอร์
 ๑๔ คน ๑๔ คนนี้คาโปสเตอร์ ๑๔ เหา อย่างที่กระผมเคยกราบเรียนท่านประธานมาแล้วเมื่อคุณ
 วาระที่ ๑ ว่าการจัดการของกระทรวงมหาดไทยก็ง่าย การประชาสัมพันธ์ของกระทรวงมหาดไทย
 ก็ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนแก่ไปลงคะแนนเสียงก็ง่าย ไม่ต้องไปลากับทึ้งออกมา
 ยาวเป็นเมตร เพราะมันเลือกกันเป็นพรรค ซึ่งอุดมการณ์อันนี้ความคิดอันนี้เป็นของท่านวุฒิสมาชิก
 ฟันง้อยู่ในสภาแห่งนี้ด้วย กระผมก็เห็นท้วงการเลือกตั้งในวิถีการเลือกตั้งที่ทำให้สถานการณ์เมือง
 ดีหรือทำให้การปกครองในระบบประชาธิปไตยมันดีขึ้น กฎหมายรัฐธรรมนูญมันมีมันดีอยู่แล้ว
 เรายังไม่ได้มันได้ใช้เลยบอกว่ามันไม่ได้แล้ว เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ กระผมอยากจะกราบ
 เรียนว่าทางคนอาจะมีความคิดเห็นว่าวิถีการเลือกตั้งวันแรมวันโหวต ที่บอกว่าเขตเดียวคนเดียว
 เลือกโคเบอร์เดียวนี้เราก็มีอยู่ทั้งหลายจังหวัดมันก็ทำอยู่ แต่จะไปบอกว่ามันดีทั้งหมดทุกอย่างก็คง
 จะไม่ใช่ โอะจะบอกว่ามันไม่ดีก็คงจะไม่ถูก กระผมอยากจะยกตัวอย่างบางประชาชนที่กระผมเห็น
 X ค่ายกับ คอกเคออมร กระผมขอประทานโพหาที่ของเอียนาม เพราะกระผมมีความคิดเหมือนกัน
 ว่าอยากจะได้ลงสมัครแข่งขันกับหัวหน้าพรรคบางคนในกรุงเทพมหานครเหมือนกันที่ว่ามีบารมี
 มาก ๆ กระผมก็อยากจะได้ลงดูว่าวันแรมวันโหวตมันน่าจะทดลองเหมือนกัน กระผมถึงได้เห็นค่าย

X แต่ว่าวันแมนวันไหนที่ กระทบอยากจะทำกรรมาเรียนหาประชาชนนครชัย ถ้าด้วยตัวอย่างในต่างประเทศ จะยกในเห็น ถ้าอยู่แถวควีนส์ ในรัฐอยู่ในนิวยอร์คซิตี้นะครับ ประชากรของสหรัฐอเมริกา ๕ แสนคน คอสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน พื้นที่มันคิดเดี๋ยวละครับ คิดสำโพงในรัฐอีกในคน ๕ แสนคนทั้งได้ แด่ถาคคน ๕ แสนคนอยู่ในสหรัฐเท็กซัสหาประชาชนครับ ต้องขับรถ ๓ วัน ๓ คืนนะครับถึงจะไป เทียมประชากร ๕ แสนคนได้ นั่นคือวันแมนวันไหนครั้น ถ้าจะมองในประเทศไทยซึ่งมีอยู่ประมาณ ๕ ล้าน ๑๐ จังหวัดที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนเดียว ถ้าเราเอาวันแมนวันไหนต่ออย่างสมมติว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนแล้วลองมาเทียบกับเขตคูสิค ซึ่งมีประชากรประมาณ ๕ แสนคน เขตคูสิคนี้ จะ คงแบ่งออกเป็น ๓ เขตเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นการหาเสียงในเขตคูสิคก็หาสมาชิกครับ กระทบก็จะ สู้กับหัวหน้าพรรคบางพรรคได้ หานอาจจะเดินสู้กับกระทบไม่ไหว กระทบเดินได้เก่งกว่าเพราะ เขตมันเล็ก แต่ถ้าไปแข่งกันที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนก็เดินกันทั้งวันทั้งคืน เพราะมันขึ้นเขาลงห้วย

หาเสียงแล้วครับ จักไปสเคอร์เน้งกันแล้วครับ เคยพิมพ์รวมกัน ๓ เบอร์ ๓ คน เคยก็ตั้งกันเป็นเบอร์ละคน เคยก็เหลือ ๒ คน เคยก็เหลือ ๒ คน ~~๒~~ ๒ ต่อ ๒ ต่อ ๒ ต่อ ๒ วนวายไปหมดเลยตลอดระยะเวลา แล้วแตกความสามัคคีกันมาตั้งแตงยังไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พอเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้ามาแล้วก็ยังไม่เลิกสักทีอีก เมื่อตอนเลือกตั้งก็ยังมีมากระแทงกระแทงกันในพรรคการเมืองอีก ยิ่งไปกว่านั้นลูก เมีย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกตั้งก็ลอยทะเลาะกันไปคุยหัวคะแนนก็พลอยว่กกัน ยิ่งกันไปคุย ไม่ค่อยมีส่วนเกี่ยวข้องเลย เพราะกลัวว่าคนที่ตัวเองสนับสนุนนั้นมันจะได้เป็นอยู่แทนราษฎร เพราะฉะนั้นตั้งที่กระแอมรามเรียกกันว่า กระแอมคิดว่าวิธีการทั้ง ๕ วิธีที่กระแอมกรามเรียนทานประธานมาตั้งแต่วันเม้นวันไหวจ รวบรวมเบอร์ รวมเขตเรียงเบอร์ แบ่งเขตเรียงเบอร์ เราทำมาแล้ว แต่แบ่งเขตรวมเบอร์นั้นวิธีที่เรายังไม่ได้กระทำกัน เพราะฉะนั้นกระแอมก็ขอสงวนบัญชี แล้วกระแอมก็ไม่เห็นครับ ขอสงวนผู้ที่คิดว่าควรแบ่งเขตรวมเบอร์ ๕ วิธีว่าเหตุผลที่เราเคยคิดไว้ในรัฐธรรมนูญที่ใช้ในปัจจุบันนั้นมันจะได้สัมฤทธิ์ผลหรือไม่ ขอขอบคุนครันท่านประธาน

นายประจวบ ไชยสาส์น (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา
ที่เคารพ กระผม ประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กรรมการ
ท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา ๕๑ ที่กระผมได้ส่งงานไว้เกี่ยวกับเรื่องวิธีการแบ่งเขต
เลือกตั้งเป็นเขตละ ๑ คนนั้น ก็ผ่านพ้นการพิจารณาของรัฐสภาแห่งนี้ไปเรียบร้อยแล้วกระผม
ก็เคารพในมติ เพราะเราอยู่ในระบอบการปกครองประชาธิปไตยนั้น เมื่อเสียงข้างมากเอาเช่นนั้น
ก็มีความจำเป็นและเต็มใจที่จะยอมรับ แต่อย่างไรก็ตาม ท่านประธานครับ ในเมื่อเราแบ่งเขต
ออกเป็นเขตละ ๑ คนไม่ได้ เพราะว่ารัฐธรรมนูญนั้นอาจจะไม่ให้เกิดขึ้นในหัวใจของมนุษย์ ในช่วง
ระยะเวลา ๕๒ ปีที่แล้วแต่ แต่รัฐธรรมนูญหรือความจริงนั้น ความถูกต้องนั้นจะต้องอยู่ในขั้นแผ่นดินนี้
จะต้องสิ่งใดที่อยู่ในบ้านในเมืองนี้ ส่วนจะเกิดขึ้นอีกเมื่อใดนั้นกระผมก็คิดว่าแนวความคิดนั้นก็คงจะ
จุดขึ้นสักวันหนึ่งในบ้านในเมืองของเรา แต่ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเราจะเอาสิ่งที่ที่สุดไม่ได้
กระผมก็คิดว่าสาเหตุที่กระผมจะต้องส่งงานค่าแปรญัตติในมาตรา ๕๑ เกี่ยวกับเรื่องวิธีการลงคะแนนไว้
ก็เมื่อมีการแบ่งเขตคงที่ตามร่างเดิมไว้แล้ว พอมาถึงวิธีการลงคะแนน กระผมก็เชื่อว่าบุญบารมีของ
ท่านผู้แทนอันมากมายเหลือล้น กระผมได้กราบเรียนไว้ในวาระ ๑ แล้วกระผมก็เชื่อว่าคงจะชนะ
ด้วยบุญบารมี แต่อย่างไรก็ตามครับท่านประธาน แต่กระผมเชื่อในสิ่งที่กระผมคิดว่ากระผมส่งงาน
ค่าแปรญัตติไว้ ก็คือว่า ขณะนี้ลักษณะสังคมไทย คนไทยเรานั้นได้อยู่ในรูปแบบของตัวใครควมมี
มือใครยาวสาวได้สาวเอา ไม่มีการทำงานเป็นระบบ เป็นทีม จึงไม่ค่อยเกิดมีการร่วมมือกัน
อย่างแท้จริง ซึ่งมีผลกระทบตอประเทศชาติเป็นส่วนรวม ในขณะที่ด้วยกันเรากำลังนำเอาระบบต่าง ๆ
เข้ามาพัฒนา เพื่อใช้ในการปรับปรุงในเรื่องความสามารถ ในเรื่องความร่วมมือ ในเรื่องการทำงาน
เป็นกลุ่ม เป็นทีม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร ท่านประธานที่เคารพ ในวิธีการลงคะแนนเสียง
ก็เช่นเดียวกัน ถ้าเรามีคะแนนในการลงคะแนนเสียงไม่ได้เท่ากัน ไม่ได้เสมอภาคกันอย่างแท้จริงแล้ว
แต่ความเสมอภาคในลักษณะนี้ ก็มีความเสมอภาคในลักษณะที่ คือ ๑ จังหวัดใดที่มีผู้แทนราษฎร
๑ คนนั้น ก็มีความเสมอภาคประมาณ ๔ จังหวัด คือคนใน ๔ จังหวัดนั้นมีสิทธิเสมอภาคเท่ากัน
ถ้าเราจะดูว่าในแต่ละจังหวัดนั้นมีเขตเลือกตั้งทั่วประเทศนั้น ๑ คนนั้น มีกี่เขต ซึ่งตัวเลขนั้น

กระทบจะไม่ชอกช้ำ มี ๒ คนนั้น มีที่เขตก็นิ่งจะมีอยู่แค่นั้น เรายกบอกให้คนนี้แต่ละคนลงคะแนนได้
 ๑ คน ๑ คะแนนเสียง แต่เราได้ผู้แทนกรรมการมา ๒ คนบ้าง ๓ คนบ้าง เพื่อความสะดวกทั้งที่
 เพื่อนกรรมการก็ไปรายนไปแล้ว ท่านประธานครับ กระทบคิดว่าเรื่องที่สำคัญที่สุดก็คือ เรื่องระบบ
 พรรคการเมือง ระบบพรรคการเมืองของเราเนี่ยจะได้รับการปรับปรุง พัฒนามามากแล้ว แต่เรา
 ก็ได้เพิกเฉย พยายามที่จะสร้างระบบซึ่งเป็นของเทียม ไม่ใช่ของแท้ขึ้นมา พยายามที่จะสกัดกั้น
 ความเจริญเติบโต การทำงานเป็นทีม การทำงานเป็นกลุ่มเป็นก้อน จึงทำให้พรรคการเมืองเรา
 ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร กระทบเชื่อในวิจาร์ญาของท่านวุฒิสภา ซึ่งเราก็ถือว่าท่านเป็นตัวแทน
 ของปวงชนชาวไทยเช่นเดียวกัน แล้วกระทบเชื่อว่ามากกว่าร้อยละ ๕๕ เปอร์เซ็นต์นั้น ท่านวุฒิสภา
 ทั้งหลายนั้นเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ มีวิจาร์ญาสูง ประกอบด้วยคุณความรู้ รอบรู้ต่าง ๆ นานา ในสาขา
 วิชาการต่าง ๆ ซึ่งมาเป็นสภาที่เจียง มาเป็นสภาสูง ซึ่งเราเรียกกันนั้น คอยถ่วงถ่วงสิ่งที่เป็นเรื่อง
 เป็นหลักการ แล้วท่านก็ได้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นมา บ้านเมืองของเราเนี่ยควรจะเข้ามาสู่ระบบ
 การทำงาน เป็นรูปแบบของพรรค -----

ในคนรู้จักทำงานร่วมกัน ซึ่งเขาเรียกว่าวงจรรวมภาพอะไรที่เขาเข้ามาใช้ ถ้าแปลเป็นภาษาไทย
แค่เราขณะนั้นกำลังโดนโดนนั้นตัวใครตัวมัน เพราะว่ามีมาตรา ๕๕ นั้นระบุไว้ชัดเจนว่าจะต้อง
ส่งเป็นพิมพ์ นึกถึงเลยไม่ได้ครับ แต่ว่าส่งเป็นพิมพ์แล้วก๊อปปี้กันไปลงสมัครรับเลือกตั้ง เวลา
ลงคะแนนนั้นตัวใครตัวมัน ต่างคนต่างไป นั่นถ้ามองดูให้ลึกขึ้นคือสิ่งที่ก่อให้เกิดความแตกแยก
ความสามัคคีตั้งแต่แรกแล้ว ทว่าเพราะหน้าที่เคารพครับ เราจะต้องไปคนร่วมกัน โดยพฤกษกรรมนั้น
ทำให้คนถึงของอยู่บ้านหลังเดียวกันมาก ๆ เพราะคนรู้จักกัน ในขณะที่เดียวกันในระบอบ
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเราก็ควรจะให้คนลงคะแนนเสียงในลักษณะที่เป็นกลุ่ม แล้วคนที่ไม่
หาเสียงสมัครรับเลือกตั้งนั้นก็เสียสละรวมกันในการหาเสียง ในการที่จะหาความนิยม
ซึ่งการสนับสนุนจากผู้ใช้สิทธิ ฉะนั้นกระแสมติที่ว่าถึงแม้ว่าเราจะไม่โหวตให้สัก แต่กระแสมติที่ว่า
การลงคะแนนเสียงในระบอบที่เรียกว่าเป็นรวมเบอร์นั้น หรือเป็นคนนั้น น่าจะสอดคล้องของกันกับ
เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๕๕ กระแสมติที่ว่าถ้าจะนับมาตรา ๕๖
กลับไปที่บทเฉพาะกาลซึ่งเขียนไว้ก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะสิ้นสุดเฉพาะกาลลงนั้น เป็นข้อยกเว้น
แต่หลักการนั้นของการรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เน้นหนักในเรื่ององค์กรมากกว่าตัวบุคคล ซึ่งทุกมาตร
านั้นสอดคล้องของกันหมด แต่ว่าเนื่องจากความไม่พร้อม ทางร่างรัฐธรรมนูญจึงเขียนไว้ใน
บทเฉพาะกาลเป็นการชั่วคราว คือใช้มาในปี ๒๕๒๖ และ ๒๕๒๖ จริง ๆ แล้วการเลือกตั้ง
ในทุกรัฐการ ๒๕๒๖ ที่บ้านเวลานั้นน่าจะเอาแบบมาใช้ แต่เนื่องจากมีวิกฤติการณ์ทางการเมือง
จึงต้องการหยุดสภาก่อนหมดเฉพาะกาลจะสิ้นสุดลง แต่ขณะนี้เราก็มีเอาเฉพาะกาลเป็นข้อยกเว้น
นั้นก็ยังมีร่างในหลักการนั้น กระแสมติที่ว่าจะไม่ถูกของตามหลักการหรือเจตนารมณ์ของ
รัฐธรรมนูญทั้งฉบับ มาตรา ๕๕ นั้นเขียนไว้ชัดเจนชัดเจนครับ ทว่าเพราะฉะนั้น นอกต้องส่งเป็นคณะ
ของส่งเป็นพิมพ์ แต่พอมาถึงมาตรา ๕๖ ที่เรากำลึงพูด หรือมาตรา ๕ ที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๖ นี้
กลับไม่บอกว่าเป็นพิมพ์ แล้วลงคะแนนนั้นต่างคนต่างลงแล้วกัน ซึ่งกระแสมติที่ว่าจะไม่อีกที่วัน
ก็เหมือน ก็ ทว่าเพราะหน้าที่เคารพ กระแสมติที่ว่าเหตุผลอธิบายให้ตัวเองไม่ได้ มันมีเหตุผลอย่างไร
กระแสมติว่าจะเป็นคนที่ไม่ค่อยพยายามยอมรับคำอธิบายความจริงก็อาจจะเป็นไปได้ กระแสมติของทุกหรือ
ขอมกรเท่า หรือเชื่อในสิ่งดีนั้นเป็นจริง ดังนั้นจะไม่จริงที่สุด สิ่งดีจริงที่สุดนั้นกระแสมติที่ว่าคือ
เรื่องการเมืองเขต แล้วทุกคนนั้นมีสิทธิเท่าเทียมกัน คือลงคะแนน ๑ คน ทว่าเพราะหน้าที่เคารพครับ
เนื่องจากการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นไม่ใช่วิถีธรรมของไทยนะครับ วิถีธรรมของไทย
นั้นเราปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นเวลาเกือบ ๖๐๐ - ๗๐๐ ปี แล้วเราก็กึ่งมี

เปลี่ยนแปลงการปกครองมาสู่ระบอบประชาธิปไตยซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นในเมืองนี้มาเป็น
 X การปกครองระบอบประชาธิปไตย เพิ่ง ^{เมื่อปี ๑๙๓๒} ^{ถึงปี ๑๙๓๒} ^{ถึงปี ๑๙๓๒} เราทำไม่ปฏิเสธเลยว่า เราเอา
 วัฒนธรรมตะวันตกหรือวัฒนธรรมคนไหนมาใช้ ในเมื่อเราเอาวัฒนธรรมคนไหนมาใช้ซึ่งถือว่าเป็น
 เป็นสากล ทำไมเราไม่ยอมรับสิ่งที่เป็นสากล เราศึกษาและพัฒนาปรับปรุงมาเป็นระบบของเรา
 คุ้มทานประธาน แต่ในขณะเดียวกันระบอบของประธานกราบเรียนว่า ระบบการปกครองนั้นมี
 ความสัมพันธ์โดยตรงกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเช่นเดียวกัน ถ้ามันเราทะนงออกไปว่า
 เราจะปกครองของเราอย่างนี้ ก็โคตรรับ ต่อไปเขาไม่มีใครมาค้าขายด้วย ต่อไปไม่มีใครมา
 คมนหาสมาคมด้วย อะไรจะเกิดขึ้นในมานในเมืองของเรา เพราะว่าเราปกครองไม่เหมือน
 บ้านเหมือนเมืองเขา เรามองกว่าเราจะปกครองแบบไทย ๆ ก็โคตรรับ แต่ว่าทุกวันนี้สังคม
 ประเทศนั้นไม่ได้ยุติโคตรเดียว เราต้องคบหาสมาคมกับประเทอื่นเขา ถ้าไม่เราจึงไม่มีการ
 ปฏิวัติรัฐประหารตามมานั้น กระผมก็เชื่อในวิจารณ์ญาของคานตู่ผู้อำนวยการตั้งหลายว่า ถ้าเรา
 X ทำการปฏิวัติรัฐประหารแล้วนั้น ไม่มีใครมาค้าสมาคมด้วย เพราะทั่วโลกขณะนี้เขาเปลี่ยนแปลง
 การปกครองไปสู่ระบอบสากล ในเมื่อเราจะต้องพัฒนาไปสู่ระบอบสากลนั้น เราทำไม่จึงไม่เอา
 ระบบซึ่งเขายอมรับกันมา มันจะนำไปสู่การรวมมือกันระหว่างประเทศด้วย -----

ร. ๓/๒๕๒๔ (ส.)

ชนิภา ๑๗/๑

ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเองเคยพูดมาหลายครั้งหลายหนแล้วว่า ขณะนี้เรากำลังสูญเสียเอกราชทางเศรษฐกิจ ซึ่งต้องขอกราบขอพระคุณท่านผู้อาวุโส ซึ่งมีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ในบ้านในเมืองนี้มาช่วยคอบคอบในจุดนี้ กระผมเคยอภิปรายในคราวไม่ว่างใจว่า ขณะนี้เรากำลังสูญเสียเอกราชทางเศรษฐกิจ ซึ่งท่านก็โคม่าว่าคอบคอบใหม่คอบคอบไปอีกว่า ขณะนี้เรากำลังถูกควบคุมโดยต่างประเทศ ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านไม่ละครับ เราต้องมองให้คอบคอบลึกซึ้งกว่า ขณะนี้ในกำลังจะมีการพยายามโดยอิทธิพลระหว่างประเทศ เพราะเนื่องจากนี่สินต่างประเทศเรามาถูกขายเหลือเกินขณะนี้ เราจะนำไปสู่การควบคุมการปกครอง ให้มีการปกครองในระบอบเผด็จการโดยรัฐสภา ฉะนั้นนั่นคือเหตุครับท่านประธาน ซึ่งจะนำไปสู่ผล ถ้าเราไม่พยายามที่จะใช้ระบบสากลแล้วแน่นอนที่สุดครับ ผลจะต้องเกิดเช่นนั้นแน่ กระผมจึงเชื่อว่าถ้ารัฐบาลเร่งและแก้ไขในภาวะที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรา ๕๑ นั้น จะนำไปสู่การพัฒนาระบบพรรคการเมืองที่เข้มแข็งแล้วเราจะปราศจากการควบคุม คือเราจะมีเอกราชทางการเมือง ไร้การควบคุมจากต่างประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นมาแล้วในประเทศที่เป็นหนี้เป็นสินล้นพ้นตัว ไม่ว่าประเทศไหนจะยกหัวอย่างก็แล้วแต่ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมไม่อยากจะให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในบ้านในเมืองของเราอีก ขณะนี้เราต้องยอมรับว่าเรากำลังสูญเสียเอกราชทางเศรษฐกิจ เราอย่าสูญเสียเอกราชทางการเมืองอีกเลย ขออวยคุณท่านประธานครับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำดับ)

ท่านประธานที่เคารพ กระผม พินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง พรรคกิจสังคม กรรมาธิการเดิมกระผมไม่ติดใจในประเด็นที่ไคส่งวนไว้ เพราะเหตุว่าในที่ประชุมคณะกรรมาธิการนั้น ไคพิจารณาว่าจะไปแก้ปัญหาคือหรือไม่ กระผมมีความเห็นว่าควรไปแก้ปัญหาคือไค จึงไคส่งวนคำแปรญัตตินี้ กระผมอยากขอจะประสานอนุญาตท่านประธานสักนิดหนึ่งว่า ไคมีสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านพูดกล่าวถึงเสมอถึงว่าพรรคการเมืองและผู้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้เห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัว ซึ่งกระผมผู้หนึ่งไคเป็นผู้ลงนามไคเสนอนี้ มีใจเฉพาะพรรคกิจสังคมพรรคเดียว หากแต่ว่าเป็นพรรคชาติประชาธิปไตย พรรคประชากรไทย พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย และพรรคก้าวหน้ารวม ๑๖๔ นายละครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพไคร่วมเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ การที่ผู้มีเกียรติ ถ้ากระผมไม่ไคผู้คนแล้วก็จะหาว่าพรรคกิจสังคมนี้เห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัวเอง เหตุที่เรไคเสนอแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ก็เพราะเหตุว่าวิธีการเลือกตั้ง วิธีการเลือกตั้งเท่านั้น ที่จะเลือกผู้นำของประเทศผู้นำเข้าไปบริหารประเทศ เพราะฉะนั้นในการที่แก้ไขวิธีการเลือกตั้ง การแบ่งเขตการเลือกตั้ง ตามที่ไคขอแก้ไขนี้เป็นวิธีทางเดียวเท่านั้น ที่จะทำให้ความสะอาดกับประชาชน

คั้งหลักการและเหตุผลที่ผ่านหัวหน้าพรรคของกรมไคกราบเรียนคือที่ประชุมแล้ว กรมเสียใจเหลือเกิน
ที่บางคนคิดไปว่าการที่เสนอกฎหมายฉบับนี้ แก่ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เป็นการเห็นแก่ตัว เป็นการใจแคบ
ซึ่งกรมชอกกราบเรียนว่าหลายประเด็นที่เราลิจพิจารณาถกกัน แต่เวลานั้นยังไม่ถึงครับท่านครับ
เวลานั้นยังไม่ถึง พรรคกิจสังคมจึงได้เสนอเพียงอย่างเดียว แต่ถ้าเวลาใดมีการศึกษาดี
มีความเจริญก้าวหน้าไปถึงขณะนั้นแล้ว เราคิดว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เราได้ร่วมคิดว่าน่าจะเป็น
ประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์นั้น กรมคิดว่าพรรคกิจสังคมคงจะเป็นแกนนำที่จะร่วมแก้ไข
รัฐธรรมนูญนี้อีกต่อไป สำหรับประเด็นที่กรมไคกราบเรียนมานี้ กรมจึงชอกกราบเรียน
ท่านผู้มีเกียรติไคทราบ ว่า พรรคกิจสังคมไม่ได้เห็นแก่ตัว แต่ว่าทุกพรรคครับ เห็นด้วย
ที่จะแก้ไขเพื่อประชาธิปไตยและเพื่อที่จะได้นำนี่ที่บริหารประเทศ สำหรับประเด็นที่กรมไคขอ
สงวนคำแปรญัติไว้ ไม่ศิกใจครับท่านประธาน ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ถ้าไม่มีท่านผู้ใดอภิปราย ผมจะไล่ขอมติจากที่ประชุม
เชิงตอกเขมือวรวรตน์

นายอนุวรรตน์ วิเศษมงคล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผมใคร่จะขอหารือกับท่านประธานนิคมหนึ่งนะครับ ในเรื่องการลงมตินี้ครับ ครั้งที่แล้วนี้
การลงมตินี้ ท่านประธานถามความเห็นของที่ประชุมตามผู้ปฏิบัติแต่ละคน ๆ กระผม
อยากจะให้ท่านประธานถามมติที่ประชุมในลักษณะที่เคยปฏิบัติมาในสภาแห่งนี้ คือถามว่า
ผู้ที่ลงมตินั้นก็จะเอาความร่างของกรรมาธิการ หรือว่าให้มีการแก้ไข ถ้าหากว่า
คงความร่างกรรมาธิการ การแก้ไขก็ไม่เกิดขึ้น แต่ถ้าหากว่ามีมีการแก้ไขขณะ ก็จะนำมาพูดกันว่า
จะแก้ไขวิธีไหนะครับ คือแทนที่จะแยกออกเป็นวิธีของลูกหวด รุ่งแสง แล้วก็ของกระผม
ของใครคือใครอะไร เรียงกันไปตามลำดับอย่างนั้นะครับ กระผมหรือท่านประธานะครับว่า
ท่านประธานจะเห็นด้วยหรือไม่

ประธานรัฐสภา : ขอบพระคุณครับ คอกเขมือวรวรตน์ ครับ แต่เข้าใจว่า
เท่าที่เรากลงมติไปก็เรียบร้อยแล้ว แล้วจะใคร่รู้ว่าแต่ละประเด็นเรามีเสียงสนับสนุนเท่าไร
แล้วก็กันไปถามข้อบังคับ ข้อ ๖๐ สำหรับมาทราบนี้คงไม่มีประเด็นที่จะลงมติมากมาย จะมีอยู่ที่ว่า
ประเด็นที่ว่า จะเห็นด้วยตามที่กรรมาธิการแก้ไข หรือว่าจะเห็นด้วยตั้งที่ท่านกรรมาธิการ
ฝ่ายข้างน้อยได้ขอสงวนคำแปรไว้ ถ้าแก้ก็คงเรียบร้อยแล้ว ผมจะขอมติจากที่ประชุมครับ
ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า ที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของร่างที่กรรมาธิการแก้ไขหรือไม่
ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๒๘๐ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับคำแปรญัติของกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อย
โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๘๒ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกเห็นด้วยกับร่างของที่กรรมาธิการแก้ไข ๒๘๐ ท่าน
เห็นด้วยกับกรรมาธิการ เสียงข้างน้อย ๘๒ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นด้วยกับที่กรรมาธิการแก้ไข
ต่อไปครับ ท่านเลขาธิการครับ

นางสาวบังอร อิมโอชา (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๖ คณะกรรมาธิการ
 เพิ่มขึ้นใหม่ มีกรรมาธิการสงวนความเห็น

ประธานรัฐสภา : กรรมาธิการที่สงวนความเห็น ออกเตอร์มร วิชาสิทธิ์
 และคุณมาตุค บุนนาค เชิญออกเตอร์มร ศรีวัชร เวียงหนานประธานครับ

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 ผมขอประทานอนุญาตชี้แจงเหตุผลที่กรรมาธิการได้เพิ่มมาตรา ๖ ขึ้นมา บทบัญญัติในมาตรา ๖ นี้
 เป็นบทที่จะพูดกันง่าย ๆ ก็เกือบเรียกว่าเป็นบทเฉพาะกาล เพราะกรรมาธิการได้พิจารณา
 ด้วยความรอบคอบแล้วเห็นว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งดำเนินการมาตามลำดับนั้นดูน่าจะออกใช้
 แล้วประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว มีผลใช้บังคับเรียบร้อยแล้วนั้นจะดำเนินการต่อไปนั้น
 ก็ยังมีใ้ใจจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายเลือกตั้ง ซึ่งเพราะกฎหมายเลือกตั้งในปัจจุบัน
 อยู่ในลักษณะที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญในปัจจุบัน การจะดำเนินการแก้ไขกฎหมายเลือกตั้ง
 ย่อมจะกินเวลาพอสมควร เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงมีความเห็นว่าควรจะใช้บทบัญญัติ
 ที่แก้ไขรัฐธรรมนูญในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่จะมีขึ้นภายหลังจากวันใช้รัฐธรรมนูญนี้
 และถ้าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนการเลือกตั้งทั่วไป
 ครั้งแรกตามวาระหนึ่ง ในดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 พุทธศักราช ๒๕๒๐ กรณีใคร่ขอประธานทราวยืนยันชี้แจงเพียงเท่านี้ครับผม

นายฉม วัชราสิทธิ์ (กรรมาธิการ) กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
ขอแปรญัตติไว้ ณ เพราะมีความรู้สึก ๒ ประการครับ

ประการที่ ๑ คือในการที่ประชุมของกรรมาธิการนั้นนะ รู้สึกว่าพอถึงตอนท้ายนี้
ออกจะรวบรัดไปหน่อย อาจจะไม่ค่อยได้ความรอบคอบ อันนี้กระผมขออภัย เพราะว่าเรารีบจริง ๆ นะครับ
ท่านคงไม่ว่ากระผมนะครับ

ประการที่ ๒ ก็คือว่าในข้อความของมาตรา ๖ ที่ขอแก้ไขมีเพิ่มเติมใหม่ใน ๒
บรรทัดแรกคือ วรกรแรกนั้นก็เห็นตรงกับว่าพบผู้ถือหุ้นนี้ไปใช้ตั้งแต่การเลือกตั้งทั่วไป
ครั้งต่อไปนะครับ ที่ในตรงนั้นก็ถือว่าในเรื่องของการเลือกตั้งซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในระหว่างนี้
ถึงช่วงเวลาที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปนะครับ ตามที่กรรมาธิการฝ่ายข้างนอกขอเสนอขึ้นนี้ ขอเสนอว่า
โดยเมื่อเห็นสมควรว่าดำรงทั่วทั้งไหนก็กว้างขpanseของจังหวัดไหนก็กว้างขึ้นมาจึงต้องไปเลือก
แบบพวงใหญ่ คือเลือกรวมทั้งเขตจังหวัด ไหวจังหวักนั้นจะเลือกที่ไหนอย่างไรก็ตามนะครับ
เป็นอย่างนั้น สิ่งที่กระผมขอเสนอขอสงวนไว้ก็คือ ด้วยความเห็นใจผู้สมัครและด้วยความเห็นใจ
ผู้ที่จัดการสมัครนะครับ ก็อยากจะเน้นแต่เพียงว่า ถ้าหากมาจากเขตเล็กก็เลือกเฉพาะเขตเล็ก
ถ้าหากมาจากเขต ๓ ตำแหน่งมีวางที่เขต ๓ ก็ไปสมัคร เฉพาะเขต ๓ คือไม่ต้องเลือกตั้งทั้งจังหวัด
ก็มีความจำเป็นความสะดวกแก่ทางทั้งหลายอยู่แล้ว อันนี้ก็เป็นประเด็นหลักในสาระสำคัญ แต่ถ้ามอง
มองอย่างคนคิดถนัดมันก็จะไครายละเอียดเริ่มขึ้นไปอีก เช่น สมมติว่ากระผมอยู่ยาวนานว่า มี ส.ส.
กม. อยู่ ๓ คน คนหนึ่งขออภัย คือเป็นตัวเลขสมัครคนละหนึ่งเกิดขาดหายไปของเลือกตั้งของ
ในยาวนานที่กระผมก็เป็นพลเมือง ๑ คนในจำนวน ๕ แสนคน ถูกใหม่ครับ ประมาณ ๔ แสน ๕ หมื่น
ก็ประมาณเสียว่า ๕ แสนคนนะครับ แค่ออกไปนั้นเจ้านะครับ กระผมก็ใส่คะแนน กระผมก็มีหุ้น ๓ หุ้น
อยู่ภายใน ๕ แสนนั้น แค่ออกเวลาเกิดตายไปหรือหายไปไม่กระผมจะต้องไปשרุนของกระผม
กับคนที่เขาคืน ใจความไม่เสมอกัน ไม่เสมอภาคกันในระหว่างสมาชิกอะไรส่วนเสียงของที่เรา
มีหุ้นอยู่นั้นก็หายไป มันก็ลดคนลงไป นี่หมายความว่า คิดอย่างละเอียดนะครับ แกรกระผมก็ท้วงอย่าง
กึ่งๆ เหนือๆ มันอาจจะไม่เหมาะ ถ้าคิดต่างจังหวัดก็มีเขต ๒ เขต ๒ แทน ๓ คนนี้จัดเจนนะครับ
คือแทนที่เขตละ ๓ คน ๒ เขตนี้ แทนทั้งจังหวัดซึ่งมีอยู่แล้ว ๑ ใน ๓ นี้จะต้องมาเพิ่มส่วนของตัว
ขึ้นไปอีกก็ครับ มันมีข้อคิดแบบนี้ แต่อย่างไรก็ตามโดยหลักการจริง ๆ นั้น มีที่หน้าก็คือว่า
เรื่องอะไรที่ทางทั้งหลายจะต้องไปหาเสียงร่วมกับทั้งจังหวัดใหม่ต้องลำบากด้วยกัน
ทุกฝ่ายครับ กระผมขอเรียนเท่านั้นครับ

ประธานรัฐสภา คุณารุทศรัย ใจญิตร

นายมาตุลี พูนภาค (กรรมาธิการ) ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออิปราชญ์

สนับสนุนกรรมาธิการคอกเตอร์ฉร รัชกาลสัถย ท่านประธาน ความจริงนั้น ในที่ประชุมคณะกรรมการ
กระผมอยากงกระวญ เว้นให้ทราบทวักันว่า แพทักด้วยคะแนนเสียง เล็กเขยเพานเหว้าจะโงบ
เฉพาะกาลห่านองนี้หรือไม จากบทเฉพาะกาลที่โกลใเสเอาไว้นั้นที่คณะกรรมการโคเขียนขึ้นไว้นั้น
กรรมาธิการคอกเตอร์ฉร โคกริปรายชัคแล้วว่า ฉานักการ เลือกลงชขมฉนในระหวานั้นศรับ
ก็โให้เลือกลงทวงใหญ่ซึ่งนางจะไมถูกลง แต่เหตุยสที่คณะกรรมการชางมากและเจาหน้าของ
กระหววงมหาคไทยัดแจงความจริงมีอีก ๒ ประการ คือ

ประการแรกที่ทานประธานกรรมาธิการโคกล่าวว่าจะเป็นการชากล้ามากในกรณี
ญหมายเลือกลง เพราะเหตุว่าญหมายเลือกลงโให้เป็นลักษณะของการ เลือกลงรวมเขต กระผม
คิดว้าไมยากเขยประการโค เพราะไมมีความจำเป็นที่จะต้องแกไขญหมายเลือกลงในที่ที่ชขมฉน
ฉานากว้ามีกรณโเคียวว้าช้นเราก้อาจจะแกเฉพาะบทเฉพาะกาลว้าจะไมมีการ เลือกลงแบ่งเขต
หรือฉานากว้าเป็นกรฉีบศวน ในกรณีนี้รัฐสภาบิคสมัยประชม เราก้ออาจจะโพรพรากถ่านโคโค
เพราะเป็นเรื่อที่เกี่ยวข้องกับความสงบ เรียบรอยและความมั่นคงแห่งชาติ

ประการที่ ๒ คณะกรรมาธิการชางมากโคกล่าวว้า กล่าวจะสนับสนุน ส.ส. ที่โครับ
การ เลือกลงชขมเป็น ส.ส. สิทธิไมเพาแต่ชขมกัน เพราะทานอ้างว้าจากการ เลือกลงชขมศกครั้ง
ที่ชานมา การรัฐชรรมญญที่หลังจากปี ๒๕๖๒ นั้นเป็นการ เลือกลงรวมเขตหังฉน กระผมคิดว้าไมมี
บัญญัติประการโค เพราะเหตุว่าฉานากว้าแจ้งแล้ว ส.ส. ที่โครับการ เลือกลงชขมแมรวมเขตนั้น
โคยแต่ที่จริงนั้นทาน เป็นชขมของชขมศกคยไปหรือชขมศกออกจากเขตเล็กทานเอง บัญฉาน โคมีบัญญัติ
ชขมของประการโคเกี่ยวกับสถานภาพของสมาชิกสภาชชพแหรานญวั้นจะโครับ เลือกลงชขม

ประการที่สามหนึ่ง เป็นประเด็นที่ ๑ เป็นประเด็นที่เจาหน้าที่กระหววงมหาคโให้อ้างว้า
ไมสะดวกในการจัดการ เทรียบการ เลือกลง แต่ที่จริงแล้วบัญญัติไมยากเขยประการโค เพราะเหตุว้า
ฉานานโให้ชกการและวิธีการคอกศนประภาศระเนียบชขมฉนที่โคโชอยู่ในการ เลือกลงใหญ่ทว้าไปเมือปี
๒๕๖๒ แล้วก็จะโคบายและไมอับชน ทานสมาชิกที่เคารพศรับ ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอโให้โปรด
สังเกทว้าจากผลกรการและเหตุยสที่พวกเขาโคสนับสนุนว้ารัฐชรรมญญบิควัคว้ามีด้วยคะแนนเสียง
ฉันทวนกันที่ฉกการที่แกไขมาตรา ๔๐, ๔๑ และเพิ่มมาตรา ๔๐ ทวิ และเหตุยสที่เพื่อจะโคกำหนด
วิธีกรการ เลือกลงโใหม่ใหญ่คอกองชวักว้าเป็นชชรรม เพราะเหตุว้าการ เลือกลงแมรวมเขตที่จริงหวัค
โคยออกเสียง เป็นคณความบัญญัติหรือที่เรียวทว้าใหญ่ฉน เป็นการ บิคเจตนากรณของชขมชใช้สิทธิ เลือกลง
เราก้อจะคะแนนกันด้วยคะแนนทวนตน

นั้นก็หมายความว่ายังไม่ให้ใช้ข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้ ถ้าเป็นอย่างนี้แล้ว มันอาจจะเป็น
 การสร้างประเพณีขึ้นมาใหม่ ว่าต่อไปถ้าหากรัฐสภาหรือสภาโศภภาพหนึ่งรับหลักการของ
 ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดไปแล้ว กรมวิชาการหรือว่าผู้หนึ่งผู้ใดอาจจะไปแปรผู้คดีเพิ่มข้อความ
 เป็นอีกมาตราหนึ่งว่า ข้อความทั้งหมดฉบับนี้ให้ใช้บางมาตรา อีกบางมาตรายังไม่ให้ใช้ ก็จะทำให้
 องค์ประกอบของกฎหมายจะออกมาฉีกฉีกการ เพราะฉะนั้นกระผมขอตั้งข้อสังเกตเป็นประการที่ ๑
 ว่าข้อความดังกล่าวนี้ น่าจะจัดคือหลักการ และเจตนารมณ์ของสมาชิกสภาที่ได้รับหลักการ ไป
 ประการที่ ๒ กระผมอ่านมาตรา ๖ ตามข้อความที่กรมวิชาการเพิ่มเติมแล้วเห็นว่า
 เป็นเรื่องที่ขอบกล ติลลิก กระผมมีความรู้สึกเป็นส่วนตัว ไม่แน่ใจว่าข้อความดังกล่าวนี้ถูกต้อง
 ตามหลักนิติศาสตร์หรือไม่ เพียงใด ท่านประธานครับ ดังที่กระผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า ปกติ
 กฎหมายทั่วไปนั้นก็ประกาศใช้ภายหลังจากเมื่อมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา และ
 X ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ในมาตรา ๒ ก็ได้ระบุเอาไว้ชัดเจนว่า รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้
 บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป หมายความว่าทั้งร่างนี้แหละครับ
 ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป-----

คืออะไร คือการที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ และมีกรเพิ่มเติม
 มาตรา ๕๐ ทวิ ก็จะต้องเอาข้อความที่เราแก้ไขนี้เข้าไปสวมไว้ในข้อความเดิมของรัฐธรรมนูญ
 ที่ได้ถูกยกเลิกไป แทนที่ประธานครึ้ม ในมาตรา ๖ พรรคสอง ป็นะครึ้มเขียนเอาไว้ว่า
 "การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรก
 ตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑"
 มันหมายความว่าอะไรครึ้ม หมายความว่าไอ้หยักเล็กออกไปแล้วมันอย่าเพิ่งยก ถ้ามีการเลือกตั้งซ่อม
 ละก็ให้ใช้ได้ กระผมสับสนครึ้ม มาตรา ๒ บอกว่ายกเลิกไปแล้วให้เอาข้อความใหม่เข้าไปใช้
 แต่ในมาตรา ๖ พรรคสอง บอกว่าถ้ามีการเลือกตั้งซ่อม อย่าเพิ่งยกออก เอาไอ้หยักออกนะ
 มันยังใช้ใหม่อีก มันอย่างไรกันครับมันจริง ๆ นะครึ้ม ถ้าเจตนากรมสองกรรมาธิการต้องการที่จะ
 ให้มีการบังคับใช้ เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปแล้วละก็ มันก็จะเขียนเอาไว้ในมาตรา ๒ คือ
 รัฐธรรมนูญให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่ถ้ามีการ
 เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนการเลือกตั้งทั่วไป ให้ใช้บังคับเมื่อ
 มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่จะมีขึ้นภายในห้าวันนับแต่วันนี้ รัฐธรรมนูญนี้ กระผมว่าข้อความในวรรคสอง
 ที่เราจะใช้บางส่วน และไม่ใช่บางส่วนนั้นน่าจะไปรวมกันเอาไว้ในมาตรา ๒ มากกว่า เพราะฉะนั้น
 การที่กรรมาธิการได้เพิ่มเติมข้อความในวรรคสองของมาตรา ๖ นี้ กระผมว่าไม่สามารถจะอธิบายได้
 อย่างแน่นอนครึ้ม ไม่อยากในรัฐสภาแห่งนี้ได้ถูกตำหนิบ่อยครั้งว่าเราใช้เสียงข้างมากลากไป
 กระผมขอกราบเรียนนะครึ้มว่า ในมาตรา ๖ นี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับวิธีการเลือกตั้ง ไม่ใช่เรื่องของ
 การที่จะมีกี่คณะและแปรการใดทั้งสิ้น แต่กระผมอยากจะให้รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นแม่แบบบทบัญญัติอันสูงสุด
 ที่จะบังคับใช้ ให้มีลักษณะออกไปอย่างถูกต้องตามหลักนิติศาสตร์ เพราะฉะนั้นกระผมจึงอยากที่จะขอ
 ประทานกราบเรียนกรรมาธิการครึ้ม โปรดชี้แจงว่าข้อความอย่างนั้นมันขัดกันหรือไม่ แล้วเราจะ
 มีหนทางแก้ไขอย่างไรบ้าง ขอขอบพระคุณครึ้ม

นายสมศักดิ์ สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพฯหนคร)

ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมศักดิ์ สุนทรเวช ประชากรไทย กรุงเทพฯหนคร กระผมอยากที่จะ
 ขออนุญาตท่านที่คอยแทนคณะกรรมาธิการในฐานะสมาชิกผู้รวมอยู่ในรัฐสภาแห่งนี้ว่า สิ่งที่
 คณะกรรมาธิการได้ทำมาไม่ใช่ของแปลกประหลาดอะไรเลยครึ้ม

ประการแรก อาจจะเรียกว่า บทเฉพาะกาลนั้นเขาไม่เอาไปเขียนสอดไว้
 ในมาตราไหนหรือกรับ บทเฉพาะกาลจะคงอยู่เป็นมาตราเฉพาะทางหากหลาย ๆ รัฐธรรมนูญ
 ฉบับที่ใช้กันมาชั้นปีที่ ๙ นั้นแล้วละครับ เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด รัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่างมาแล้วก็ประกาศใช้
 เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๑๑ เมื่อประกาศใช้แล้วมีบทเฉพาะกานะครับ วิธีการเลือกตั้งที่เรา
 ได้ใช้กันอยู่เวลานี้ละครับ คือที่เรียกกันว่ารวมเขตเบอร์เดียวนี้ได้เขียนไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑ ครับ
 แล้วเขียนไว้แล้วก็ไม่ได้มา ๔ ปีละครับ มาเลิกใช้ตั้งจากวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๒๖ เพราะฉะนั้น
 เมื่อเวลาที่เรานำเรื่องนี้คณะกรรมาธิการก็คงจะได้เห็นได้ว่า ความรู้งึ่พ้นเท่าที่อาจจะมีคน
 วิพากษ์วิจารณ์ได้ว่า ประกาศแล้วใช้ไม่ได้ เพราะว่ากฎหมายเลือกตั้งมันยังไม่ได้แก้ไข กรรมาธิการ
 ก็คงจะได้เห็นแล้ววาระที่วาระเวลาที่กฎหมายจะแก้ไขนั้นมันเป็นไปได้ เพราะมีคว
 ยาวเนี้ยบอยู่อีกตั้ง ๑๐ กว่าวาระ เพราะฉะนั้นวิธีที่ง่ายที่สุดก็คือว่า เขียนบทเฉพาะกาล
 ใส่เอาไว้เสีย เรื่องบทเฉพาะกาลนั้นไม่เคยมีรัฐธรรมนูญไหนเขียนห้ามไว้เลยว่่า ทำกฎหมายแล้ว
 ห้ามมีบทเฉพาะกาล ขอมมีได้ในเวลาที่มันควรจะมี กฎหมายฉบับไหนไม่สมควรมีเขาก็ไม่เขียนไว้ครับ
 กฎหมายฉบับไหนสมควรจะมีก็เขียนไว้ กระผมขอกราบเรียนว่า สิ่งนี้กรรมาธิการได้นำนั้น
 ไม่ใช่ของแปลกประหลาดเลย และกรรมาธิการก็ได้ทำไว้เพื่อไม่ให้ใครมาคัดค้านว่ากล่าวสาว
 เรื่องนี้กระผมอยากจะกราบเรียนได้อย่างเดียวเท่านั้นเองว่า ใครก็ตามที่เสนอแล้วอยากจะ
 เกริ่นไป ที่ว่ากันนักว่่าห้ามแล้วห้าม ห้ามเพื่อส่วนตัวอย่างนั้น ใครที่กล้าตั้งเรียกร้องขอจะให้ใช้ทันที
 ก็อยากจะไปประโชชนกันที่โกราชกับออกดีกว่่าครับ ขอพระคุณครับ

นายประยูร สุรนิวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรธานี) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย กระผม ประยูร สุรนิวงศ์ จากอุตรธานี สังกัดพรรค
 ชาตินิยมประชาธิปไตย กระผมขอรบกวนเรียนท่านประธานไปยังคณะกรรมการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ
 วิธีการที่ท่านทำมาตั้งแต่มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๕ นั้น ก็คือการแก้ปัญหาคงการเลือกตั้ง และ
 ท่านก็มาประสมปัญหาอันหนึ่งคือการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมา ในเดือนหน้าภายใน
 ๕๐ วัน ต้องเลือกตั้งภายใน ๕๐ วัน วิธีการแก้ปัญหาคงการเลือกตั้งกำหนดเฉพาะกาลขึ้นมา
 ปัญหาคือการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในเดือนหน้า วิธีแก้ของท่านคือกำหนดเฉพาะกาล เฉพาะฉะนั้น
 กระผมขออนุญาตท่านประธานอภิปรายวิธีแก้ปัญหาคงการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญว่าสมควรหรือถูกต้อง
 หรือไม่ มีวิธีอื่นใดใหม่ที่จะแก้ปัญหาคงการเฉพาะที่ กระผมจึงหาประธานกรรมการแก้ไข
 อภิปรายท่านบอกว่ากว่าที่ร่างมาตรา ๖ ขึ้นมานี้ เพราะความที่จะไม่ทันการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นที่
 จังหวัดนครราชสีมาในเดือนหน้า นี้คือปัญหาเท่านั้น แต่วิธีแก้ท่านว่าแบบนี้ กระผมขอรบกวนเรียน
 เป็นตัวเลข ในเขตเลือกตั้งหนึ่งการใช้จ่ายของกระทรวงมหาดไทยที่เขตเลือกตั้งเดิมนั้นประมาณ
 ๑ ล้านบาท จังหวัดนครราชสีมา มี ๔ เขต การเลือกตั้งทั้งหมดเงินประมาณ ๑๒ ล้านบาท
 ความสะเพร่าของคณะกรรมการที่ไม่สามารถแก้ปัญหาคงการที่เกิดขึ้นได้ต้องสูญเสียเงินของประเท
 ไป ๔ ล้านบาทเห็นในพื้นที่เลย คือ ๔ ล้าน ๕ ล้านบาท กระผมยอมไม่ได้ น่าจะมีมันสมองใช้
 วิธีอื่น ท่านที่นั่งอยู่ณี่ล้วนแต่เป็นมันสมองของประเทศ แก้ปัญหาแค่นี้ไม่ได้เราจะทำอะไรได้
 ท่านแก้ปัญหาคงการกันที่ขึ้นมาเพิ่มขึ้นมาเฉย ๆ มันง่ายเกินไปเหมือนผมไม่มีเงินในท้องพระคลัง
 เก็บภาษีเรียกรไปใครฝากเงินไว้เท่าไรให้ถอนเอามา อย่างนั้นไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาคงการประเทศ
 รวดเม็ลลัดการจรรยาจติให้รุดทุดกันหยุดแล้วก็ไม่มีคิด อย่างนี้ไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาคงการ
 ว่ามาตรา ๖ นี้ การที่จะกำหนดให้เป็นนเฉพาะกาลนั้นถูกต้องไม่ผิดกับหลักนิติศาสตร์แต่ประการใด
 แต่การแก้ปัญหาคงการวิธีที่กระผมไม่เห็นด้วย น่าจะทำอย่างไร วิธีแก้ปัญหาคงการท่านน่าจะทำอย่างนี้
 ท่านบอกว่าจะมีการเลือกตั้งภายในวันที่ ๑๕ ภายใน ๕๐ วันในเดือนหน้า วันที่วันที่ ๕ รัฐธรรมนูญ
 ว่าการจะลงคะแนนเสียงในวาระที่ ๓ นั้นต้องผ่านวาระที่ ๒ ไปแล้ว ๑๕ วันเสียก่อน วันที่ ๑๕ นั้น คือ ๑๕
 ๑๕ วันเสียก่อน ๑๕ วันจะเจอเอาวันที่ ๒๐ ซึ่งวันนั้นเป็นวันเสาร์ ๒๑ เป็นวันอาทิตย์ ๒๒ เป็น
 วันจันทร์ ท่านประธานนึกเลยวาระวันที่ ๒๒ นี้เอามาประชุมกันได้ หรือจะประชุมในวันเสาร์ที่ ๒๐ ก็ได้

ในรัฐธรรมนูญไม่ได้ห้ามไว้ว่าวันหยุดห้ามประชุม เราประชุมกันในวันที่ ๒๐ โค้ ในวันที่ ๒๐ เหลืออีก ๖ วันคือวันที่ ๒๖ กรกฎาคมจะหมดสมัยประชุมวิสามัญ ทำไมท่านไม่ต่อออกไปอีก ๑ วัน อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลมีพร้อมที่จะต่อขยายเวลาประชุมไปได้อีก ๑ วันเพื่อไม่ต้องเสียเงินของประเทศไปอีกถึง ๔ ล้านบาท ท่านประธานที่เคารพ กระทบเองอยากจะทำให้ทางคณะกรรมการธิการได้รับฟังและพิจารณาข้อเท็จจริงมากขึ้น นอกไปเสีย เชียงแต่การแก้ปัญหาความไม่มั่นคงนั้นมันทำได้หลายวิธีเหลือเกิน อย่างที่คณะกรรมการเวียน เราเสนอเข้ามาเลย ทางกระทรวงมหาดไทย ท่านผู้อำนวยการกองเลือกตั้งก็อยู่ที่นี้ กลับไปวันนี้ไปร่างขึ้นมาเลยว่ามีมาตราไหนที่ขัด มาตราไหนที่ไม่สอดคล้องกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ หลังจากที่รัฐธรรมนูญผ่านไปแล้วเตรียมประชุมไว้ได้เลย ประชุมรวดเดียว ๓ วาระได้เพราะไม่ใจกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นกระทบจึงถามเวียนท่านประธานว่า วิธีการแก้ปัญหาของคณะกรรมการมาธิการนี้ไม่ถูกต้อง เพราะทำให้สูญเสียเงินของประเทศไปอีกมากมาย และผู้สมัครที่จะลงรับเลือกตั้งต้องเสียเงินอีกมากมาย กฎหมายเลือกตั้งที่กำหนด ๓ แสน ๕ หมื่นบาทนั้นโคธราชมีถึง ๔ เขต ๒๑ อำเภอ ๑ กิ่งไม่สามารถจะไต่เงิน ๓ แสน ๕ หมื่นได้ เพราะฉะนั้นมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ท่านเองโค้แก้ไขแล้วกระทบเองไม่เพิ่มด้วย ขออนุญาตท่านประธานให้ทางคณะกรรมการได้ตัดออกไปเสียและกันกันโดยวิธีอื่นเถอะ ขอมพระคุณครับ

ร. ๓/๒๕๒๘ (ส.๑)

บึงอร ๔๓/๑

นายเกษม บุตรขุนทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเกษม บุตรขุนทอง พรรคก้าวหน้า จังหวัดเพชรบูรณ์ ท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างน้อยครับ เพราะว่าผมดูจากวันนั้นนะครับ สภาเรามีเจตนาว่าจะให้มีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์ แล้วเป็นมติเอกฉันท์เป็นส่วนใหญ่ เมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปก็ให้มีการเลือกตั้งแบบเขตเรียงเบอร์ ทันทีในขณะนั้นหากมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ทำไมเราจึงจะต้อไปเลือกตั้งแบบรวมเขตอยู่เลยใหม่มันวุ่นวายสารพัด เหาที่สภาก็ทราบ เหตุผลนั้นก็อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นหากเลือกเขียนกฎหมายเพิ่มเติมตามที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อย ขอภัย นายอมร รักษาสิทธิ์ และ นายมารุต บุณนาค เสนอนั้น ผมว่าเป็นสิ่งที่ดีและเป็นทางออกที่สามารถปฏิบัติได้ ท่านประธานครับ ผมไม่เข้าใจว่าเราอาจจะรีบร้อนเกินไปหรืออย่างไรไม่ทราบ แล้วกฎหมายฉบับนี้ตั้งแต่เริ่มต้นก็สารพัดฉายา แล้วฉายาเราที่เป็นที่รู้จักคืออยู่ ถ้าหากว่าจะตั้งฉายากันต่อไปมาอาจจะให้สอดคล้องกันตั้งแต่ฉายาฉบับแรกผมว่าฉบับนี้นั้นน่าจะเป็นฉบับทางจุกจุกมากกว่า อย่างไรก็ตามผมคิดว่าเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปได้และครบถ้วน ถ้าหากเราพิจารณาจากกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ผมว่าสถานที่แห่งนี้จะดี เจตนาผมคิดว่าต้องการทุกฝ่ายครับ ขอพระคุณครับ

นายหินพันธุ นาคะตะ (กรรมาธิการ) กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายหินพันธุ นาคะตะ กรรมาธิการ โครชอกกราบเรียนชี้แจงเหตุผลว่าทำไมกรรมาธิการจึงได้เสนอมาราค้างกล่าวนั้นขึ้นมา คือโดยปกตินั้น กระผมใครจะกราบเรียนกรรมาธิการของกรรมาธิการเสียก่อน ถ้าหากกรรมาธิการท่านใดได้อยู่รวมทำงานกับเราครบทุกครั้งที่ประชุมแล้ว กระผมก็ใครจะกราบเรียนชี้แจงว่าเราไม่ได้เร่งรีบอะไรเลย ทำด้วยความรอบคอบ มีเวลาเหลือเฟือและใช้เวลาที่พอเพียงมาก กระผมกราบเรียนยืนยันอย่างนั้นเพื่อความเข้าใจถึงความที่ท่านสมาชิกทั้ง ๒ ท่านที่กระผมมีคือโคทุคโฆมศิษันมา เราได้ทำหน้าที่ดีที่สุดนะครับ มีเวลาเพียงพอและรอบคอบมากที่สุด ถ้าหากใครก็ตามอยู่ในที่ประชุมทุกครั้งและตลอดเวลานั้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็คือว่าเหตุผลที่ทำไมเราจะต้องเสนอขอเฉพาะครั้งนี้ขึ้นมา นั้น เจตนาผมในการนำแก้ไขร่าง พ.ร.บ. ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนั้นนั้นเราต้องการใช้เพื่อการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหน้า ซึ่งอาจจะมีส่วนหนึ่งก็ได้ไม่มีใครทราบใช่ไหมครับ เราพูดถึงกฎเกณฑ์ส่วนใหญ่ที่สมาชิกเลือกตั้งทั่วไป ส่วนในเรื่องข้อยกเว้นเรื่องการเลือกตั้งซ่อมนี้ เราได้พิจารณาครอบคลุมทุกประเด็นเช่นเดียวกันว่า ในกรณีที่มีการเลือกตั้งซ่อมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ร. ๓/๒๕๒๔ (ส.)

บึงอร ๔๓/๒

ที่กรณีของจังหวัดนครราชสีมาบ้างก็ตาม หรืออาจจะเพิ่มขึ้นอีกก็ตามเราจะทำอย่างไร โคมี่การ
อภิปรายกันหลายทางออกเหลือเกิน แต่เราใคมาคิดก็อยู่ที่ว่า จังหวัดนครปฐมนั้นเราก้ได้ใช้
รวมเขตรวมเขตรวมแล้ว จังหวัดบางจังหวัดซึ่งเราก้กำลังจะเลือกตั้งหรือว่าที่เลือกตั้งมานมา
ก้มีเหมือนกันรวมเขตรวมเขตรวม ครั้นจะเขียนบทเฉพาะกาลให้กลับไปกลัสมมาชาความคงเส้น
คงวานั้น กระทบมาไม่ชอนควยเหตุผลเป็นอย่างยิ่ง ควยเหตุผลเรื่องอะไรที่เราก้ปฏิบัติ
มาแล้ว นครปฐมทำมาแล้วเราก้ไปเป็นไปตามอย่างนั้นก่อน คือชอบกเวนสำหรับเลือกตั้งชอม
จำเป็นจะต้องมีแถวการมเรียนเพื่อความเข้าใจคั้งนี้ครับ ขอมพระคุณ

นายปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) ท่านประธาน
ที่เคารพ กระทบขอมพระคุณท่านประธานที่จะตองชออนุญาตแสดงความคิดเห็นเป็นรอมที่ ๒
กระทบเคารพความคิดเห็นของทานสมาชิกทั้งหลาย เพราะในระบอมประชาธิปไตยนั้นชอมมี
ความเห็นแตกตางกัน แต่ที่กระทบใคถูกช้นหักทวงเพราะกระทบมีความคิดเห็นว่าการเขียน
ถ้อยคำไว้ใน มาตรา ๖ วรรคสอง นั้น น่าจะไม่ชอมควยหลักนิติศาสตร์ แต่การที่ทานหัวหน้าพรรค
ประชาธิการไทยลุกช้นมานแสดงภูมิความรู้ นั้น กระทบก็ตองรับช้งทานเพราะภูมิความรู้ทานมากกว่า
กระทบเนื่องจากทานเรียน ๔ ปีเต็มหลักสูตร -----

ร. ๓/๒๕๖๔ (ต.)

ท่านประธานครับ จริงอยู่กฎหมายทุกฉบับนั้นย่อมมีบทเฉพาะกาลที่จะเขียนเอาไว้ได้ แต่บทเฉพาะกาลนั้นจะใหม่บังคับใช้อย่างไรก็จะต้องมีรายละเอียดเขียนเอาไว้อย่างชัดเจน แต่ข้อความในวรรคสองของมาตรา ๖ นั้น ใค้เขียนเอาไว้ในครั้นว่า ถ้ามีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ เขียนไว้อย่างนี้ แล้วจะเอาบทบัญญัติอื่นไหนมาใช้ ก็คงหมายความว่า จะต้องใช้บทบัญญัติที่แก้ไข เราจะใช้เอาบทบัญญัติที่ยกเลิกไปแล้วไม่ได้ นอกจากจะเอาบทบัญญัติที่ยกเลิกซึ่งมีเจตนารมณ์ของกรรมาธิการที่เขียนเอาไว้ว่า จะต้องให้มีการรวมเขตจังหวัดนั้น ก็ต้องเขียนโดยคำทั้งหมดเอาไว้ในบทเฉพาะกาล การที่เขียนเอาไว้ว่าให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ นี้จะเป็นปัญหาที่กระทรวงมหาดไทยไม่สามารถจะปฏิบัติได้ จะต้องมีการตีความกันอีกว่าข้อความว่า ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ นั้นคืออะไร ก็ข้อความที่ยกเลิกไปแล้ว หรือข้อความที่แก้ไขเพิ่มเติมมานี้ กระทั่งถึงคณะกรรมาธิการที่เห็นว่าจะแก้ไขเพิ่มเติมก็เห็นว่า เราพิจารณากันด้วยความรอบคอบที่ผ่านกรรมาธิการผ่านสุดท้ายเมื่อสักครู่นี้สักขีมาชี้แจงว่า กรรมาธิการได้พิจารณาอย่างรอบคอบนั้น กระผมไม่โลกลาวหาทานะครับ แต่ผ่านกรรมาธิการคือคุณอมร รัชชาติชัย เป็นคนมีศรัทธาหมาก่อนให้ทานไปทะเลาะกันเองทะเลาะครับ กระผมไม่ทะเลาะด้วย ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ครับ คุณสมภัท เชิญครับ

นายสมภัท สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอใช้สิทธิ์คัดค้านขั้วละครับที่ภาคพื้นละครับ กระผมไม่ได้เรียนหนังสือ ๔ ปีที่ธรรมศาสตร์ กระผมเข้า พ.ศ. ๒๕๐๑ กระผมได้ร่วมกับรัฐฯ พ.ศ. ๒๕๐๖ ปี ๒๕๐๖ ปีสุดท้าย กระผมสอบวิชาเดียว และอยากจะทำนอกด้วยว่ากระผมทำงานไปเรียนในะครับ กระผมใช้เวลา ๔ ปีครึ่งครับ ทำงานไปเรียนไป กระผมเคยมีสถิติการสอบปีเดียวกระผมสอบได้ ๑๔ วิชาครับ ขอขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : เอาใจกันครับ เลาคครับ คอกเคอร์บูวรัตน์

นายบูวรัตน์ งามลเวชช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม บูวรัตน์ งามลเวชช บูทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ กระผมอยากจะใคร่สรุปการดำเนินงานของคณะกรรมการในร่างมาตรา ๖ ที่เสนอให้เห็นไปคราวลำดับว่า คณะกรรมาธิการได้พิจารณาทุกแห่งทุกมุมที่ทานผู้มีเกียรติโลกลาวถึงนับตั้งแต่เรื่องกรราวแรก

ร. ๓/๒๕๒๘ (ส.)

เราพิจารณากันเห็นว่าคงจะต้องมีบทเฉพาะกาลมาตรา ๒ นี้ขึ้น เนื่องจากว่าเราจะมีกาเลือกตั้ง
 แทนตำแหน่งที่ว่างที่จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเวลาใดกำหนดลงไปแล้ว และจะต้องมีการเลือกตั้ง
 ในวันที่ ๘ สิงหาคม ๓๐ วันก่อนวันเลือกตั้งคือวันที่ ๘ กรกฎาคม ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีการที่
 จะต้องทำตามกฎหมายทุกประการ เช่นการรับสมัคร การประกาศหน่วยหรือการดำเนินการต่าง ๆ
 ซึ่งคงจะต้องดำเนินการไปตามกฎหมายเดิม เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีมาตรา ๒ หรือ
 บทเฉพาะกาลสั้น ครั้งแรกกรณีการที่พิจารณาวาทเฉพาะกาลเราควรที่จะเขียนไว้เป็นมาตรา ๒ คี
 หรือว่าไปไว้ที่มาตรา ๒ กรณีการดำเนินการในส่วนนี้ผู้พิจารณาเห็นว่าสาระสำคัญหรือเจตจำนงของการ
 แก้ไขร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นเจตจำนงที่จะให้กาเลือกตั้งเป็นหลักในการเลือกตั้งทั่วไปมากกว่า
 เพราะฉะนั้นจึงเอามาใส่ไว้ที่มาตรา ๒ ในการแก้ไข

ประเด็นที่ ๒ นั้นผู้พิจารณาตามความเห็นของคณะกรรมการฝ่ายข้างน้อยที่ว่า
 เราควรที่จะกำหนดลงไปหรือไม่ว่าให้มีการแก้ไขโดยการแบ่งเขตเฉพาะพร้อมอย่างที่ว่า คือ
 หมายควมว่าใหญ่แผนราษฎรที่เป็นอยู่ปัจจุบัน -----

กลับไปรับฐานะเดิมที่มีมาตามบทเฉพาะกาลก่อนจะเสร็จสิ้นบทเฉพาะกาล เพราะปัจจุบันในฐานะ
 ของท่านปัจจุบันนี้ท่านมาจากถาวรรวมเขตทั้งจังหวัด แต่ท่านมาตอนเลือกตั้งท่านมาจากบทเฉพาะกาล
 ซึ่งมาตามเขตที่ตกลงกลับไปี่เดิม นี่มีปัญหาก็คือคิดว่าสามารถเขียนได้ แต่ไม่สามารถจะดำเนินการ
 ได้ในการที่จะเลือกตั้งที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นปัญหาว่าพระราชบัญญัติเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ฉบับที่เราใช้อยู่ปัจจุบันนี้ได้แก้ไขเรียบร้อยแล้วให้มันไร้แบบรวมเขตทั้งจังหวัด เพราะฉะนั้นการที่
 จะแบ่งเขตก็ต้องกลับไปแก้ไขกฎหมายอีก ปัญหาที่จะเกิดขึ้นว่าการแก้ไขกฎหมายเลือกตั้งก็ไม่สามารถ
 จะทำได้ เพราะฉะนั้นกรมการก็ได้ใช้เวลาประมาณ ๒ ครั้ง เกือบ ๓ ครั้งทั้งครั้งสุดท้าย
 ในการพิจารณามาตรา ๖ นี้เฉพาะมาตราเดียว ก็ใครร่างขึ้นมาตามที่ท่านผู้ที่เกี่ยวข้องได้เห็นอยู่ใน
 ปัญหาก็คือเกิดขึ้นอย่างที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เคยได้บอกไว้ ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ คณะกรรมาธิการก็ได้พิจารณาถึงพอสมควรว่าเขียน
 อย่างนี้แล้วจะไขกฎหมายฉบับไหน แต่ว่าเนื่องจากว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นฉบับที่แก้ไข
 เพิ่มเติมฉบับที่ ๑ ถ้าเรียกตามกฎหมายทั่วไป เมื่อเขียนไว้อย่างนี้ ทางกรรมาธิการส่วนใหญ่
 ซึ่งมีท่านอาจารย์ที่เคารพอยู่หลายท่านที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านกฎหมาย ก็บอกได้ว่าเขียนอย่างนี้แล้ว
 หมายความว่าไปใช้ต้นฉบับเดิม ไม่น่าฉบับนี้มาใช้เพราะเขาถือว่าจะไม่แก้ไข เพราะฉะนั้น
 เมื่อเขียนเอาไว้แบบนี้แล้วก็กลับไปใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นปัญหาที่ว่าจะต้องพิจารณา
 กันว่าจะใช้ฉบับที่แก้ไขแล้วหรือฉบับเดิมก็ไม่มีปัญหา เมื่อเป็นเช่นนั้นทางคณะกรรมาธิการส่วนใหญ่
 จึงได้ลงความเห็นเป็นส่วนใหญ่ว่า ตามร่างที่มาตรา ๖ นี้เหมาะจะสมทุกประการทั้งในทางปฏิบัติ
 และในค่านกฎหมายครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อนุสรราชธานี) : ท่านประธานครับ
 กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น พรรคประชาธิปัตย์ อนุสรราชธานี กระผมไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับที่ท่าน
 กรรมาธิการแก้ไขและเพิ่มมาตรา ๖ เข้าไป โดยเฉพาะได้สั่งการชี้แจงของท่านกรรมาธิการ
 ที่นั่งลงไปเมื่อสักครู่นี้ ขออนุญาตจะเอ่ยนามท่านยุวรัตน์ กระผมก็เพิ่งจะเห็นตอนนี้เองว่า
 คณะกรรมาธิการพยายามที่จะแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อให้ไปปรับใช้ ในการเลือกตั้งที่นครราชสีมา
 ท่านประธานครับ กระผมเองก็เป็นนักศึกษากฎหมาย ก็คงไม่ถึง ๔ ปี แต่ก็จะรู้อยู่ว่าการเขียน
 กฎหมายนั้นไม่ใช่ เพื่อจะไปปรับใช้ส่วนที่เป็นปลีกย่อย แต่เราจะนำไปใช้ส่วนรวมของประเทศ
 และโดยเฉพาะที่ท่านบอกว่าเพื่อที่จะมาให้สอดคล้องในการที่จะไปใช้ที่นครราชสีมา นั้น ก็เป็นไปได้
 ที่จะทัน เพราะว่า การเลือกตั้งที่นครราชสีมาจะมีในวันที่ ๑๔ สิงหาคม การเตรียมการทุกอย่าง
 จะต้องเสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๑๔ กรกฎาคม กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้หาอย่างใด ๆ ก็ออกก่อน

ร. ๓/๒๕๖๔ (ส.)

บุญหา ๔๕/๒

วันที่ ๔ ไม่ได้ วาระ ๓ ต้องพิจารณาในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ท่านประธานครับ กระทบกลับมา
เห็นสอดคล้องกับกรรมาธิการ ส่วนน้อยที่แปรญัตติไว้ ทั้งนี้เพราะว่าถ้าหากมาพิจารณาด้วยคำ
ที่กรรมาธิการเสียงส่วนน้อยแปรญัตติไว้ นั้น จะทำให้การเลือกตั้งหลังจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้มีผลบังคับ จะต้องเป็นการเลือกตั้งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของท่านผู้ชอแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้ขึ้นมา คือเป็นการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเรียงเบอร์ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งซ่อมหรือ
เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ส่วนกรณีที่มีการสงสัยกันว่าแล้วผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งรวมเขต
ขอนแก่นจะยกตัวอย่าง อย่างนครปฐมหรือกรุงเทพมหานคร จะเป็นแทนเขตใด ในวาระ ๓
ของร่างที่ท่านกรรมาธิการเสียงส่วนน้อยแก้ไขแล้ว ก็ใครระบุไว้ชัดเจนว่าถือว่าเป็นผู้แทนราษฎร
ของเขตที่แทนตำแหน่งที่ว่างลง ท่านประธานครับ ถ้าหากจะมีข้อสงสัยว่ากฎหมายเลือกตั้งเรายัง
ไม่ได้แก้ไข แล้ววิธีการเลือกตั้งต่าง ๆ หรือกฎหมายอื่น ๆ ยังไม่ได้แก้ไขให้สอดคล้องกับ
รัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราทำได้ครับ เมื่อเสียงส่วนใหญ่ของสภา เมื่อสมาชิกส่วนใหญ่ต้องการให้เป็นแบบนี้
ก็แก้ไขมาได้ เสนอมารวันเดียว แปรญัตติวันเดียวใช้กรรมาธิการเต็มสภา ทำได้ หรือหากทำไม่ได้
ปิดสมัยประชุมก่อน ก็อาจจะออกเป็นพระราชกำหนดขึ้นมาก็ได้ ย่อมทำได้ กระผมจึงเห็นด้วย
ตามที่กรรมาธิการเสียงส่วนน้อยขอแปรญัตติไว้

(นายปิยะพัฏฐ์ วัชรภกรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษโดยมอบอำนาจ)

ประธานรัฐสภา . . . . . รอบ ๓ หรือครบ เอา ๆ นิดหนึ่ง เอา

นายปิยะพัฏฐ์ วัชรภกรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) . . . . . ท่านประธานที่เคารพ
กระผมขอเรียนถามท่านกรรมาธิการวุฒิสภาว่ามติหนึ่งนะครับ ที่ท่านบอกวาทรัฐธรรมนุญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้
เป็นรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑ มันมีข้อความตรงไหนครับ คืออันนี้เราโคโยเทยมีการถกเถียงกัน
มาหลายครั้งหลายหน เขาระว่ารัฐสภาเคยมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญมันมีมาหลายครั้งแล้ว ปัญหาโคโยเทย
ถูกหยิบยกขึ้นมาสู่สภาพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่มีการแก้ไขนั้น ถ้าหากมีการแก้ไข ครั้งที่ ๑ ที่ ๒
ที่ ๓ นี้จะเป็นฉบับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ เหมือนการร่างแก้ไขกฎหมายทั่วไปหรือไม่ ซึ่งกระผมกับทั้งเหตุผล
ว่า การที่รัฐธรรมนูญจะแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ นั้น เห็นจะไม่โคโย เพราะรัฐธรรมนูญจะต้องมี
ฉบับเดียวเท่านั้น เพราะฉะนั้นการที่ท่านมาอ้าง บอกว่า เป็นที่เข้าใจว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ
รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ มันอยู่ที่วงไหนครับ

นายบุรวิทย์ กมลวาท (กรรมาธิการ) . . . . . ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ที่กระผมกราบ
เรียนเมื่อครั้ง กระผมว่าถ้าเป็นในกรณีทั่ว ๆ ไป เราโคโยเรียกว่าฉบับที่ ๑ แต่เนื่องจากว่าร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม อย่างที่กระผมมีความนึกค้อย่างนี้แหละครับ และที่
กรรมาธิการ คือกระผมเอาในกรรมาธิการทั้ง เพราะว่าจะว่ามองเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม จะมีคำว่า "พุทธศักราช" ฉบับนี้จะเป็นพุทธศักราช ๒๕๖๔
ในขณะที่ฉบับเดิมมี เป็นพุทธศักราช ๒๕๖๑ เพราะฉะนั้นก็จะเกิดมี ๒ ฉบับ แล้วในความสามัคคีทั่ว ๆ
ไปในกฎหมายเราก็คงคล้าย ๆ กันกระผมก็พูดว่า นึกคล้ายเหมือนแก้แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑ เท่านั้นครับผม
ไม่ได้มีความเห็นเป็นอย่างอื่นครับ

(นายประยูร สุรวิวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุตรดิตถ์โดยมอบอำนาจ)

ประธานรัฐสภา . . . . . อาจารย์ประยูรอีกทีครับ รอบ ๒ ครับ

นายประยูร สุรวิวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุตรดิตถ์) . . . . . ท่านประธานที่เคารพครับ

กระผมขอขอบพระคุณ กระผมขอขอบคุณที่เพียง ๒ นาทีครับ เท่าที่ฟังคณะกรรมการวุฒิสภาท่านพูด
ก็รู้สึกว่าจะไม่ทันนะครับ แต่ที่การเลือกตั้งข้อนี้ ไม่น่าจะมีเฉพาะที่โคราชแห่งเดียวในเดือนหน้า
เพราะเวลาที่เรารออยู่ถึง ๒๕๖๐ นี้ยังมีอีกมาก เพราะฉะนั้นนะครับ เมื่อเห็นเช่นนั้น สมมติว่า
กระผมลาออกอย่างนี้แหละครับ สมมุติจะครบ ก็จะไม่เลือกตั้งอีก อุตรดิตถ์ ๔ เขตก็จะหมดเงินไปอีก
๑๒ ล้านอย่างนี้แหละครับ เพราะฉะนั้นหรือว่าถ้ามีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น มันก็จะคงใช้
มาตรา ๖ นี้ออกไป เลื่อนมันไม่ทันก็เลยเลื่อนมันไม่ทัน ไม่นับถ่วงวิสัยแก้ไว้ว่า ทำไมถึงจะคงให้ หลังจาก
ไม่ทันกันแล้ว แล้วมันอันที่จริงไม่เกิดขึ้นนั้น จำเป็นจะคงใหม่ในกรอบผลกระทบจากอันที่ต่อไปอีกด้วย
เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนว่าอย่างนี้ ถ้ามันไม่ทันในวันที่ ๑๔ สิงหาคมนี้ ก็วิสัยทำโดยหลายอย่าง

วันที่ ๑๘ สิงหาคมนี้ก็ไปนอนไป แล้วว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้วันที่ ๒๒ มาลงคะแนนในวาระที่ ๓ หลังจากลงคะแนนแล้ว จะต้องนำขึ้นหูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย จากนั้นถึงจะมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา การประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น ถึงจะเป็นกฎหมายใช้บังคับได้ เอาหลังวันที่ ๑๘ สิงหาคม เสีย แล้วมาตรา ๒ นี้ก็ไม่ต้องใจระกรับ คือประกาศใช้หลังวันที่ ๑๘ ทุกชั้นตอนนี้ก็จะมีผลในการบังคับใช้ถูกต้องหมด แล้วเราทำไมไปเสียเงินเสียทองในการเลือกตั้งซ่อม ก็จะเกิดมีขึ้นอีกในอีก ๒ ปีข้างหน้า กระทั่งว่าถ้าหากผู้ใด ๆ บุคคลใด คิดความกันไปดี ๆ อย่างถือปฏิมาณะ เพราะจะหนีไปประเทศอื่นเสียเงินไปอีกเยอะ เอาอย่างนี้ถึงจะดี รอบคอบครับ

ร. ๓/๒๕๒๔ (ฉ.)

สุภาพรณ ๔๗/๑

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ทานประธานรัฐสภา
ที่เคารพครับ กระผม โสภณ เพชรสว่าง ส.ส. บุรีรัมย์ พรรคประชาธิปัตย์ กระผมขอปิดอภิปรายครับ
ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานรัฐสภา : เสนอขอปิดอภิปรายนี้ผู้รับรองครับ มีใครไม่เห็นเป็น
อย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานรัฐสภา : ไม่มี ผมจะได้ออกมติจากที่ประชุม เนื่องจากอาจารย์ประยูร
เห็นว่าไม่ควรจะมีบทเฉพาะกาลมาตรา ๖ นะครับ เพราะฉะนั้นผมจะถามมติจากที่ประชุมว่า
ที่ประชุมนี้เห็นสมควรเพิ่มมาตรา ๖ เป็นบทเฉพาะกาล หรือว่าเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิม ท่านผู้ใด
เห็นควรเพิ่มมาตรา ๖ เป็นบทเฉพาะกาล โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑๔ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรคงไว้ตามร่างเดิม คือไม่เพิ่มมาตรา ๖
โปรดยกมือขึ้นครับ

ยกมือ (มีสมาชิกยกมือ ๑๖ คน)

ประธานรัฐสภา : ทานสมาชิกเห็นสมควรเพิ่มมาตรา ๖ เป็นบทเฉพาะกาล ๑๔
เสียง เห็นว่าไม่ควรเพิ่ม ๑๖ เสียง คือไปนี้ผมจะถามว่าการเห็นชอบเฉพาะกาลมาตรา ๖ นั้น
จะเห็นด้วยกับการตราธิการเพิ่มขึ้น หรือเห็นด้วยกับการที่กรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยให้เพิ่มขึ้น
ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับการตราธิการฝ่ายข้างมาก โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑๗ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับการเพิ่มองกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อย
โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๒๔ คน)

ประธานรัฐสภา : เห็นควรเพิ่มคามกรรมาธิการข้างมาก ๑๗ ท่าน เห็นสมควร
เพิ่มคามกรรมาธิการข้างน้อย ๒๔ ท่าน เป็นอันว่าเห็นควรเพิ่มคามกรรมาธิการ ต่างมาก เป็นอันจบ
การพิจารณาในวาระที่ ๒ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๔ (๕) ในวันที่ ๑๕ วัน เมื่อพ้นกำหนดแล้ว

ร. ๓/๒๕๒๘ (ฉ.)

ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่ ๓ คือไป วันพฤหัสบดี ๑๕ วัน ก็วันอาทิตย์ที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เพราะฉะนั้นจะนัดประชุมพิจารณาในวาระที่ ๓ ในวันจันทร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ซึ่งจะได้ออกหนังสือนัดประชุมต่อไป

X ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ที่จากร่างกฏมติกองระหว่างรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยกับสหภาพโซเวียตแห่งเอเชียและแปซิฟิกว่าด้วยสิทธิพิเศษของศูนย์ฝึกอบรม การไปรษณีย์แห่งเอเชียและแปซิฟิก แต่เนื่องความคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือขอถอนร่างความตกลงนี้ จากรัฐสภาไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง จะมีหนังสือจัดของหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกซักข้อ)

ประธานรัฐสภา ถ้าไม่มีหนังสือจัดของ สมจะถือว่าที่ประชุมนี้ให้ความยินยอม ให้ถอนร่างกฏมติกองนี้กลับไปที่พิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

หมดระเบียบวาระประชุมแล้วครับ ขอขอบพระคุณทุกท่านครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา.

บุคลากรภายในกรม

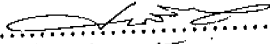
ยานุส พิณสุวรรณ
 สร้อยชูา จันทร์ เรียบ
 มังอร เอมกุล
 บุญพา เข่าสำราญ
 สุภาภรณ์ นาสัยศักดิ์
 สุวิภา ทองมา
 ศลลลกันต์ ขรรณชล
 ประเสริฐ มั่นสิน
 เกษรา โภษุจันท
 ประภา วิริยะภักดิ์
 สุธาทา ภณะราภา
 สลิมา คู่มั่งกล
 สุจิตรา ไกรบุษยา
 กุศลรงค์ เอกบุตร
 อภิสร เจียมเจริญ
 นนทลี พจนปฎิษฐา
 ดนตรี ใจออนนอม
 ฉาภรณ์ พงษ์นาค
 วณิกา ศรี สมวงษ์

อนงค์ โตะประคัม
 อุทุมพร แก้วสถิตย์
 พัทธนี คล้ายสุวรรณ
 รัชณี จันธิโธติ
 กัลยา พิมพ์เสน
 พรรณนุชญา วิไลวงษ์
 หิรัยกัน สาครประคัม
 อัมพา กันธิโกวิทย์
 สัตรี ใจคำพา
 เขาวเรศ นवलสกุล
 วุฒนี อุคัมภักดิ์
 รุจิรา เมล็ดคันทง
 สมบัติ จันทร์โตจิตร
 กรรณา พิมพ์สุวรรณ
 สมด้วย ท้าวอุทุม
 บุษราคัม สดถวารีย์
 นัยนา อ่อนเจริญ
 ปราณี เอกวิฑฒานกุล
 สุศุคะนึ่ง ภิษยชาติกล

คณะกรรมการพิจารณาเปิดแผนรายงานการประจวบ

และตรวจรายงานการประจวบ

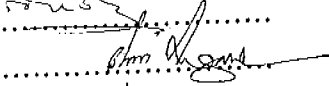
.....
.....
.....
.....

ท.น.ท.

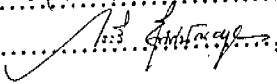
ท.น.ท. (สท)

.....
.....
.....
.....

พ.ร.อ.ท. ร.ว.อ.

.....
.....
.....
.....

ตรวจแล้ว วันที่ ..... (ส) ..... เดือน ..... พ.ศ. ๒๕๖๕
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ..... / ..... / .....

วันที่ .....

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
(คณะกรรมการตรวจแล้ว แต่สภายังมิได้รับรอง)

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภาครั้งนี้ คณะกรรมการ
ตรวจรายงานการประชุม และพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับได้ตรวจแล้ว
แต่สภายังมิได้รับรอง เนื่องจากได้มีพระราชกฤษฎีกาขุดสภากู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๒๔
ความมาตรา ๑๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๒๐
เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๒๔ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒
พฤษภาคม ๒๔๒๔ ทำให้สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และขอรับรองความถูกต้องของรายงาน
การประชุมร่วมกันของรัฐสภาครั้งนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา
พ.ศ. ๒๔๒๗ ข้อ ๒๔ วรรคสอง

นาง บังอร อิมโอชา
(นางสาวบังอร อิมโอชา)
เลขาธิการรัฐสภา

งานรายงานการประชุม
กองการประชุม

(สำเนา)

ที่ ๑๑๓๑/๒๕๒๘

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท.๑๐๓๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๒๘

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ....

พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ • ชุด

ตามที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช .... (หม่อมราชวงศ์ศักดิ์ ปรวาโนช กับคณะเป็นประธาน) และตั้ง
กรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายเกษม ศิริสัมพันธ์	๒. นายโกสินทร์ วงศ์สุรวัฒน์
๓. นายไกรสร คันติพงษ์	๔. นายสุนทอง ภูนิวาเกื้อน
๕. พสโธ จรวัย วงศ์สายัณห์	๖. นายถลอง กัลยาณมิตร
๗. นายชาติวี พิริยะกิจไพบูลย์	๘. นายไทรรงค์ สุวรรณศิริ
๙. พธอากาศเอก ทวนทอง ยอดอารูช	๑๐. นายหินพันธ์ุ นาคะตะ
๑๑. นายบรรหาร ศิลปอาชา	๑๒. นายประจวบ ไชยสาส์น
๑๓. นายประจวบ รัตนเพียร	๑๔. นายประสพ มุขราชัม
๑๕. พลเรือเอก ประสพ คุณหมุน	๑๖. นายปลอด อติเรกสาร
๑๗. นายมีzeuge เกสรทอง	๑๘. นายพินิจ จันทรสุนทร
๑๙. นายพิภพ ละศีติวัฒน์	๒๐. นายมารุต บุญนาค
๒๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	๒๒. นายยุวรัตน์ กนเลวช
๒๓. นายเลิศ หงษ์ภักดิ์	๒๔. นายวงศ์ พลนิกร
๒๕. นายสนบุญพร สุขสักราญ	๒๖. นายสมภพ ไทระภิกข์
๒๗. นายสวนนท์ สายสว่าง	๒๘. นายสุซุม นวลตฤกุล
๒๙. นายสุรพันธ์ อินวัตร	๓๐. นายอนันต์ ฉายแสง
๓๑. นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ	๓๒. นายอมร จันทรมบุญ
๓๓. นายถนอม รัชนีวงศ์	๓๔. นายอำนาจ ยศสุช
๓๕. นายอุกร คันติสุนทร	